

Årsrapport 2018

for Høgskolen i Østfold

Bildene på forsiden (øverst fra venstre):

1. Internasjonale studenter ved Høgskolen i Østfold
2. Elise Skjeltorp-Borgaas er studentassistent ved høgskolens nye studieverksted i Fredrikstad
3. Vinnere av høgskolens studentpris Laurbærbladet 2018. Fra venstre: Sindre Fossheim (IT), Anette Monica Heggem (IR), Hilde Tørresen Jensen (IR), Helga Marie Bjerke (IR), Andreas Westby (IT), Nesrin Yusuf Musse (IR) og Michael Skogmann (IT)
4. Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø fikk høsten 2018 en omvisning ved Høgskolen i Østfold og Remmen kunnskapspark, hvor hun blant annet møtte (fra venstre) HiØs forskningsdirektør Trine Eker Christoffersen, dekan ved Avdeling for informasjonsteknologi Harald Holone og rektor Hans Blom, som presenterte «Det digitale samfunn – ny strategi for Høgskolen i Østfold».

Innhold

I Styrets beretning	1
II Introduksjon til virksomheten	4
III Årets aktiviteter og resultater	7
1. Utviklingsavtalen – status pr utgangen av 2018	8
2. Utdanning	18
2.1 Virksomhetsmål 1.1	18
2.2 Virksomhetsmål 1.2	29
2.3 Virksomhetsmål 1.3	38
2.4 Virksomhetsmål 1.4	43
3. FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid	47
3.1 Virksomhetsmål 2.1	47
3.2 Virksomhetsmål 2.2	50
3.3 Virksomhetsmål 2.3	54
4. Formidling og samfunnskontakt	56
4.1 Virksomhetsmål 3.1	56
4.2 Virksomhetsmål 3.2	60
5. Organisasjon og ressurser	66
5.1 Virksomhetsmål 4.1	66
5.2 Virksomhetsmål 4.2	68
5.3 Virksomhetsmål 4.3	76
6. Midler tildelt over kap. 281, kap. 260 og kap. 226	78
6.1 Midler tildelt over kap. 281	78
6.2 Midler tildelt over kap. 260	79
6.3 Midler tildelt over kap. 226	79
IV Styring og kontroll i virksomheten	81
1. Overordnet vurdering - styring og kontroll	82
2. Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	83
3. Oppfølging av delegasjonsbesøk til Kina	83
4. Samfunnssikkerhet og beredskap	83
5. Inkluderingsdugnad	85
6. Arbeidslivskriminalitet	85
V Vurdering av framtidsutsikter	87
1. Planer	88
1.1 Strategisk plan med virksomhetsmål og styringsparametere	88

1.2 Utviklingsavtalen	88
1.3 Styrets prioriteringer i 2019	89
1.4 Overordnet risikovurdering	90
1.5 Plan for tildelt bevilgning	92
VI Årsregnskap	94

Vedlegg:

- 1 Strategisk plan 2019 – 2022 for Høgskolen i Østfold med tiltak for 2019
- 2 Rapportering av likestillingstilstanden for 2018

I Styrets beretning

Styrets beretning

I løpet av 2018 avholdt styret ved Høgskolen i Østfold (HiØ) 7 møter hvor viktige milepæler i institusjonens historie ble vedtatt.

En meget sentral milepæl i 2018 var vedtaket om ny strategisk plan for perioden 2019-2022. I planen tydeliggjør HiØ at institusjonen har en sterk regional forankring med et utstrakt samarbeid med både næringsliv og offentlig sektor. En styrking av dette samarbeidet vil være viktig for en god utvikling av både høgskolen og regionen. Utdanningsnivå, folkehelse, arbeidsledighet og levekår er særlig viktige områder der HiØ som kunnskapsorganisasjon kan bidra aktivt for å sikre og styrke den sosiale og økonomiske bærekraften.

I strategiperioden ser HiØ det som sentralt å fokusere ytterligere på å styrke arbeidslivsrelevans på alle studienivå. Det er et viktig mål at institusjonens studenter skal oppleve nær sammenheng mellom teoretisk kunnskap, yrkesfelt og samfunnets behov for kunnskap. Derfor skal institusjonens posisjon innen utdanning og forskning styrkes gjennom strategisk og forpliktende samarbeid med arbeidslivet. For å tydeliggjøre dette er HiØ's visjon for 2019-2022 «Med samfunnet – for framtiden».

Høgskolen har videreført arbeidet med å styrke forskningen og et svært vesentlig vedtak i denne sammenheng knytter seg til igangsetting av arbeidet med å etablere institusjonens første ph.d.-program med arbeidstittel «Det digitale samfunn». Styret ser vedtaket som sentralt for å skape synergi mellom institusjonens ulike fag- og forskningsmiljøer, eksterne aktører i næringsliv og offentlige virksomheter, samt i å svare på fremtidige samfunnsutfordringer. Ph.d.-programmet vil forene en størst mulig bredde av HiØs faglige portefølje, herunder profesjonsrettede studier, arbeidslivs- og profesjonsforsknings-, samt teknologimiljøer. Målet er å sende søknad om akkreditering til NOKUT innen utgangen av 2021 og at satsingen skal styrke institusjonens utdannings- og forskningsprofil.

Gitt dagens og framtidens miljøutfordringer er det behov for mer kompetanse innen bærekraftige og miljøvennlige energiteknologier. Derfor var en viktig milepæl ved Avdeling for ingeniørfag NOKUTs akkreditering av Master in Green Energy Technology. Masterstudiet har to faglige profiler: Smart energiteknologi og Materialer for energiteknologi.

Fra 1.1.2018 er både det faglige og administrative ansvaret for Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen overført til høgskolen. Dette har knyttet senteret mer direkte opp mot høgskolens ledelse og de relevante faglige aktivitetene og dermed bidratt til å forsterke høgskolens fagmiljøer innen språk ytterligere. Styret har vektlagt en videre satsing på språkmiljøene som et av institusjonens faglige fortrinn. Av den grunn etableres et eget forskningsområde innen språk i opplæringen, og søknad om etablering av et senter for fremragende utdanning innen språk er under utarbeidelse i samarbeid med språkmiljøet ved NTNU.

Ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag ble Masterstudium i fremmedspråk i skolen re-akkreditert med inkorporering av spansk, hvilket betyr at høgskolen nå kan tilby studier på mastergradsnivå i både engelsk, fransk, spansk og tysk rettet mot lærerutdanning.

Styret har i 2018 foretatt justeringer i høgskolens planprosess for å sikre at styret kan ta en enda mer aktiv rolle i en tidlig fase i prosessen. Høgskolens betydelige faglige satsinger i

årene fremover vil kreve en tøffere prioritering av ressursbruken. Dette tilsier at behovet for tidlige styringssignaler fra styret vil være spesielt viktig.

Høgskolestyret har tatt departementets signaler om at høgskolens overføringer/ avsetningsnivå må reduseres på største alvor. Institusjonen jobber med å realisere en slik reduksjon raskt, men på en måte som ikke i for stor grad reduserer handlingsrommet til å finansiere de fremtidige faglige satsingene og utviklingen av høgskolens infrastruktur (campusutvikling) og som samtidig bidrar til å styrke så vel utdannings- som forskningskvalitet.

Styret har i 2018 både vedtatt nye forskningsetiske retningslinjer og reglement for redelighetsutvalg. Begge saker er viktige i høgskolens arbeid med å tilfredsstille økte krav til informasjonssikkerhet og håndtering av personsensitive data. Styret har også blitt orientert om eksisterende retningslinjer mot seksuell trakassering og vedtatt en innskjerping av disse.

Den nye strategiske planen gir retningen for styrets arbeid i 2019 og videre framover. I 2019 vil institusjonen også inngå en ny utviklingsavtale med departementet. Det er styrets ambisjon og forventning at en ny utviklingsavtale på en god måte vil bidra til å forsterke fokuset på de sentrale satsinger høgskolestyret har løftet frem i den strategiske planen.

Halden 12. mars 2019

Lars Petter Jelsness-Jørgensen
Fung. rektor

Björn Brorström
Styremedlem

Berit Kjeldstad
Styremedlem

Ole-Gunnar Sørensen
Styremedlem

Kari Strande
Styremedlem

Karina D. Wauthier
Styremedlem

Fredrik Skjerve
Styremedlem

Hedvig Maria Bergem
Styremedlem

Mona Jerndahl Fineide
Styremedlem

Karine Stjernholm
Styremedlem

Arnstein Hjelde
Styremedlem/møteleder

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

II Introduksjon til virksomheten

Høgskolen i Østfold – med samfunnet – for framtiden

Overskriften er høgskolens visjon som ble utviklet i arbeidet med ny strategisk plan i 2018. Planen gjelder for perioden 2019-2022.

Høgskolen i Østfold (HiØ) er en statlig høyskole, knyttet til Kunnskapsdepartementet, med ca. 7 100 studenter fordelt på to studiesteder: Fredrikstad og Halden. I Fredrikstad ligger Avdeling for helse og velferd, Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst. I Halden finner vi Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Ved studiested Halden finner vi også høgskolens sentrale ledelse, felles teknisk/administrative tjenester samt Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen som høgskolen fra 1.1.2018 har både administrativt og faglig ansvar for. HiØ VIDERE ivaretar høgskolens eksterne etter- og videreutdanning og er lokalisert til begge studiesteder. Høgskolen har i tillegg en egen avdelingsovergripende enhet, PULS (Program for Undervisning, Læring og Studiekvalitet), med spesielt ansvar for fleksibel utdanning og basiskvalifisering i høgskolepedagogikk.

Høgskolen har en bredt sammensatt studieportefølje som spenner fra profesjonsutdanninger til kunstutdanninger på både bachelor- og masternivå. Studieåret 2018/2019 har det vært opptak til 20 bachelorstudier og 12 masterstudier samt til kortere studier innen en rekke fagområder. Nytt masterstudium høsten 2018 er Master in Performance ved Akademi for scenekunst. I tillegg er masterstudiet Green Energy Technology akkreditert av NOKUT, og studiet starter opp høsten 2019. Flere av høgskolens studier tilbys både som heltids- og deltidsstudier og som fleksible studier.

Som en høyskole med regional forankring er vi særlig opptatt av vårt nærområde. Regionen har store utfordringer i forhold til utdanningsnivå, folkehelse, arbeidsledighet og levekår, og som kompetanseorganisasjon kan vi bidra aktivt for å sikre og styrke den sosiale og økonomiske bærekraften i regionen. For å oppnå dette er det viktig for oss å ha tett kontakt med det regionale samfunns- og arbeidslivet både når det gjelder utvikling av studieporteføljen og gjennom forskning og utvikling.

Internasjonalt samarbeid er en viktig del av høgskolens aktiviteter. Vi har attraktive partneravtaler med en rekke utdanningsinstitusjoner både i Norden, Europa og andre verdensdeler som gir våre studenter gode muligheter for utveksling. Mottaksapparatet for innkomne utvekslingsstudenter er profesjonelt og velfungerende.

Høgskolen har stor oppmerksomhet rettet mot å øke sin FoU-virksomhet både når det gjelder omfang og kvalitet. For å oppnå dette har det blant annet vært gjennomført en omfattende kompetanseheving, og høgskolen ligger med 58,2 % førstekompetente over gjennomsnittet for akkrediterte høyskoler (53,7 %). Dette er et viktig grunnlag for å sikre god utdannings- og forskningskvalitet.

Vi er opptatt av at vi skal være en synlig kompetanseinstitusjon i vår region. Formidling og samfunnskontakt er derfor en viktig side av vår virksomhet. Ansatte ved høgskolen inngår i økende grad i regionale nettverk og FoU-prosjekter, og institusjonen står for en betydelig etter- og videreutdanningsvirksomhet. Høgskolen tilbyr ansatte et eget program for fremragende forskningsformidling som bidrar til ytterligere løft på dette området.

Hovedtall¹

Studenter

	2015	2016	2017	2018
Totalt antall søkere (bevilgningsstudier/forkurs)	18 125	21 423	22 869	25 633
Herav primærsøkere	5 541	6 003	5 759	6 741
Opptak (bevilgningsstudier/forkurs)	2 808	3 101	3 405	3 763
Antall studenter høst (bevilgningsstudier)	5 306	5 613	6 102	6 513
Herav:				
- Bachelor + 4-årig grunnskolelærerutdanning	3 533	3 644	3 764	3 771
- Master + 5-årig grunnskolelærerutdanning	561	537	834	1 039
- Øvrige studier	1 212	1 432	1 504	1 703
Antall studenter i forkurs	40	36	36	36
Antall studenter i realfagskurs	40	31	46	41
Antall studenter i betalingsstudier				
- Vår	921	795	503	562
- Høst	722	360	520	700
Fullførte studieprogram				
- Master	69	75	63	100
- Bachelor/grunnskolelærer (4-årig)/PPU	926	1012	983	1 023
- AAIO ²		33	39	-
- Øvrige studier (bevilgningsfinansierte)	388	376	445	351
- Forkurs/realfagskurs	26	37	39	47
- Betalingsstudier	1127	748	527	598
Uttekslingsstudenter				
- innreisende	72	99	92	111
- utreisende	63	100	63	91
Utenlandske studenter	455	449	422	416

Vitenskapelig publisering³

	2015	2016	2017	2018
Antall tellende publikasjoner	112	164	166	-
Antall publikasjonspoeng	97,7	137,2	176,3	-

Ansatte og økonomi

	2015	2016	2017	2018
Personale				
Antall ansatte totalt (årsverk)	517,3	531,4	545,7	570,4
Undervisnings- og forskningspersonale	302,4	312,4	325,6	344,9
Herav %-andel (NOKUT-portalen):				
- Professorer/dosenter	13,0	13,9	14,6	15,1
- Øvrige førstekompetente	43,0	44,5	44,6	43,1
Teknisk/administrative og støttestillinger	214,9	219,0	220,1	225,5
Økonomi				
Driftsinntekter – mill.kr	627,6	646,8	666,2	701,4
Herav				
- Bevilgningsinntekter fra KD	572,5	593,8	611,2	647,0
- Andre inntekter	55,1	53,0	55,0	54,4

¹ Alle tall er hentet fra DBH (Database for høyere utdanning)

² Akutt/anestesi/intensiv/operasjonssykepleie – skilles ut ettersom tre av studiene teller som kandidater i KDs finansieringssystem. Studiene går over tre semestre. Det er ikke uteksaminert kandidater i 2018.

³ Frist for rapportering til CRISTin (Current Research Information System in Norway) er først 1. april. Det foreligger derfor ennå ikke resultater for vitenskapelig publisering for 2018.

III Årets aktiviteter og resultater

1. Utviklingsavtalen – status pr utgangen av 2018

Høgskolen inngikk i 2016 en særskilt utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet med virkning fra 2017. Avtalen omfatter tre utviklingsområder:

1. Samarbeid i UH-sektoren
2. Femårig lærerutdanning
3. Faglige satsingsområder for å utvikle bærekraftige kompetansemiljøer

Hvert av disse områdene er direkte relatert til virksomhetsmål i høgskolens strategiske plan og følges opp med tiltak under disse. Status ved utgangen av 2018 er kommentert nedenfor.

1. Samarbeid i UH-sektoren

Mål: Høgskolen i Østfold vil utvikle et konkret utdanningssamarbeid med institusjoner i Oslo/Akershus-regionen som også gir grunnlag for arbeidsdeling.

Vurdering av måloppnåelse for 2018 skal skje gjennom følgende måleparametere/milepæler:

1. Utveksling av emner med andre høyere utdanningsinstitusjoner
 - Ta initiativ overfor konkrete institusjoner og inngå avtaler innen utgangen av 2018. Status rapporteres i årsrapportene for 2018 og 2019.
2. Smidige overganger innen grunnskolelærerutdanning og masterstudier
 - Innen utgangen av 2018 skal avtaler med aktuelle institusjoner være inngått. Status rapporteres i årsrapport 2018.
3. Samarbeid om doktorgradskandidater
 - Innen utgangen av 2019 skal minimum 25 % av nytildelte og frigjorte stipendiathjemler være knyttet til doktorgradsgivende institusjoner i Oslo/Akershus-regionen. Måloppnåelse måles i forhold til antall og institusjon, og status rapporteres i årsrapporten hvert år.

1.1 Rapport 2018

1.1.1 Utveksling av emner og Smidige overganger

Avdeling for helse og velferd (HV)

Avdelingen har **samarbeidsavtale med Høgskolen i Innlandet og Lovisenberg diakonale høyskole**. Avtalen går fram til 31.12.2021. Det er definert fire samarbeidsfelt:

1. Læringsmetoder innen profesjonsutdanning og høyere utdanning, med særlig vekt på ferdighetslæring og simulering
2. Studieadministrative forhold av betydning for utdanningskvalitet

3. Forskning og forskningsledelse
4. Studier/utdanningsprogram

Det er to arbeidsgrupper i gang:

En arbeidsgruppe fokuserer på *Læringsmetoder innen profesjonsutdanning* med vekt på simulering og ferdighetslæring. Det er gjennomført fire møter og arbeidsgruppen jobber med følgende:

Fagutvikling, herunder:

- Videreutvikling av modeller i ferdighetslæring og systematisering av kunnskap om og erfaringer med eksisterende aktiviteter i ferdighetssentrene.
- Utvikling av tverrprofesjonelt samarbeid (simulering, TPS)
- Logistikk og driftsmessig samordning, samt kartlegge problemområder og eksisterende driftsrutiner
- Være ressurspersoner for hverandre i daglig drift
- Erfaringsdeling med utlån av lokaler og utstyr

Den andre arbeidsgruppen som fokuserer på *studieadministrative forhold*, har arbeidet med to hovedprosjekter:

- Sensurprosjekt: samarbeid om sensur hvor fokus skal være på å utvikle felles forståelse for nivåforventninger og ut fra dette utarbeide mal for sensorveiledning og vurderingskriterier.
- Gjennomstrømningsprosjekt: som går over tre år og tilsikter å identifisere de viktigste tidspunktene/emnene hvor studenter faller fra, samt innhente erfaring og sammenligne tiltak som har vært iverksatt. Ut fra dette foreslå nye tiltak og vurdere virkningen av disse over en tre - års periode.

Samarbeidet med NMBU er rettet mot **Fakultet for landskap og samfunn (LANDSAM)**, der Institutt for folkehelsevitenskap allerede har et godt samarbeid med HiØ som de ønsker å videreføre/utvikle. Både NMBU og HiØ har viktige roller i folkehelsearbeidet rettet mot Østfoldhelsa. Det arbeides med en formalisering og konkretisering av samarbeidet rettet både mot utdanning og forskning.

Et annet mulig samarbeidsområde er om emner i mastergradsutdanninger. NMBU ser aktuelle emner i masterutdanningene ved Avdeling for helse og velferd og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, samtidig som HiØ ser aktuelle emner ved NMBU. Det er foreløpig ikke utarbeidet konkrete forslag, og det må også gjøres en administrativ avklaring om hva som skal til for at studenter kan velge emner på tvers av NMBU og HiØ. Dette gjelder en faglig avklaring om godkjenning av emner og hvordan man skal håndtere studiepoengproduksjon, økonomi og studenters rettigheter.

Avdeling HV har gjennom flere år arbeidet med og utviklet akademisk skriving. NMBU har et godt tilbud på dette området og tilbyr samarbeid. Dette er også et område hvor flere avdelinger ved HiØ er interessert.

Avdeling for ingeniørfag (IR)

Samarbeid med OsloMet

- Vitenskapsteori og metode (både på bachelor- og masternivå)
Begge institusjoner ønsker å utvikle en tydeligere sammenheng mellom vitenskapsfagene fra BA- til MA-nivå. Det har vært avholdt tre møter i 2018 med sikte på deling av læremateriell, utvikling av felles nettressurser i undervisning og deling/utveksling av undervisningsopplegg. Også Avdeling for informasjonsteknologi (IT) ved HiØ er med i samarbeidet, se neste punkt.
- Bygg, konstruksjonsfag, DAK og 3D-modellering i BA-bygg.
Det har vært avholdt to møter i 2018, på ledernivå og fagnivå med sikte på å utvikle felles laboratoriesamarbeid innen konstruksjonsemner.
- BA-Bioingeniør. Det er inngått avtale med Fakultet for helsevitenskap om laboratorieundervisning av studenter fra HiØ i uke 5-8 2019.
- BA-Bioingeniør. Det er avholdt møte i 2018 om og innledet diskusjon om nye mulige samarbeidsflater for 2019, knyttet til nye retningslinjer, deling av digitale læringsressurser og utveksling av studenter. Arbeidet videreføres.

Samarbeid med NMBU

- Det er etablert et samarbeid om utveksling av lærekrefter mellom Masterstudiet i Entreprenørskap og innovasjon ved Handelshøyskolen NMBU og Bachelorstudium i innovasjon og prosjektledelse ved HiØ.

Samarbeid om etter- og videreutdanning

Det er inngått avtale i 2018 om EVU-samarbeid mellom Viken Teknologiklynge (Vikenakademiet 4.0), OsloMet, NMBU og Fagskolen i Østfold om EVU-kurs for næringslivet som starter i 2019. Samarbeidsprosjektet har fått midler fra Kompetanse Norge. Både avdelingene IR og IT ved Høgskolen i Østfold er med i samarbeidet.

Avdeling for informasjonsteknologi (IT)

Samarbeid med OsloMet

Høsten 2018 har det vært samtaler mellom HiØ, avdeling IR og IT og OsloMet om samarbeid knyttet til undervisning i vitenskapsteori og metode på BA- og MA-nivå. Intensjonen er å konkretisere dette videre våren 2019 med sikte på å inngå en formell avtale.

Samarbeid med NMBU

Det har vært avholdt møte mellom faglig ledelse ved avdeling IT og prorektorene for undervisning og forskning ved NMBU for å få bedre klarhet i mulige samarbeidsflater. Dette har foreløpig ikke resultert i konkrete samarbeidstiltak, men samtalene fortsetter.

Samarbeid Viken teknologiklynge

Se Avdeling for ingeniørfag.

1.1.2 Samarbeid om doktorgradskandidater

Dette punktet gjelder nytildelte og frigjorte hjemler innen utgangen av 2019, men vi tar likevel med status ved utgangen av 2018.

Høgskolen har allerede flere av sine ansatte i doktorgradsprogram ved institusjoner i Oslo/Akershus. Ved utgangen av 2018 gjelder det seks av høgskolens rekrutteringsstipendiater, en andel på 31 %. I tillegg er syv andre av høgskolens ansatte registrert i doktorgradsløp ved de aktuelle institusjonene.

1.1.3 Oppsummering

Gjennomgangen av HiØs arbeid med utviklingsområde Samarbeid viser noen utfordringer og reiser noen prinsipielle spørsmål.

Det er mange gode oppspill til samarbeid og en positiv vilje i fagmiljøene, men det er foreløpig relativt få av de identifiserte fagområdene som er konkretisert i formelle avtaler. Allikevel registreres det at undervisnings- og forskningspersonalets faglige nettverk er utvidet og har bidratt til bedre dialog i fagmiljøene, på tvers av institusjoner.

Som en av pilotinstitusjonene for KDs innføring av «Utviklingsavtaler» har HiØ erfart at for å lykkes med etablering av konkret samarbeid og arbeidsdeling i sektoren, er det vesentlig at dette er gjensidig prioritert i begge de aktuelle institusjoners planverk og ledelse og ikke overlatt til den enkelte fagavdeling.

2. Femårig lærerutdanning

Mål: Høgskolen i Østfold tilbyr bærekraftige femårige lærerutdanninger for trinn 1-7 og 5-10 som sikrer regionen tilstrekkelig tilgang på kvalifiserte lærere.

Vurdering av måloppnåelse for 2018 skal skje gjennom følgende måleparametere/milepæler:

1. Etablere et tilstrekkelig studietilbud som dekker regionens behov for lærere enten i egen institusjon eller i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner
 - Med bakgrunn i kartlegging utredes i 2018 mulige løsninger, herunder overganger for studenter mellom institusjoner og samarbeid om emner/fagområder, for å dekke dette behovet. Status rapporteres i årsrapporten for 2018.
2. Tilstrekkelig studenttilfang
 - Samlet opptak til de to grunnskolelærerutdanningene opprettholdes minst på dagens nivå (110-120 studenter) i perioden. Departementets kandidatmåltall skal så langt det er mulig være førende for fordelingen mellom trinn 1-7 og 5-10. Måloppnåelse måles ut fra registrerte studenter opptak/møtt pr 1.10. hvert år og rapporteres i årsrapportene.

3. Arbeide for å kunne bli en nasjonal tilbyder innen fremmedspråk

- Innen utgangen av 2018 skal høyskolen identifisere mulighetene for å kunne levere fremmedspråk (tysk, fransk og spansk) på nasjonalt nivå inn mot integrerte masterutdanninger. Status for studietilbud og antall studenter rapporteres i årsrapportene.

4. Øke omfanget av forskning relevant for grunnskolelærerutdanning

- Omfang av relevant vitenskapelig publisering
- Innleverte søknader om eksterne forskningsmidler til relevante prosjekter fordelt på kilder
- Omfang av ekstern finansiering til relevante prosjekter fordelt på kilder

5. Ha et bredt tilbud innen etter- og videreutdanning for lærere

- Antall studier/fagområder
- Antall studenter
- Omsetning

2.1 Rapport 2018

2.1.1 Et tilstrekkelig studietilbud

Avdeling for lærerutdanning har i 2018 gjennomført møter både med NMBU og OsloMet.

For alle samarbeidsmuligheter ved begge institusjoner uavhengig av studier, er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

- Det skal være sømløse overganger der studentene ikke må søke om overflytting, men behandles som interne studenter. Studentene som ønsker overgang til en annen institusjon, må konkurrere på like vilkår med studenter ved mottakerinstitusjonen.
- Studiepoengproduksjonen tilskrives den institusjonen hvor studentene tar emnet/faget.
- Der hvor det er aktuelt med praksis, gjennomføres denne i regi av den institusjon der studentene tar det aktuelle emnet.
- For Grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10 er det den institusjonen der studenten har tatt de tre første årene (1. syklus) som skriver ut vitnemål og får kandidattallene.
- Dersom samarbeidsordningene medfører en for sterk forskyvning av studenttallet mellom de to institusjonene, må en eventuell avtale revurderes, herunder også spørsmål om ytterligere økonomisk kompensasjon utover tilskrivelse av studiepoengproduksjon.

Det er, som beskrevet nedenfor, kartlagt flere muligheter for sømløse overganger og for gjensidige muligheter til å ta fag/emner, men det er pr. i dag ikke inngått konkrete samarbeidsavtaler.

Samarbeid med NMBU

Grunnskolelærerutdanning (MAGLU) – 6. semester (1. syklus)

NMBU og HiØ ønsker å legge til rette for at HiØ-studentene i Grunnskolelærerutdanning 5-10 trinn skal kunne ta fag/enkeltemner ved NMBU og på den måten supplere studietilbudet. Studenter kan søke opptak til enkeltemner, og man bør tilrettelegge for/utnytte denne muligheten ved institusjonene. En slik utveksling vil ligge i 6. semester. I dette semesteret er det allerede i dag lagt til rette for at studentene skal kunne ta studier i utlandet. For HiØs del vil en slik ordning innebære at de skolefagene som i dag kun tilbys i 6. semester gjøres valgbare for studentene tidligere i programmene. Det er ikke aktuelt for MAGLU 1-7 å ta studier ved NMBU pga. innrettingen.

Studentene i MAGLU 5-10 ved HiØ får i 6. semester mulighet til, etter nærmere avtale, å velge enkeltemner som tilbys ved NMBU.

Praktisk pedagogisk utdanning - PPU

NMBU tilbyr praktisk pedagogisk utdanning (PPU) innen realfag og naturbruk for de som ønsker å jobbe som lærere på 5.-13. trinn. Eksempler på emner i PPU ved NMBU er pedagogikk og fagdidaktikk i realfag. PPU/HiØ og PPU/NMBU har allerede et undervisningssamarbeid i pedagogikk. Foruten videreføring av dette samarbeidet, vil det være mulig å samarbeide innenfor fagdidaktikk i realfag.

Samarbeid med OsloMet

Grunnskolelærerutdanning (MAGLU) – 6. semester (1. syklus)

Det ble avholdt flere møter i 2018 mellom faglig ledelse for Avdeling for lærerutdanning ved HiØ og Fakultet for læring og internasjonale studier ved OsloMet. Begge parter er positive til et samarbeid om utveksling av emner og enkeltfag i grunnskolelærerutdanningens 6. semester. For HiØs del vil en slik ordning også fordre at de skolefagene som i dag kun tilbys i 6. semester gjøres valgbare for studentene tidligere i programmene, slik ordningen er på OsloMet.

Studentene i MAGLU 1-7 og MAGLU 5-10 ved OsloMet og HiØ får i 6. semester mulighet til, etter nærmere avtale, å velge mellom fag som tilbys ved de to institusjonene.

Grunnskolelærerutdanninger – tilbud av masterfag (2. syklus)

I grunnskolelærerutdanning ved HiØ, kan studentene i MAGLU 1-7 velge masterfag i norsk, matematikk, engelsk og profesjonsrettet pedagogikk. I MAGLU 5-10 kan studentene velge masterfag i norsk, matematikk, engelsk, tysk og profesjonsrettet pedagogikk.

Samarbeid mellom OsloMet og HiØ i MAGLU 5-10 på 2. syklus ønskes konkretisert i muligheter for at studentene ved HiØ får mulighet til å velge mellom masterfag ved OsloMet/MAGLU 5-10 som HiØ i dag ikke tilbyr.

MAGLU 5-10-studentene ved OsloMet får etter nærmere avtale, mulighet til å velge mellom masterfagene som tilbys ved HiØ. HiØ kan bidra med veiledere innen de masterfagene hvor vi har overgangsordninger.

Andre studier

Det er identifisert mulige samarbeidsflater for:

Barnehagelærerutdanning (BLU) – fordypningsemne 30 stp. (5. semester)

Ved HiØ/BLU får studentene tilbud om fordypning i Natur, helse og bevegelse, Kunst, kultur og kreativitet, Formidling og pedagogisk ledelse, Mangfold og fellesskap og Småbarnsstudier.

BLU-studentene ved OsloMet og HiØ får i 5. semester, etter nærmere avtale, mulighet til å velge mellom fordypningseminene som tilbys ved de to institusjonene.

Masterstudium i spesialpedagogikk (MA spp)

HiØ tilbyr Masterstudium i spesialpedagogikk. Studiet er tilgjengelig for alle studenter som tilfredsstiller opptakskravet. OsloMet tilbyr ikke tilsvarende masterutdanning.

Masterstudium i barnehagepedagogikk/kunnskap

HiØ tilbyr Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap. Studiet er tilgjengelig for alle studenter som tilfredsstiller opptakskravet. Dette er en unik master rettet mot barnehagen som får svært gode tilbakemeldinger og skårer høyt på studiebarometeret. OsloMet tilbyr Masterstudium i barnehagekunnskap.

Masterstudium i norsk i skolen

Ved HiØ tilbys Masterstudium i norsk i skolen som er åpen for alle studenter som tilfredsstiller opptakskravet. Ved OsloMet tilbys Masterstudium i IKT-støttet læring. OsloMet har et sterkt miljø og stor kompetanse innen IKT som både er barnehage- og skolerettet. HiØ satser sterkt på IKT og profesjonsfaglig digital kompetanse integrert i alle fag og kunnskapsområder.

For alle de tre masterstudiene kan det tilrettelegges for at masterstudenter ved OsloMet og HiØ kan velge 1-2 emner ved den andre institusjonen og få disse innpasset i egne masterfag.

Det er gjort et betydelig arbeid ved Avdeling for lærerutdanning for å kartlegge samarbeid som kan øke bredden i grunnskolelærerutdanning og gi grunnlag for en arbeidsdeling. Det er imidlertid noen formelle, juridiske og økonomiske utfordringer som må avklares, og det faglige samarbeidet må konkretiseres i felles planer før eventuelle avtaler kan inngås. Dette står for tiden på vent siden OsloMet ved Fakultet for lærerutdanning og Internasjonalisering på nåværende tidspunkt ikke ønsker å inngå en avtale. Dette skyldes primært stor pågang fra egne studenter ved masterutdanningene og fordi man har spørsmål knyttet til den økonomiske siden ved «smidige overganger innen masterstudier».

2.1.2 Tilstrekkelig studenttilfang

Måloppnåelsen på dette utviklingsområdet er knyttet til studentrekruttering. Tallene for studieåret 2018/2019 viser at antall førsteprioritetssøkere gikk noe ned både til trinn 1-7 og 5-10. Opptaket til trinn 1-7 økte fra et svakt opptak på 33 i 2016 (4-årig) til 43 i 2017 og 44 i 2018. For trinn 5-10 har opptaket de siste årene ligget stabilt på omkring 80 studenter med 81 i både 2016 (4-årig) og 2017 og 82 studenter i 2018. Pr 1.10.2017 er det registrert 79

studenter i trinn 1-7 fordelt med 35 i kull 2017 og 44 i kull 2018, og 145 studenter i trinn 5-10 fordelt med 63 i kull 2017 og 82 i kull 2018.

Når det gjelder fordeling på masterfagene i trinn 5-10, fordeler studentene seg slik mht. fagvalg i første semester:

Tysk	4 (1 i 2017)
Norsk	25 (23 i 2017)
Matematikk	46 (43 i 2017)
Engelsk	18 (17 i 2017)

Med bakgrunn i kandidatmåltallene er det fortsatt rekrutteringsutfordringer når det gjelder trinn 1-7, mens trinn 5-10 med et opptak på rundt 80 studenter ligger an til å nå måltallet på 32 med god margin. Se for øvrig avsnitt 2.1.3.

For å styrke markedsføringen av studiene ble det gitt en bevilgning på kr 400 000 fra Kunnskapsdepartementet. Bruk av disse midlene er omtalt både i avsnitt 2.1.3.1 og i avsnitt 6.3.

2.1.3 Nasjonal tilbyder innen fremmedspråk

Det har vært flere interne møter mellom Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Avdeling for lærerutdanning og Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen for å konkretisere HiØs satsing på fremmedspråk, men arbeidet med å utvikle fagpakker som kan tilbys nasjonalt har blitt forsinket. Det arbeides nå med å reorganisere arbeidsgruppen slik at arbeidet kan prioriteres. Dette er særlig viktig sett i lys av HiØs satsing på språk i opplæringen.

Anbefalingen om å tydeliggjøre HiØs språkprofil er fulgt opp i studietilbudene og forskningen, og det er utpekt en fagansatt som leder for det nye forskningsområdet i språk.

2.1.4 Forskning relevant for grunnskolelærerutdanning

Det er iverksatt en rekke tiltak som skal bidra til måloppnåelse under dette punktet; blant annet gjennom ansettelse av stipendiater innen relevante prosjekter og tildeling av ekstra FoU-tid for å øke relevant forskningsproduksjon.

I tillegg har det faglige satsingsområdet SKuL (Skole, kunnskap og lærerutdanning) som nå er inne i sitt avsluttende semester, så langt hatt stor betydning inn mot arbeidet for å styrke relevant forskning.

Det er registrert en økt søknadsaktivitet når det gjelder eksterne forskningsmidler, og flere av søknadene til NFR har fått gode tilbakemeldinger uten at det har resultert i tilslag. Det arbeides nå med å forbedre disse søknadene med sikte på innsending i 2019.

Det er også startet et arbeid med en søknad om SFU-status i samarbeid med NTNU.

Når det gjelder vitenskapelig publisering, foreligger ikke data fra CRISTin før 1.4.2019, men foreløpig oversikt tilsier en positiv utvikling i forhold til 2017.

Se ytterligere redegjørelse i avsnitt 3.2.3.

2.1.5 Bredt tilbud innen etter- og videreutdanning for lærere

Høgskolen er en betydelig leverandør av etter- og videreutdanning innen lærerutdanning. Denne virksomheten er kanalisert gjennom HiØ VIDERE.

Enheten hadde også i 2018 ansvaret for et stort antall studier i strategiene Kompetanse for kvalitet, Kompetanse for mangfold, Ungdomstrinnet i utvikling og Realfagskommunesatsingen – alle finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Av totalt 1 262 videreutdanningsstudenter (vår og høst) registrert på i alt 37 studier i 2018, var hele 95 % registrert i studier knyttet til lærerutdanningene. 63 % av disse igjen deltok i studier innenfor Kompetanse for kvalitet fordelt på 14 studier.

Av omsetningen i 2018 gjaldt kr 11,6 mill. studier innen Kompetanse for kvalitet. Dette er noe lavere enn i 2017.

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Høgskolen i Østfold, Universitetet i Sør-Øst Norge og OsloMet. Avtalen er knyttet til regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling (ReKomp) og er en del av revidert strategi for «Kompetanse for fremtidens barnehage».

Høgskolen er for øvrig også koordinerende institusjon for etter- og videreutdanningsregion Oslofjordalliansen.

3. Faglige satsingsområder for å utvikle bærekraftige kompetansemiljøer

Mål: Utvikle bærekraftige kompetansemiljøer som bidrar til en tydeligere profil for høyskolen og legger grunnlag for økt samarbeid på tvers både internt og eksternt.

Siden 2014 har Høgskolen i Østfold hatt tre faglige satsingsområder:

- Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning
- Teknologi – energi – samfunn
- En skole for kunnskapssamfunnet: kunnskapsutvikling for femårig lærerutdanning

Arbeidet i de faglige satsingsområdene har en tidshorisont på fire år (2015 – 2018). Alle områdene har en profesjonsrettet profil og har utspring i de store profesjonsutdanningene i høyskolen. Det er samtidig lagt vekt på det tverrfaglige perspektivet.

Vurdering av måloppnåelse for 2018 skal skje gjennom følgende måleparametere/milepæler:

Sluttevaluering i 2018/2019

Med sikte på å avklare satsingsområdenes plass i høgskolens faglige profil gjennomføres en sluttevaluering ved utgangen av 2018 for områdene Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning og Teknologi – energi – samfunn. For En skole for kunnskapssamfunnet foretas sluttevalueringen etter vårsemesteret 2019. Følgende kriterier benyttes i

sluttevalueringen: Oppnådd samarbeid, faglige resultater, oppnådd kompetanse og evne til å skape finansiell basis for videreutvikling.

3.1 Rapport 2018

To av høgskolens faglige satsingsområder, Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning (APT) og Teknologi – energi – samfunn (TES), er avsluttet i 2018. Det tredje området Skole, kunnskap og lærerutdanning (SKuL) avsluttes i første halvår 2019.

Det er foretatt sluttevaluering for de to avsluttede områdene.

TES som omfattet miljøer ved Avdeling for informasjonsteknologi og Avdeling for ingeniørfag, kan vise til gode resultater når det gjelder publisering og veiledning, men har vært mindre vellykket når det gjelder det tverrfaglige perspektivet. Evalueringen viser at man i større grad har orientert seg mot relevante eksterne samarbeidspartnere. To ECSEL-prosjekter er relevante for området: «Productive 4.0» og «Arrowhead Tools».

Store deler av aktiviteten i dette satsingsområdet vil være sentral i høgskolens videre satsing innen «Det digitale samfunn». De svært produktive fagmiljøene i TES har erfart at tverrfaglig arbeid kan være utfordrende, men også at det gir bedre innsikt og flere muligheter for å lykkes med f.eks. eksterntfinansiering.

APT omfatter fagmiljøer ved Avdeling for helse og velferd og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Satsingsområdet har bidratt til å etablere og forsterke samarbeid internt på Avdeling for helse og velferd, mellom avdelingene og med eksterne nasjonale og internasjonale institusjoner.

Fagseminarer og arbeid med prosjektsøknader har vært sentrale aktiviteter, og bl.a. viktige elementer for tilslaget på ROPIT-prosjektet som ble tildelt kr 11,5 mill. fra NFR/HELSEVEL i 2017. Det er også registrert en økning i publiseringsraten.

Det forventes at fagmiljøene på begge avdelinger i stor grad vil bidra i høgskolens satsing på en ph.d.-utdanning i «Det digitale samfunn».

Evalueringen er for øvrig nærmere omtalt i avsnitt 3.2.2.

2. Utdanning

2.1 Virksomhetsmål 1.1

Virksomhetsmål 1.1

Vår studieportefølje er profesjons- og arbeidslivsorientert med primær vekt på regionens behov for kompetanse og med fokus på fagutvikling og innovasjon som er relevant for et samfunns- og arbeidsliv i stadig endring.

2.1.1 Årlig vurdering av studieportefølje

Høgskolens profil er klart rettet mot profesjonsutdanninger innenfor fagområdene helse og velferd, ingeniørfag, lærerutdanning og pedagogiske fag. Studieporteføljen omfatter også en rekke studietilbud innenfor ulike fagfelt som administrasjon, informasjonsteknologi, ledelse, samfunnsfag, scenekunst, språk og økonomi.

I 2018 er det ikke etablert nye studieprogram på bachelor- eller videreutdanningsnivå innenfor den bevilgningsfinansierte studieporteføljen. De største endringene i tilbud studieåret 2018/2019 var:

- Master in Performance, som ble NOKUT-akkreditert i 2017, startet opp høsten 2018.
- Både bachelorstudium i ingeniørfag – kjemi og årsstudium i naturfag ble lyst ut for opptak, men senere trukket grunnet lave søkertall.
- Videreutdanningen Pedagogisk veiledning (30 studiepoeng) endret navn til Profesjonsrettet veiledning og tilbys nå også som kompetansehevende tiltak for praksisveiledere innenfor helse- og velferdsfag, i tillegg til praksisveiledere innenfor skole og barnehage.
- Videreutdanninger innenfor helse og velferd er i 2018 redusert til fordel for større bredde i masterporteføljen.
- Halvårsstudier innenfor lærerutdanning er redusert til fordel for større bredde i masterporteføljen og delvis som følge av svak ekstern rekruttering til enkelte fagområder.

Høsten 2018 var det opptak til totalt 12 masterprogram ved HiØ. Enkelte masterutdanninger er også gjort mer fleksible og tilbys som både heltids- og deltidsutdanning. Samtidig trappes nye masterutdanninger fra 2017 opp med flere kull; Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 og 5–10, Masterstudium i norsk i skolen (heltid og deltid) og Masterstudium i avansert sykepleie ved kronisk sykdom (deltid). Resultater for sistnevnte viser en svak rekruttering i 2018 sammenlignet med første opptak i 2017. Studiet organiseres som heltidsutdanning fra og med neste studieår.

Ved høgskolen blir alle studieprogram vurdert og diskutert opp mot utlysning, dimensjonering og oppstart i en årlig prosess. Studietilbudet og beregning av måltall/dimensjonering av utdanningene er basert på opptakshistorikk, registrerte studenter pr. 1. oktober, antatt frafall og strategiske vurderinger av igangsetting av studier, trender i søkerutviklingen, nasjonale føringer inkludert kandidatmåltall og behov og relevans i arbeidslivet. Andre

kvalitetsparametere som studienes innholdsmessige relevans og organisering, og vurderinger av fagmiljøets sammensetting er også av stor betydning.

Høgskolestyrets vedtak om studieportefølje i november 2018 innebærer få endringer i det bevilgningsfinansierte studietilbudet i 2019/2020 sammenlignet med 2018/2019 dersom vi ser bort fra allerede definerte opptaksintervall. De viktigste endringene blir:

- Master in Green Energy Technology ble NOKUT-akkreditert i 2018 og igangsettes første gang i 2019.
- Masterstudium i fremmedspråk i skolen har opptak til nyetablert studieretning i spansk.
- Masterstudium i avansert sykepleie ved kronisk sykdom endrer organisering fra deltid til heltid, men fortsatt med mulighet for å følge utdanningen med 50 % studieprogresjon.
- Bachelorstudium i ingeniørfag – bygg åpner for søkere via Y-veien.
- Bachelorstudium i regnskap og revisjon endres til Bachelorstudium i regnskap. Endret profil fra 2019 med økt fokus på digital regnskapsføring, og avgrenset til kun regnskap som følge av nye masterkrav til revisjonsutdanning.
- Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur lyses ikke ut for opptak i 2019. Studiet har lav gjennomstrømming og det jobbes med å etablere et nytt gradsstudium innenfor språk, IT og kommunikasjon.
- Halvårsheter og årsstudier ved Avdeling for lærerutdanning justeres/reduseres både i 2018 og 2019.

Studieporteføljen har tradisjonelt vært lagt frem for høgskolestyret i november året før studiestart. I 2018 har høgskolestyret gitt tilslutning til en ny modell for strategisk vurdering av studieporteføljen fra og med 2019, som bl.a. innebærer at høgskolestyret foretar en strategisk vurdering i 1. halvdel av året og vedtar studieporteføljen på slutten av året.

Forvaltningsmodell og rutiner ved revisjon og godkjenning av studieplaner har vært under endring fra 2017, og med stort fokus i 2018 som følge av endringer i ny studietilsynsforskrift, implementering av ny webløsning og system for revisjon og publisering av studieplaner og emner. Arbeidet har bl.a. resultert i et systematisk forsøk med nye samhandlingsarenaer for diskusjon og utvikling av studieplaner og emner, på tvers av nivåer, fag og administrasjon. Dette arbeidet skal evalueres og videreutvikles i 2019.

2.1.2 Måltall, opptaksmål og nye studieplasser

Høgskolestyret fastsetter årlig et internt studentmåltall for den bevilgningsfinansierte studieporteføljen. For studieåret 2018/2019 var måltallet 4 510 heltidsekvivalenter. Pr. 1.10.2018 er det registrert 5 359,75 aktive heltidsekvivalenter innenfor de aktuelle studiene^[1]. Differansen mellom antall aktive studenter og måltall skyldes dels økt rekruttering og dels studenter som er forsinket i sin studieprogresjon.

Opptaks målet for 2018 var 2 180 nye studenter, etter korrigering for nye studieplasser og trekk av ett studieprogram. Registrert opptak er på totalt 2 987 nye studenter pr 1.10.2018.

^[1] Tallet er eksklusive utvekslingsstudenter og enkeltemnestudenter ettersom disse ikke inngår i måltallet.

Det vil si at høgsolen når opptaksmålet med en margin på 807 studenter, og at både opptaksmål og måltall er oppfylt i de fleste studieprogram.

Nye studieplasser fra regjeringen i 2018 er øremerket utdanninger innenfor helse/sykepleie og IKT/datasikkerhet. I tillegg til 40 nye studieplasser i 2016/2017 som trappes opp, ble høgsolen tildelt 25 nye studieplasser i 2018 med ti øremerkede studieplasser til BA i sykepleie og 15 studieplasser til IKT/datasikkerhet. Plassene er brukt i henhold til krav, dvs. som en økning av allerede planlagt aktivitet.

Tabell 1. Forklaringsmodell på bruk av nye studieplasser innenfor sykepleie og IKT studieåret 2018/2019:

Studium	Opprinnelig opptaksmål 2018 (styrevedtak november 2017)	Nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett 2018	Nytt opptaksmål for 2018	Møtt 2018 Pr.01.10
BA sykepleie	190	10	200	252
BA informatikk – design og utvikling av IT-systemer	42	5	47	71
BA ingeniørfag - data	40	5	45	46
BA ingeniørfag – elektro	35	5	40	44

2.1.3 Kandidatmåltall for utvalgte studier (nasjonal styringsparameter)

Det er fastsatt kandidatmåltall for flere av høgsolens utdanninger. Måltall og resultat i 2018 framkommer i tabellen nedenfor.

Tabell 2. Kandidatmåltall 2018

Studium	Måltall	Resultat
Helse- og sosialfagutdanninger		
Sykepleierutdanning	109	154
Vernepleierutdanning	61	46
AIO-utdanning	20	-
Bioingeniørutdanning	22	25
Lærerutdanninger		
Barnehagelærerutdanning	94	119
Grunnskolelærerutdanning 1-7	47	37
Grunnskolelærerutdanning 5-10	32	40
PPU	103	146

Kilde: DBH (fullføring av gradsgivende studieprogrammer - egenfinansierte studier)

2.1.3.1 Helse- og sosialfagutdanningene

Sykepleie

Etter en betydelig økning i opptaket til studiet gjennom flere år og bedre oppfølging av studentene i forhold til frafall, er kandidatmåltallet nådd med god margin. Opptaket til sykepleie er økt fra 2018.

AIO

Studiene går over tre semestre. Siste opptak var våren 2018, og det er derfor ikke uteksaminert kandidater i 2018. I 2017 ble det uteksaminert 29 kandidater.

Vernepleie

Kandidatmåltallet for vernepleie er ikke oppnådd i 2018. Frafallet fra kullet som ble tatt opp i 2015, har vært betydelig og som følge av dette er emner med stort frafall gjennomgått. Det er gjort endringer og satt inn tiltak for å redusere frafall i disse emnene. Kandidatmåltallet vil sannsynligvis nås i 2019 med avgangskull både fra vernepleie heltid og deltid. Opptaket til vernepleie heltid er økt i 2018 for å oppfylle kravet til uteksaminerte kandidater.

Bioingeniørutdanning

Opptak til bioingeniørstudiet økte betydelig fra 2012 til 2013 og har holdt seg stabilt i perioden deretter. Dette har også gitt seg utslag i en økning i antall uteksaminerte kandidater, og kandidatmåltallet er nådd i 2018. Dette skyldes så vel økt opptak som en reelt forbedret inntakskvalitet og gjennomstrømming.

2.1.3.2 Lærerutdanningene

Samlet antall uteksaminerte kandidater for utdanningene med kandidatmåltall ved Avdeling for lærerutdanning har økt fra 2017 til 2018. Økningen er størst for barnehagelærerutdanningene.

Barnehagelærerutdanningene

Barnehagelærerutdanningene er populære og får gode evalueringer i Studiebarometeret. Studiene har hatt en økning i søkerallene over en periode, noe som har ført til økt opptak til studiene. Samtidig antar vi at flere av søkerne som ikke oppfyller opptakskravet til de femårige grunnskolelærer-utdanningene, søker seg inn på barnehagelærerutdanningene isteden. Etter avsluttet opptak til barnehagelærerutdanningen høsten 2018 hadde avdelingen 150 studenter på venteliste, hvorav 80 studenter til heltidsutdanningen.

Avdelingen ser det økte antallet uteksaminerte kandidater som et resultat av god studiekvalitet og høyere opptak. Avdelingen merker allerede nå effekten av høyere inntakskvalitet på studentene som ble tatt opp høsten 2018, og følger denne utviklingen nøye, både i forhold til frafall og gjennomstrømming, samt eksamensresultater.

PPU

PPU for allmenne fag har hatt en betydelig økning i studenttallet de siste årene, som følge av innføring av økt opptakskrav fra høsten 2019. Samtidig med økningen i søker- og studenttallene for PPU for allmenne fag, har søkningen til PPU for yrkesfag økt jevnt fra innføringen i 2014 (67 i 2014 til 214 i 2018). Opptaket har økt fra 30 til 55 studenter. Her har kandidattallet hatt en liten økning i perioden, og kan forventes å utgjøre en større andel av det samlede kandidatresultatet for PPU når søkerallene for PPU for allmenne fag stabiliserer seg igjen.

Grunnskolelærerutdanningene

Samlet kandidattall for grunnskolelærerutdanningene for trinn 1-7 og 5-10 har hatt en relativt jevn økning siden 2014 (hhv. 51, 58, 72, 81 og nå 77 kandidater). Isolert sett har 5-10-utdanningen holdt kandidatmåltallet de tre siste årene, mens 1-7-utdanningen har vært lavere hele perioden, skjønt det er en liten jevn stigning i perioden.

Søkerallene til grunnskolelærerutdanningene ved HiØ gjenspeiler de nasjonale utfordringene knyttet til rekruttering av studenter til lærerutdanningene og til læreryrket. Som et resultat av dette, og KDs satsing, har vi de to siste årene satt ekstra fokus på rekruttering av studenter til 1-7. Det har blant annet blitt utarbeidet ekstra brosjyremateriale, som er sendt

til alle videregående skoler i Østfold, Vestfold, Akershus og Oslo. I tillegg har 1-7-utdanningen blitt promotert ekstra i våre tradisjonelle markedsføringskanaler (hiof.no, facebook, twitter, trykte og digitale annonser mv.).

Nå i 2019 er rekrutteringsarbeidet intensivert ytterligere; det er blant annet etablert en egen profileringsgruppe for utdanningen, som består av studenter og lærere/rektorer fra praksisfeltet. Gruppen utarbeider markedsføringsmateriale og deltar på ulike messer og skolebesøk. Brosjyren er revidert og sendes i år også til videregående skoler i Buskerud.

Innholdsmessig legger markedsføringen vekt på at grunnskolelærerutdanningen for trinn 1-7 kan benyttes i hele grunnskolen, det legges vekt på å rekruttere flere menn og studenter med innvandrerbakgrunn, samt karriereveier etter endt utdanning. I forbindelse med rekruttering av studenter med innvandrerbakgrunn settes det fra neste år i gang et prosjekt hvor man skal jobbe med tilretteleggingstiltak for studenter med innvandrerbakgrunn i alle profesjonsutdanninger ved avdelingen.

Profileringen vektlegger også det brede fagtilbudet vi tilbyr i utdanningene, mulighet for overflytting etter tre år, fremmedspråk og IKT og at vi tilbyr masterfag i alle de tre sentrale skolefagene. Vi håper at denne satsingen vil øke søkningen til 1-7-utdanningen, slik at vi kan oppnå den fordelingen av studenter som det legges opp til fra KD og at dette også gjenspeiler seg i kandidattallene.

2.1.4 Studieporteføljens relevans for arbeidsmarkedet

Utvikling av studieporteføljen handler i stor grad om hvorvidt utdanningene er relevante og setter studentene i stand til å tilpasse sin kompetanse og fortsatt holde seg oppdatert etter at de har gått ut i arbeidslivet. Den samlede studieporteføljen rekrutterer godt, og det er få studier som er startet opp med færre enn 20 studenter. I de tilfellene dette forekommer er det i forkant foretatt strategisk vurdering av sperregrense og eventuell vurdering av samlet opptaksmål mellom studier. Enkelte studieprogram kan ha betydelige samkjøringseffekter med andre studieprogram eller opprinnelig være dimensjonert for en begrenset studentmasse (scenekunstutdanninger).

Høgskolen har så langt ikke gjennomført systematiske institusjonelle undersøkelser blant kandidater og arbeidsgivere, men flere fagmiljøer kan vise til undersøkelser som dokumenterer hvorvidt kandidatene får jobb og hvordan utdanningen er tilpasset yrkeslivet.

I 2018 ble det nedsatt interne arbeidsgrupper som skulle utrede en institusjonell felles metodikk for organisering og gjennomføring av både kandidatundersøkelser og arbeidsgiverundersøkelser. Det er foreløpig besluttet at høgskolen skal benytte en ekstern aktør for å gjennomføre kandidatundersøkelsene. Målsettingen er å starte gjennomføring av systematiske kandidatundersøkelser i 2019. Valg av metodikk, omfang og frekvens er foreløpig ikke bestemt.

2.1.4.1 Ekstern vurdering av studieprogram (NOKUT og sakkyndige kommisjoner)

I 2018 har høgskolen søkt og fått akkreditert følgende studier:

- Master in Green Energy Technology (oppstart høst 2019)
- Masterstudium i fremmedspråk i skolen, utvidelse med ny studieretning i spansk (oppstart 2018). Studiet er allerede akkreditert for engelsk, tysk og fransk, og tilbys i samarbeid med Linnéuniversitetet og Göteborgs universitet.

NOKUT har ført tilsyn med utdanninger i både den bevilgningsfinansierte og eksternfinansierte studieporteføljen. I den bevilgningsfinansierte studieporteføljen er det ført tilsyn med Bachelorstudium i ingeniørfag – bygg. Nasjonalt tilsyn startet i 2017, HiØ har svarfrist 1. mai 2019.

NOKUT har ført tilsyn med universiteters og høyskolars samarbeid med eksterne aktører, herunder aktivitet ved høgskolens etter- og videreutdanningstilbud i regi av HiØ VIDERE. Tilsynet startet i 2015, sluttrapport fra NOKUT ble lagt frem i juli 2018. Som følge av tilsynet har høgskolen innskjerpet interne bestemmelser for eksternt finansierte studier. Det er dermed også enkelte studieprogram som høgskolen har valgt å ikke videreføre.

2.1.4.2 Samhandling med arbeidslivet om kompetansebehov og relevans i studier

Høgskolen har et høyt aktivitetsnivå i forhold til samhandling med samfunns- og arbeidsliv om den samlede studieporteføljen. Interaksjonen med arbeidslivet kommer best til uttrykk i studier hvor det inngår veiledet praksis og i studier hvor krav om samhandling med arbeidsliv er nedfelt i emnebeskrivelser som aktiv læringsform, eventuelt konkretisert gjennom arbeidskrav eller vurderingsform. Høgskolen samarbeider tett med arbeidslivet bl.a. gjennom følgende fora:

- RSA – Rådet for samarbeid med arbeidslivet
- Østfold fylkeskommune (herunder Kompetanseforum Østfold)
- Advisory Boards
- Skoleledermøter og nettverk for styrere/virksomhetsledere fra praksisbarnehager (lærerutdanning)
- Praksisforum/koordinatorforum og fagråd (helse og velferd)
- Kunstneriske råd (Akademi for scenekunst)
- Studentprosjekt i samarbeid med næringsliv/praksisfelt

Alle avdelinger og Akademiet har rapportert at diskusjonene i ulike samarbeidsfora med næringslivet har ført til konkrete endringer i emnebeskrivelser og studieplaner i 2018, og at dette er viktige arenaer for vurdering av eller beslutning om utvikling av konkrete nye studietilbud innenfor hele høgskolens virksomhet. I det følgende redegjør vi kort for status i samarbeid med samfunns- og arbeidsliv innenfor utdanning, både på institusjonsnivå og avdelingsnivå.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)

Rådet for samarbeid med arbeidslivet i Østfold er bredt sammensatt med representasjon fra offentlige myndigheter og regionalt nærings- og kulturliv. Også Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) er representert. RSA vurderes som en viktig møteplass for toppledere fra sentrale samarbeidspartnere der man har mulighet til å diskutere samarbeid med tanke på videreutvikling av regionen og høgskolen. Rådet har i 2018 hatt 2 møter (mars og oktober) og har vært brukt konkret inn i saker som høgskolen arbeider med.

Møtet i mars fokuserte primært på arbeidet med ny strategisk plan for høgskolen og innspillene som kom ble tatt med videre i slutfasen av planarbeidet. Deltakerne var i forkant av møtet bedt om å forberede svar på følgende spørsmål:

1. Hva betyr HiØ i dag for din virksomhet?
2. I hvilken retning må HiØ utvikle seg de neste fem årene for å ivareta din institusjons behov bedre enn i dag?

I oktober var tema *Det digitale samfunn – ph.d-program for Høgskolen i Østfold*. Rektor innledet om høgskolens satsing. Under overskriften «Det digitale samfunn – hvor går det?» ble det deretter presentert innlegg fra Institutt for energiteknikk, Sykehuset Østfold og NAV Østfold før høgskolens forskningsdirektør sammen med prorektor presenterte status og videre planer. Til den etterfølgende diskusjonen var det i forkant av møtet stilt følgende spørsmål til deltakerne:

1. Hvordan vil digitaliseringen endre min arbeidsplass de neste 5-10 årene?
2. Hvilke forskningstemaer bør høgskolens nye doktorgradsprogram dekke for å møte min virksomhets utfordringer innen digitalisering?

Diskusjonen i møtet tok også utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. Hva bør være sentrale fagområder i høgskolens doktorgradsprogram for å møte behovene i samfunnet?
2. Hvordan kan Østfoldsamfunnet bidra til samarbeid om forskning og ph.d.-programmet (stipendiater/professorater) som gjør at vi lykkes i fellesskap?

Møtedeltakerne stilte seg positive til satsingen, da særlig den tverrfaglige tilnærmingen i programmet. Innspillene følger med videre i arbeidet med ph.d.-programmet.

Østfold fylkeskommune (ØFK)

Høgskolen i Østfold er aktiv deltaker i Kompetanseforum Østfold som ble etablert i 2017, og som koordineres av Østfold fylkeskommune. Dette er et institusjonelt samarbeid med ulike kompetansegrupper, hvor representanter fra HiØ deltar i fire definerte fagområder:

- Kompetansegruppe Bygg og anlegg
- Kompetansegruppe Industri og teknologi
- Kompetansegruppe Helse, oppvekst og velferd
- Kompetansegruppe Handel, service, reiseliv og kreative næringer.

Kompetanseforum Østfold er bl.a. opptatt av balansen mellom tilbud og etterspørsel i arbeidsmarkedet, og diskusjonene knyttes opp mot konkrete utdanningstilbud så vel som spesielt fokus på fagområdene med sikte på forskning.

Ett av tiltakene i høgskolens aktivitetsplan for 2018 var å lage et generelt system for gode overgangsordninger fra fagskole og videregående skole. I den forbindelse ble det i oktober gjennomført et innledende møte mellom HiØ og Østfold fylkeskommune, hvor man tok utgangspunkt i eksisterende tiltak og muligheter for ytterligere tiltak som kan igangsettes for å bedre overgangen fra videregående skole til høyere utdanning. Saken følges opp videre i 2019.

Det har også vært gjort en vurdering av den såkalte «Stord-modellen», en spesialtilpasset ingeniørutdanning hvor studenten får fritak for ett av årene i bachelorutdanningen på bakgrunn av fagskoleutdanning. Det er foreløpig konkludert med at det ikke er hensiktsmessig å opprette et slikt tilpasset løp ved HiØ. HiØ og Fagskolen i Østfold skal derimot fortsette samarbeidet knyttet til både opptak og innpassing.

Høgskolen har i 2018 etablert mulighet for opptak via Y-veien for BA i ingeniørfag – bygg. Dermed har HiØ fra høsten 2019 tilbud om Y-vei for samtlige rammeplanstyrte ingeniørfagutdanninger, bortsett fra Industriell design.

Advisory Boards

I 2018 ble et nytt Advisory Board ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag etablert. Dermed har alle avdelinger ved høgskolen nå knyttet seg til et formelt forum med representasjon fra arbeids- og næringsliv. Aktivitetsnivået varierer mellom avdelingene, møtefrekvensen ligger på 3–4 møter pr år. Særlig nye studietilbud er gjenstand for diskusjon på denne arenaen, med fokus på behovsanalyser som f.eks. NAVs bedriftsundersøkelse, regionale behov for både grunnutdanninger og etter- og videreutdanning, men også innholdsmessige tilpassinger av eksisterende utdanninger. Bl.a. har ny strategisk plan og muligheter for å komme med innspill til ph.d.-satsingen *Det digitale samfunn* vært tema i 2018, ved siden av mer fagspesifikke diskusjoner som innhold i nytt simulerings- og ferdighetssenter, heltidskultur og dreining mot mer spesialistkompetanse i kommunene, informasjon fra Fylkesmannen om utdanning og kompetanseutvikling, samarbeidsmidler, organisering og digitale løsninger ved Sykehuset i Østfold.

Skoleledermøter og nettverk for styrere/virksomhetsledere i praksisbarnehager

I skoleledermøtene har det vært fokus på utvikling av fagporteføljen knyttet til femårig grunnskolelærerutdanning. Forumet har diskutert ulike behov for nye masterutdanninger innenfor utdanningsfeltet. Dialogen med nettverket for styrere/virksomhetsledere i praksisbarnehager har adressert kompetansebehovet for å styrke veiledningskompetanse innenfor både pedagogisk og helsefaglig sektor.

Praksisforum/koordinatorforum og fagråd innenfor helse og velferd

Praksisforum/koordinatorforum har representanter fra kommunene Halden, Fredrikstad, Moss og Sarpsborg, NAV, Sykehuset Østfold og HiØ. Praksisstudier innenfor fagområdet helse og velferd står sentralt. I 2018 har aktuelle problemstillinger vært knyttet til studentenes kompetanse og forventninger fra praksisfeltet, undervisning i bruk av hjelpemidler, mentorprosjekt for voksne og arbeidsinkludering og *Supported Employment* som er et av NAVs satsningsområder. Det har også vært jobbet med etablering av samarbeid om undervisning i saksbehandling i velferdstjenestene. Læresituasjoner i praksis for å oppfylle læringsutbytter i praksisstudier – herunder informasjon, diskusjoner og fokus på studenters teoretiske kompetansenivå for å avklare forventninger og eventuelt justere undervisningen

har vært viktig. Videre har det vært samarbeidet om nye praksisformer i kommunene, for eksempel medisinsk og kirurgisk praksis, som har medført endringer i studieplaner.

For øvrig er møtene i de ulike fagrådene for studieretningene viktige kilder for kartlegging av nye kompetanseområder i kommunene, NAV og sykehuset. I 2018 har høgskolen deltatt i høringer om nasjonale retningslinjer for nye bachelorprogram innenfor helse- og sosialfag (RETHOS), og det er nedsatt en prosjektorganisering med oppnevnte representanter hvor praksisfeltet er godt representert. Høgskolen har fem⁴ studieprogram som er direkte berørt av RETHOS-prosjektet i fase I, dvs. med revisjon og oppstart av studieprogram etter ny rammeplan og nasjonale retningslinjer fra 2020 og dette vil naturlig prege mye av utviklingsarbeidet i 2019.

Studentprosjekt i samarbeid med næringsliv/praksisfelt

Høgskolens studenter samarbeider i stor utstrekning med næringsliv/arbeidsliv i diverse større studentarbeider som bachelor- og masteroppgaver. Ikke bare innenfor profesjonsutdanninger med høy andel praksis, men også knyttet til andre fagfelt som ingeniørfag, IT-utdanning, internasjonal kommunikasjon og kunstutdanning er det tradisjon for å skrive oppgaver tett knyttet til praksisfeltet.

I 2018 er det tatt ytterligere grep rundt arbeidslivsrelevans i studiene. Som eksempel er emnet «Bedriftspraksis» etablert innenfor ingeniørfag, hvor åtte studenter har jobbet med åtte bedrifter i regionen, og et valgfritt emne «Mentorprosjekt for voksne» er etablert i samarbeid med NAV. Ved Akademi for scenekunst har studenter gjennomført masterprosjekt med Punkt Ø i Moss og Jotne/Værste i Fredrikstad, videre har studentene jobbet med byutvikling i samarbeid med Halden kommune, kunstprosjekt ved Vitensenteret på Ås (NMBU), og det er etablert kontakt med Østfoldmuseene som utgangspunkt for prosjekter og utredning av mulighetene for å etablere et teatermuseum. Alle prosjekter/møteplasser bidrar til å sikre tett kontakt med miljøer som studentene kan ha nytte av etter endt utdanning. Ved Akademiet er det også etablert en egen alumniorganisasjon med oppstart desember 2018.

Annet

Ut over de arenaer som er nevnt ovenfor foregår det mye interaksjon mellom arbeidsliv og ansatte/studenter ved HiØ, bl.a. innenfor forskning, ved bedriftspresentasjoner, karrieredager og næringslivsdeltakelse i prosjekt- og utredningsgrupper. Akademi for scenekunst leverer kandidater til nasjonale og internasjonale kunstmiljøer, men er også opptatt av å finne møtepunkter i regionen blant annet med representasjon i de kunstneriske rådene for henholdsvis Scenekunst Østfold og Sånerfest. I 2018 har høgskolens ansatte samarbeidet med utvidede faglige nettverk som må sees i sammenheng med den nye fylkesregionen Viken, bl.a. Viken teknologinettverk og Viken teknologiklynge. Eksterne forelesere fra næringslivet og andre praksisfelt er inne i flere emner og studier, og høgskolens prorektor er observatør i Sykehuset Østfolds forskningsutvalg.

⁴ Barnevern, sosialt arbeid, sykepleie og vernepleie (Avd. helse og velferd) samt bioingeniør (Avd. ingeniørfag). I tillegg vil bachelorprogrammet Arbeids- og velferdsfag som ikke er rammeplanstyrt bli påvirket av endringene.

2.1.5 Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (nasjonal styringsparameter)

Tabell 3. Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Andel i %	100,00	-	97,14	-	97,3	-

NIFUs kandidatundersøkelse gjennomføres annethvert år, og det foreligger derfor ikke tall for 2016 og 2018. Resultatene både for 2013, 2015 og 2017 viser at det er godt samsvar mellom utdanningene og det arbeid studentene får etter fullført utdanning. Bakgrunnstallene i 2017 viste at 36 av 37 kandidater er i relevant arbeid.

2.1.6 Eksternfinansiert etter- og videreutdanning

Høgskolen har en betydelig etter- og videreutdanningsaktivitet kanalisert gjennom HiØ VIDERE. Denne aktiviteten har hovedsakelig en profesjons- og arbeidslivsrettet profil. I 2018 utgjorde omfanget av i lærerutdanningen sin EVU-aktivitet omkring 63 % av HiØ VIDERE sin totale aktivitet. Av dette var over 80 % knyttet til både etterutdanning og videreutdanning av lærere og barnehageansatte. Aktiviteten for øvrig fordeler seg med 23 % til økonomi, språk og samfunnsfag, 13 % til helse- og velferdsmateriell og 1 % til ingeniørfag. Fra høsten 2018 har HIØ VIDERE også ansvar for eksternfinansiert EVU for Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen.

Kundene og studentene kommer i hovedsak fra offentlig sektor. Også betalingsstudiene består i hovedsak av tilbud rettet mot ansatte i offentlig sektor, men det er et økende samarbeid med industrien i Østfold.

En betydelig del av aktiviteten skjer med utgangspunkt i regionens behov for kompetanse. Høgskolen har i 2018 hatt ansvar for et stort antall studier i strategiene «Kompetanse for kvalitet», «Kompetanse for barnehager» og «Yrkesfaglærerløftet» finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Aktiviteten i HIØ VIDERE må til enhver tid harmoniseres ut fra flere parametere:

1. Regionens (Viken og Oslo) behov for etter- og videreutdanning
2. Hva som kan anses som kjerneaktivitet ved HIØ og dermed prioriteres
3. Fagenhetenes kapasitet sett opp mot prioriteringer relatert til totalaktivitet
4. Samhandling i UH sektoren for å ivareta nye Viken og Oslo
5. NOKUT-krav formalisert gjennom «Studietilsynsforskriften»

Størrelse og aktualitet på punktene 1-5 vil være i stadig endring.

HIØ VIDERE bedriver en aktiv relasjonsbygging i regionen i forhold til kompetanseutvikling. Det er lagt opp til jevnlig dialogmøter med Fylkesmannen, fylkeskommuner, sykehus, kommuner, næringsregioner, NAV, Karrieresenteret og Kompetanseforum Østfold.

Kunnskapsdepartementet har gjennom Utdanningsdirektoratet reetablert seks etter- og videreutdanningsregioner i Norge relatert til lærerutdanningene for perioden 2018-2021. HiØ tilhører region Oslofjordalliansen-OFA sammen med NMBU og USN. HiØ er koordinator.

2.2 Virksomhetsmål 1.2

Virksomhetsmål 1.2.

Vårt studie- og læringsmiljø er kjennetegnet ved:

- god undervisning og veiledning, klare mål, hyppige tilbakemeldinger og relevante vurderingsformer
- nærhet, mangfold, inkludering og et aktivt studentmiljø og studentdemokrati

2.2.1 Studentaktiverende undervisningsformer og Utdanningskvalitetsprisen

“As you enter a classroom ask yourself this question: If there were no students in the room, could I do what I am planning to do? If your answer is yes, don't do it” (General Ruben Cubero, Dean of The Faculty, United States Air Force Academy).

På institusjonsnivå er det i året som har gått gjort flere tiltak for å fremme studentaktive læringsformer og gitt et tydelig signal om at høgsolen søker å bevege seg bort fra forelesningsrekker der studentene er prisgitt muntlig overrekkelse av kunnskap fra foreleser. Ett viktig tiltak var felles fagdag om god undervisning, som ble arrangert av Utvalg for utdanningskvalitet sammen med Læringsmiljøutvalget. Fagdagen hadde spesielt fokus på bruk av digitale og fleksible undervisningsopplegg, og hensikten var å skape et faglig forum på tvers av avdelinger, hvor man kunne diskutere undervisningskvalitet og reflektere over egen praksis. Ved å vise noen eksempler på hva særlig god undervisning kan være, og la ansatte teste ut nye verktøy, var målet å styrke utdanningskvaliteten ved HiØ.

En av bidragsyterne på fagdagen var førsteamanuensis Heidi Kristine Grønlien ved Avdeling for helse og velferd, som ble tildelt Utdanningskvalitetsprisen 2018 for sitt systematiske arbeid for å utvikle og benytte nye pedagogiske metoder i anatomi og fysiologi – fagområder der studentene tradisjonelt opplever det vanskelig å tilegne seg kunnskap. Grønlien har gjennom forskning på egen undervisningspraksis også bidratt til å skape engasjement i høgsolens ulike fagmiljøer for utvikling av pedagogiske metoder og pedagogisk praksis, spesielt former for *blended learning* der en kombinerer tradisjonell undervisning med digitale læringsmetoder.

Samtidig som HiØ skal sørge for å at undervisningen består av digitale løsninger der dette er hensiktsmessig og læringsfremmende, er det vesentlig at man ivaretar de fysiske og praksisnære læringssituasjonene. Disse undervisningsformene er både miljøskapende og viktige for studentenes motivasjon.

Spesielt ved Avdeling for lærerutdanning er man opptatt av å ta i bruk studentaktive læringsformer, men som ikke nødvendigvis handler om digitalisering. Eksempelvis har studentene på grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 deltatt i kunstpedagogiske undervisningsopplegg i samarbeid med Den kulturelle skolesekken, praksisfeltet og Høyskolen for dansekunst, hvor amatører og profesjonelle dansere samarbeider om å skape bevegelser og dans. Ved Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap er det stort fokus på nye kooperative læringsformer, der både studenter og lærere bidrar aktiv i læringsarbeidet og jobber eksperimentelt med elementer som dukker opp i prosessen.

Erfaringene fra undervisningsopplegget har resultert i flere artikler på nivå 2, og studentene gir for øvrig svært gode tilbakemeldinger i Studiebarometeret.

2.2.2 Det helhetlige læringsmiljøet ved Høgskolen i Østfold

Høgskolens arbeid med læringsmiljøet inngår som en viktig del av vårt kvalitetsarbeid, og handler om å ivareta og videreutvikle kvaliteten på de ulike rammefaktorene for læring. Disse rammefaktorene er i tråd med Læringsmiljøutvalgets mandat definert som studentenes *fysiske, digitale, psykososiale* og *organisatoriske* læringsmiljø. Å legge til rette for et godt studie – og læringsmiljø handler derfor om et kontinuerlig fokus på et bredt spekter av aktiviteter som må koordineres og forstås i sammenheng med hverandre. Dette pågår på mange nivåer og i ulike deler av organisasjonen.

Det er ikke gjennomført større oppgraderings- og byggeprosjekter i 2018, men mange mindre tiltak som i sum skal gi studentene en bedre opplevelse av studiestedene, lokaler som er tilpasset studentenes behov og legger til rette for læring.

2.2.2.1 Det fysiske og digitale læringsmiljøet

Når det gjelder det fysiske læringsmiljøet ved våre to studiesteder, henholdsvis i Halden og Fredrikstad, jobbes det kontinuerlig sammen med Statsbygg og Værste AS for å sørge for at våre lokaler overholder de standarder som til enhver tid er satt for tilgjengelighet og universell utforming. Universell utforming handler derfor om at både de fysiske og digitale rommene skal fungere som faglige og sosiale møteplasser som skal være tilgjengelige og inkluderende for alle.

Foruten forventningen om universell utforming må også høgskolen tilpasse bygningsmassen til den faglige aktiviteten som foregår, og høgskolen har som kjent en bred portefølje av studier som stiller ulike krav til lokaler. I 2018 har tiltak knyttet til det fysiske læringsmiljøet primært omhandlet renovering av undervisningsrom, både for å bedre arbeidsforholdene for studenter, men også for å legge til rette for digital eksamen. Det ble for øvrig også vedtatt å etablere et nytt simulerings- og ferdighetssenter både for å få bedre kapasitet og for å utvikle bedre undervisning og praktiske ferdigheter for studenter på helseutdanningene.

Det digitale læringsmiljøet er betydelig forbedret gjennom lansering av høgskolens nye nettsted, som er modernisert, universelt utformet og enklere å finne fram i. I tillegg er det tatt i bruk ny læringsmiljøplattform (Canvas), noe som har gitt studenter og ansatte en bedre plattform for alle ressurser knyttet til undervisningshverdagen. Det er også anskaffet ny timeplanløsning (TP) både for å gi bedre oversikt og løsninger for studentene, samt bidra til å optimalisere bruken av både undervisningsressurser og undervisnings- og grupperom ved høgskolen.

2.2.2.2 Det psykososiale læringsmiljøet

Det jobbes på en rekke områder for å sikre og styrke det psykososiale læringsmiljøet, da dette er sentrale faktorer som påvirker studentenes helse, trivsel og gjennomføringsevne. Et viktig utviklingstiltak i 2018 var utarbeidelse av nytt konsept for studiestart med påfølgende endringer i organisering, ansvar og gjennomføring. Fagavdelingene skal i økt grad involveres fra første studiedag slik at studentene raskere kommer i kontakt med fagmiljøet. Det legges

også til rette for økt samarbeid med høgskolens vertskommuner, Fredrikstad og Halden, for bedre integrering av studentene i respektive studentbyer. Dette både for å styrke nettverk og bli bedre kjent med ulike tjenester og tilbud som disse tilbyr. Det har også vært en styrking av fadderopplegg gjennom å bistå Studentparlamentet med rekruttering, ansettelse og opplæring av nytt fadderstyre.

Høgskolen har etter en pilotperiode valgt å videreføre digitalt kurs i studieteknikk for økt studiemestring og det har også vært en utvidelse av tilbud knyttet til Studieverksted ved begge studiesteder, herunder CV- og søknadskurs, intervjukurs, presentasjonskurs, veiledninger, tilbud om studentassistenter, skrivekvelder og ulike workshops.

Studentsamskipnaden i Østfold (SiØ) er også en viktig aktør knyttet til studentvelferd gjennom å tilby tjenester som studentboliger, spisesteder, bokhandel, råd - og veiledningstjeneste og tilskudd/kulturstøtte til studentsamfunnene. Studentsamskipnaden har i 2018 bidratt til å styrke det psykososiale læringsmiljøet ved HiØ gjennom bl.a. utbygging av studentboliger. SiØ har et langsiktig mål om å oppnå en dekningsgrad på ca. 15 %. De nye studentboligene på Remmen (354 hybelenheter) og Bjølstad (202 hybelenheter) har bidratt til en økning i dekningsgrad fra høsten 2013 på 4,2 % til en dekningsgrad høsten 2018 på 11,2 %. Den tidligere lave dekningsgraden har hatt sammenheng med at andelen studenter som bor i fylket har vært høy, hvor en nå ser at disse studentene i økt grad ønsker å bo i studentboliger på campus og gjennom dette bli en større del av læringsmiljøet ved HiØ. SiØ satser på videre bygging av 400 hybelenheter fordelt på Remmen (Halden) og Bjølstad (Fredrikstad).

2.2.2.3 Det organisatoriske læringsmiljøet

Fokuset i arbeidet med det organisatoriske læringsmiljøet har særlig vært rettet mot studieadministrative systemer, struktur og organisering av arbeidet med læringsmiljø. Dette omhandler spesielt systemer og arenaer for medvirkning og tilbakemeldinger fra studentene. De mest vesentlige tiltakene i 2018 har vært ansettelse av Studentombud sammen med NMBU, innføring av vernerunde for studenter knyttet til det fysiske læringsmiljøet og anskaffelse av digitale skjema for økt tilgjengelighet og ivaretagelse av personvern, herunder ulike søknadsskjemaer knyttet til studieadministrative forhold.

2.2.3 Kvalitetssikring av utdanningene

HiØ har et godt etablert evalueringsregime med undersøkelser på emne-, program- og institusjonsnivå, som utgjør en sentral del av høgskolens kvalitetssystem. På samme måte som kontakten med arbeidslivet bidrar studentevalueringer i høy grad til bekreftelse på kvaliteten i høgskolens studieprogrammer. Samtidig bidrar evalueringene med informasjon om konkrete utfordringer som høgskolen må ta på alvor. Det vil imidlertid alltid være noen metodiske utfordringer knyttet til om kunnskapen som fremkommer i evalueringer er representativ og generaliserbar, og det er derfor helt nødvendig å supplere med andre relevante kilder, dialog med klassetillitsvalgte og studentråd. Sammenstilt gir likevel evalueringer et viktig grunnlag for å vurdere kvaliteten i alle studietilbud og foreta nødvendige endringer i emnebeskrivelser og studieplaner for det enkelte studieprogram.

2.2.3.1 Periodisk programevaluering

Periodisk evaluering av studietilbudene ved høgsolen ble iverksatt fra 2017, i tråd med bestemmelser i studiekvalitetsforskriften. Syklusen vil bli løpende vurdert i henhold til andre pågående evalueringsprosesser som nasjonalt tilsyn, varsel om nye rammeplaner, spesifikke behov for evaluering m.m. I 2018 er det gjennomført periodisk programevaluering for følgende studieprogram:

- Bachelorstudium i scenografi
- Bachelorstudium i skuespill
- Bachelorstudium i informatikk – design og utvikling av IT-systemer
- Bachelorstudium i ingeniørfag – elektro (ikke avsluttet p.t.)
- Videreutdanninger i akutt-, anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie
- Masterstudium i organisasjon og ledelse
- Masterstudium i spesialpedagogikk

Evalueringspanelene er sammensatt i henhold til kravene i studiekvalitetsforskriften, og består av en ekstern programsensor, representant fra aktuelt arbeids- eller næringsliv, studentrepresentant og ansattrepresentanter fra vitenskapelig og administrativt personale. Tema for evalueringen skal, i henhold til høgsolens mandat for periodisk evaluering, være program- og undervisningskvalitet, hvor ett av underpunktene vil være arbeidslivsrelevans. Basert på erfaringer i 2017 og 2018 vil ordningen bli evaluert og eventuelt justert i 2019, og etter hvert også omfatte årsheter, videreutdanninger og emner som ikke inngår i programstudier.

Kontakten med arbeidslivet bidrar i høy grad til bekreftelse på kvaliteten i høgsolens studieprogrammer, men evalueringene har også resultert i f.eks. korrigerende overordnede læringsutbyttebeskrivelser, endrede litteraturlister, endring i emner for bedre innretning mot spesifikke fagområder og etablering av nye valgmenyer.

2.2.3.2 Studiebarometeret

Studiebarometeret er en viktig kilde til informasjon om hvordan høgsolens studenter oppfatter studiekvaliteten. Høgsolen har i en årrekke hatt høy oppslutning internt om undersøkelsen, og hadde i 2018 totalt 827 respondenter, som tilsvarer en oppslutning på 60 %.

2.2.3.3 Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (nasjonal styringsparameter)

Tabell 4. Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten

Studiotype	2014	2015	2016	2017	2018
Skår	3,9	4,0	4,1	4,2	4,0

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

Studiebarometerets resultater for HiØ har vært relativt stabile over tid, og på institusjonsnivå er det minimale avvik fra de nasjonale resultatene. De største forskjellene finnes på programnivå, men der er det tilsvarende små populasjoner og vanskelig å generalisere. Det er viktig å merke seg at det kan være til dels store forskjeller mellom ulike kull på samme studium uten at det er foretatt vesentlige endringer i studieopplegget, og dette kan i mange

tilfeller handle om hvilke forventninger og forutsetninger studentene har når de besvarer undersøkelsen.

I tabellen under fremgår de fem enkeltpørsmålene som gjennomsnittlig blir vurdert høyest av studentene ved HiØ:

Enkeltpørsmål som blir vurdert høyest av studentene ved HiØ	Gjennomsnittsskår
I hvilke grad er du enig i at du går på det studieprogrammet du helst vil gå på?	4,5
Hvor tilfreds er du med bibliotek og bibliotekstjenester?	4,2
I hvilken grad mener du studieprogrammet er faglig utfordrende?	4,2
I hvilken grad mener du eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer (...) har krevd forståelse og resonnement?	4,1
I hvilke grad opplever du at du får kompetanse som er viktig i arbeidslivet?	4,1

I tabellen under fremgår de fem enkeltpørsmålene som gjennomsnittlig blir vurdert lavest av studentene:

Enkeltpørsmål som blir vurdert lavest av studentene ved HiØ	Gjennomsnittsskår
I hvilke grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg for studieprogrammet?	3,2
Hvor tilfreds er du med faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte?	3,1
I hvilken grad opplever du at det legges godt til rette for at jeg kan knytte kontakter i arbeidslivet?	3,0
I hvilken grad opplever du at studentens innspill blir fulgt opp av institusjonen ?	2,9
Hvor tilfreds er du med antall tilbakemeldinger du får fra faglige ansatte på ditt arbeid?	2,9

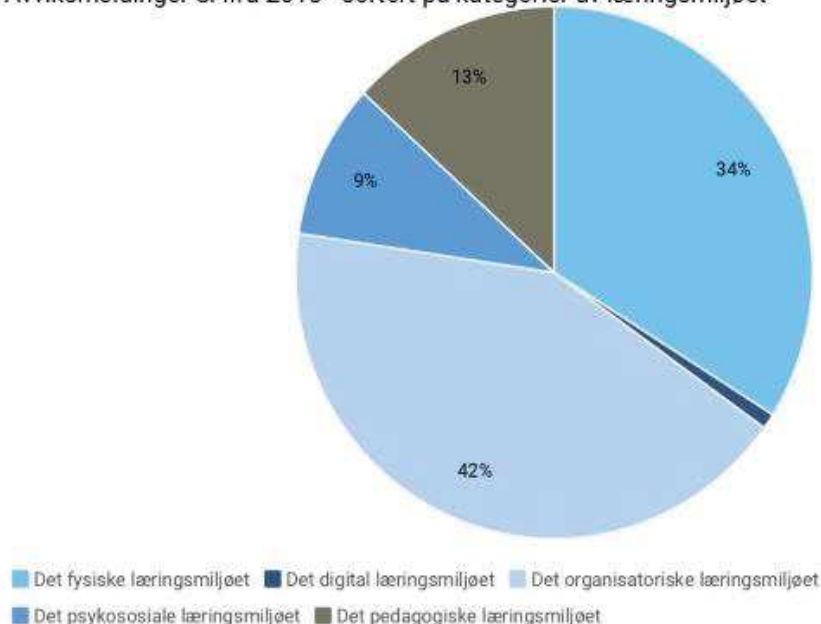
Det er gledelig at svært mange av respondentene oppgir at de går på det studieprogrammet de helst vil gå på, at de alt i alt er veldig tilfreds med studieprogrammet og at de opplever det som utfordrende og relevant. Samtidig pekes det på tydelige utfordringer knyttet til faglig veiledning og medvirkning, som for så vidt er felles for sektoren. Som en relativt liten institusjon burde vi ha forutsetninger for å være tettere på studentene enn større institusjoner, og en viktig del av oppfølgingen av resultatene fra 2018 dreier seg om undersøke hvilke forventninger og behov studentene har for veiledning, og på hvilken måte vi kan kommunisere tydeligere til studentene hvordan vi følger opp evalueringsresultater.

2.2.3.4 «Si ifra» - avvik og tilbakemeldinger

I tillegg til de ordinære evalueringene som gjennomføres syklisk, har HiØ i en årrekke hatt et felles nettbasert avviks- og tilbakemeldingssystem, «Si ifra» som gir studenter og ansatte mulighet til å melde fra om kritikkverdige forhold knyttet til det fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøet. Spesielt viktig er dette i saker der en ønsker å sikre anonymitet, ikke selv ønsker å ta kontakt med ansvarlig enhet eller der tidligere henvendelser ikke har fått tilstrekkelig oppfølging. Terskelen for å melde avvik skal være lav og innmelder skal få en opplevelse av å bli tatt på alvor.

Meldingene i 2018 har primært kommet inn ved at studenter fyller ut et skjema via høgskolens nettsider, som blir håndtert av læringsmiljøkonsulent og videresendt til ansvarlig avdeling/enhet. Det har i løpet av 2018 kommet inn totalt 101 meldinger gjennom «Si fra,» jfr. figur under.

Avviksmeldinger Si ifra 2018 - sortert på kategorier av læringsmiljøet

Figur 1 Avviksmeldinger Si ifra 2018

Oversikten viser at de fleste saker omhandler det organisatoriske læringsmiljøet, og da knyttet til informasjon. Det må likevel presiseres at 50 % av disse meldingene er knyttet til samme sak, hvilket dreier seg om manglende informasjon om praksis ved Avdeling for helse og velferd. Sett bort fra dette, er derfor de fleste enkeltsaker knyttet til det fysiske læringsmiljøet, og da primært fasiliteter og klima/luft/miljø. Meldinger knyttet til det psykososiale læringsmiljøet omhandler ulike faktorer mellom studenter og ansatte, hvor meldinger relatert til det pedagogiske læringsmiljøet i stor grad knyttes til pedagogiske forhold relatert til undervisning. Alle avviksmeldinger i 2018 har blitt løst fortløpende av ansvarlige enheter innen fastsatte tidsfrister.

2.2.4 Faglig tidsbruk pr uke blant heltidsstudenter (nasjonal styringsparameter)

Tabell 5. Faglig tidsbruk pr uke blant heltidsstudenter

Studietype	2014	2015	2016	2017	2018
Antall timer	34,6	35,0	36,9	36,6	34,1

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

I Studiebarometeret blir studentene bedt om å fordele sin totale studieinnsats og anslå hvor mange timer per uke de i gjennomsnitt bruker både på læringsaktiviteter organisert av høgskolen, egenstudier og betalt arbeid. Den totale innsatsen i 2018 har gått noe ned fra i fjor, men ligger omtrent på nivå med tidligere år. Det er spesielt deltidsstudenter på

masterstudier som trekker ned snittet for tidsbruk pr uke, ettersom disse ofte er samlingsbasert og strekker seg over fire år.

I tabellen under vises gjennomsnittsverdiene for HiØ de siste fire år, fordelt på de ulike aktivitetene:

Tabell 6. Fordeling av studieinnsats

Aktiviteter	2015	2016	2017	2018
Organiserte læringsaktiviteter	19,3	21,3	20,5	18,5
Egenstudier	14,9	14,3	15,6	13,9
Betalt arbeid	12,1	10,8	11,6	13,3

Det er store forskjeller mellom de ulike studiene i hvordan studentene bruker tiden, og dette henger først og fremst sammen med studienes egenart. Eksempelvis er de profesjonsrettede utdanningene, som sykepleier, lærer og ingeniør belagt med langt mer organisert undervisning enn andre utdanninger. I studier med lavere andel organiserte læringsaktiviteter er andelen timer til egenstudier tilsvarende høyere. Antall timer som går til betalt arbeid er også svært variabelt, og trekkes spesielt opp av deltidsstudenter på masterstudier som har tilnærmet full jobb ved siden av studiene. Totalt sett blir den gjennomsnittlige innsatsen pr uke 45,7 timer, og det er verdt å merke seg at gjennomsnittsalderen for høgskolens studenter er høy og at mange oppgir i interne undersøkelser å ha barn og familiære forpliktelser i tillegg til studier og jobb.

2.2.5 Meritteringssystem

Høgskolen har begynt arbeidet med å utarbeide et eget meritteringssystem for undervisning. Utkast til system ble sendt de berørte instansene på høring i desember. Systemet skal behandles av høgskolestyret i mai med sikte på å iverksette første søknadsrunde høsten 2019.

2.2.6 Gjennomføring på normert tid BA og MA (nasjonal styringsparameter)

Tabell 7. Gjennomføring på normert tid 2013-2018 (%)

Studiotype	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bachelor	50,2	53,9	49,8	52,6	53,7	51,9
Master	2,9	7,2	25,0	13,3	40,0	29,4

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

Etter en treårs periode med god vekst i andelen studenter som gjennomfører på normert tid, faller denne andelen litt i 2018, både på bachelor- og masterutdanninger. For bachelorutdanninger er andelen på 51,9 % allikevel over landsgjennomsnittet på 47,7 %. Det er naturlig med små variasjoner fra år til år, og over 5-års perioden 2014-2018 ligger gjennomsnittet på 52,4 %.

For masterutdanninger er det en nedgang på drøyt 10 prosentenheter, og gjennomføringen ligger klart under landsgjennomsnittet for heltidsutdanninger på 50,2 %. Utvalget som ligger

til grunn for beregningen, er på kun 17 uteksaminerte kandidater fra de få heltidsutdanningene vi tilbyr. Med så lave tall i utvalget, blir det store prosentutslag pr. student og problematisk å vurdere rent statistisk. Vi har for å få et større bilde av situasjonen også sett nærmere på gjennomstrømningen på masterutdanninger på deltid, normalt 4 år. Denne er på 36,7 % for et utvalg på 138 studenter som begynte på utdanningene i 2014. Konklusjonen er fortsatt at HiØ har utfordringer i gjennomføringen på normert tid på masterutdanninger, selv om resultatene har bedret seg de senere par årene.

2.2.7 Nøkkeltall, interne kvantitative styringsparametere og analyser

Tabell 8. Interne styringsparametere

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Strykprosent	9,7	9,5	10,1	9,7	9,3
Studiepoeng totalt (60 stp-enheter)	3 572	3 566	3 815	3 959	4 090
Studiepoeng pr. student	43,5	43,2	43,8	42,0	41,0
Studiepoeng pr. heltidsekvivalent	49,5	48,9	49,2	47,8	47,0
Gjennomføring i henhold til avtalt utd.plan	84,4	84,3	84,6	84,6	84,1

Kilde: DBH (egenfinansierte studier)

Strykprosenten viser en moderat positiv utvikling de siste fire årene, og den er nå nede på 9,3 %. Fortsatt er strykprosenten noe høyere enn gjennomsnittet ved de andre høyskolene, og resultatmålet om å ligge under eller likt med på gjennomsnittet for sektoren, som er på 7,5 %, er ikke nådd.

Studiepoengproduksjonen har økt med 130 årsheter siden 2017, i hovedsak som konsekvens av en økning i studenttallet gjennom økte opptak siden 2015. Vi når det satte resultatmålet vårt på 3900 årsheter med studiepoeng.

Mens økningen i opptakene og i studentmassen har ført med seg økt studiepoengproduksjon totalt, har andelen studiepoeng pr. student falt til det laveste gjennomsnittet i den siste femårsperioden. Resultatmålet på 50 studiepoeng pr. student (heltidsekvivalent), er ikke nådd.

Gjennomføringen i henhold til avtalt studieplan har også falt moderat fra 2017, men for fireårsperioden er utviklingen svært stabil. Vi satte et resultatmål om minst 85 % for 2018, og dette målet ble ikke nådd.

Tabell 9. Kandidatproduksjon i forhold til tilhørende opptakskull

Studienivå	Kandidatproduksjon/Tilhørende opptakskull				
	2014	2015	2016	2017	2018
Bachelor	64 %	65 %	66 %	64 %	64 %
Master	30 %	49 %	48 %	44 %	45 %

I flere år har høyskolen sett på forholdet mellom opptakskull og uteksaminerte kandidater. Dette er et supplement til data om fullføring på normert tid, fordi den tar med kandidater fra tidligere kull som fullfører med forsinkelse. Dataene gir oss styringsinformasjon relevant for forventninger om fremtidig total kandidatproduksjon på basis av et gitt opptakskull-/år.

Vi ser at utviklingen i kandidatproduksjon som funksjon av tilhørende opptakskull, har vært tilnærmet lik året før, og også sett for den siste 4-års perioden.

Tallene under ett viser at HiØ fortsatt har klare utfordringer å ta tak i på gjennomstrømningssiden. Vi har forventninger om bedre resultater, og høghskolen har de senere årene satt inn en rekke tiltak for å bedre gjennomstrømningen, herunder bedre og mer systematisk bruk av evalueringer og rapporter til studiekvalitetsutvikling, digitalisering av undervisnings- og læringsstøtte, kurs i studiemestringsteknikk, økt bruk av studentassistenter, målrettede veiledningstiltak og oppfølgingssamtaler, tilbud om studieverksted på begge læresteder, mm.

Samtidig er det et spørsmål om det kan være en sammenheng mellom den store økningen i antall studenter i enkelte av høghskolens studier og tendensen med fallende gjennomstrømming. Økte studenttall har gitt bedre samlet produksjon av studiepoeng og uteksaminerte kandidater, men noe svakere resultater pr. student.

2.3 Virksomhetsmål 1.3

Virksomhetsmål 1.3

Vi ligger langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer.

2.3.1 Fleksibilitet i det ordinære studietilbudet

Høgskolen i Østfold har en god balanse i studieporteføljen mellom heltidsstudier og fleksible studier. Mens vår studieportefølje innenfor lavere grads studier i hovedsak tilbys på heltid og som campusbaserte studier primært rettet mot studenter som har bakgrunn fra videregående skole, tilbys våre master- og videreutdanningsstudier i en stor grad mot et søkermarked med voksne, studenter med god praksisbakgrunn og som er yrkesaktive ved siden av studiene. Dette bidrar til å legge til rette for livslang læring.

Andelen studenter i masterutdanninger har etter noen år med god stabilitet i rekrutteringen, hatt en markant økning i de to siste årene. Dette kommer som følge av flere nyetableringer og økt studenttilfang de senere årene. Det er masterstudiene på deltid som har fått praktisk talt hele økningen, og av høgskolens 810 masterstudenter studerte 91 % på deltid høsten 2018.

Tabell 10. Antall studenter på masterstudier, fordelt på organisering

Organisering	2014	2015	2016	2017	2018
MA-heltid	137 (24 %)	88 (16 %)	61 (11 %)	65 (9 %)	75 (9 %)
MA-deltid	425 (76 %)	473 (84 %)	476 (84 %)	645 (91 %)	735 (91 %)
SUM	562	561	537	710	810

Kilde: Studentdata i DBH, telletidspunkt høst

I tillegg kommer studenter på 5-årige masterutdanninger i Grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10, som hadde første opptak i 2017. Det er pr. høsten 2018 registrert i alt 210 studenter i 1. og 2. studieår på de to 5-årige masterutdanningene.

Høgskolens strategiske satsning på å tilby nettbaserte og fleksible grunnstudier i fremmedspråk, har over tid hatt stor søkning, og det har i perioden fra 2013 til 2017 vært en sterk økning i antall studenter etter omleggingen fra campusbaserte til nettbaserte studier. Studenttallet er på disse årene tilnærmet doblet. I 2018 går antallet noe ned, men studiene rekrutterer fortsatt godt. Studiene vil bli vurdert inn mot høgskolens språksatsing og det pågående arbeidet med etablering av nytt gradsstudium innenfor språk, IT og kommunikasjon.

Tabell 11. Antall studenter i fleksible studier i fremmedspråk

Studium	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fransk	71	72	75	85	102	91
Spansk		85	112	122	138	114
Tysk	60	81	101	109	123	103
SUM	131	238	288	316	363	308

Kilde: Studentdata i DBH, telletidspunkt høst

Også Masterstudium i fremmedspråk i skolen tilbys som fleksibel utdanning. Dette studiet har hatt en jevn vekst i studenttallet, fra 69 studenter i 2013 til 148 studenter i 2018. I denne perioden er organiseringen av studiet endret fra heltid til deltid, i tråd med våre erfaringer med studentenes gjennomføringsmønster. Studiet er nå utvidet til å omfatte alle høgskolens fremmedspråk i tillegg til engelsk, jfr. reakkreditering i 2018.

2.3.2 Livslang læring og fleksible studier

Livslang læring er et gjennomgående behov i alle sektorer. HiØ forsøker å imøtekomme dette behovet i vår region.

Gjennom enheten HiØ VIDERE, tilbyr høgskolens fagavdelinger en dynamisk og markeds- og behovsrettet virksomhet som tilbyr videreutdanning innenfor to hovedkategorier:

- *Åpne studier*, som er betalingsstudier basert på høgskolens faglige kompetanse og som markedsføres ut fra en forventet etterspørsel. Disse studiene tilbys åpent til kvalifiserte enkeltsøkere, og er etablert med tanke på en stabil utlysningssyklus.
- *Oppdragsstudier*, som er lukkede studier som tilbys ovenfor ansatte hos oppdragsgivere i privat og offentlig sektor. Også i 2018 har høgskolen etablert og videreført en rekke oppdragsstudier innenfor Utdanningsdirektoratets strategi for videreutdanning av lærere og barnehagelærere i Norge. I tillegg har høgskolen utviklet regionale tilbud i samarbeid med Østfold fylkeskommune og kommunene Fredrikstad og Sarpsborg innenfor strategien *Kompetanse for kvalitet*. Det har blitt utviklet og gjennomført studier i tverrfaglig psykososialt arbeid med barn og unge på oppdrag for Helsedirektoratet. Det har også blitt utviklet og gjennomført studier på oppdrag for sykehuset Østfold i *Paramedic*. Det er også utarbeidet tilbud innenfor Arbeidsinkludering og *Supported Employment* for Arbeidsdirektoratet.

Antall samarbeidsstudier med eksterne aktører er betydelig redusert og består i 2018 kun av samarbeid med Folkeuniversitetet Sør Øst. Dette samarbeidet avvikles helt fra og med 2020.

Tabell 12. Antall studenter i eksternt finansiert videreutdanning

HiØ VIDERE/År	2016		2017		2018	
Semester	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
Registrerte studenter	792	359	500	520	562	700

Kilde: DBH

Etter en betydelig nedgang i antall studenter høsten 2016 som følge av reduksjon i antall samarbeidsstudier, viser høsttallene både i 2017 og 2018 igjen en økning, noe som i stor grad skyldes høy aktivitet innen *Kompetanse for kvalitet*.

HiØ VIDERE har fra 2018 en stor vekst knyttet til statlig initiert etterutdanning.

Ordningene *Desentralisert kompetanseutvikling for lærere* og *Regional kompetanseutvikling for barnehageansatte* står for det meste av denne økningen. Dette har allerede blitt et betydelig arbeidsområde for HiØ. Det er viktig å merke seg at deltakere på disse etterutdanningene ikke blir registrert i DBH. Tallene for etter- og videreutdanning blir derfor

misvisende. Disse ordningene er skole- og barnehagebaserte. Det innebærer at hele personalgrupper er involvert i etterutdanningene. I 2018 har HiØ ansvar for over 40 skoler innenfor ordningen *Desentralisert kompetanseutvikling*.

2.3.3 Digitalisering av undervisning

Ved en rekke utdanninger jobbes det systematisk med studentaktive læringsformer, og ofte er det gjennom en digital tilnærming. Ved HiØ er det stor spennvidde i de digitale undervisningsformene – fra bruk av Kahoot i en tradisjonell forelesning til rene nettbaserte språkstudier.

Et sentralt eksempel ved høgsolen i året som har gått er *blended learning*, der digitale læringsressurser blir kombinert med tradisjonell klasseromsundervisning. Erfaringer fra HiØ viser at metoden fremmer studentenes læring og bedrer deres læringsresultater. Høgsolens utdanningskvalitetspris i 2018 ble tildelt førsteamanuensis Heidi Kristine Grønlien, Avdeling for helse og velferd. Ved hjelp av *blended learning* har hun utviklet og benyttet nye pedagogiske metoder innenfor et fagområde som studentene tradisjonelt opplever som vanskelig å tilegne seg kunnskap i, og i tillegg har hun dokumentert effekten gjennom forskning på egen undervisningspraksis.

I tillegg til at undervisningsopplegget digitaliseres er det også flere studieprogrammer som i større grad en tidligere tar inn digital kompetanse som en del av læringsutbyttet, noe som ikke bare fremmer læringsprosessen, men som også gir studentene ferdigheter som er nødvendige i arbeidslivet. Eksempelvis for ingeniøruddanningene gir ny rammeplan klare forventninger til hvilken digital kompetanse studentene skal tilegne seg, slik som faglig relevant programvare, programmeringsferdigheter og digitale laboratorier.

Pedagogisk utviklings- og læringssenter (PULS)

På institusjonelt nivå har høgsolen en egen enhet, Pedagogisk utviklings- og læringssenter (PULS), som har som mandat å bidra til høy studie- og undervisningskvalitet gjennom bruk av digitale verktøy og medier i undervisningen. I 2018 har PULS bidratt med flere tiltak for å fremme den digitale utviklingen ved høgsolen.

Studium i praktisk høgscolepedagogikk og digitale undervisningsformer

Studiet på 15 studiepoeng tilbys høgsolens ansatte hver høst. I studiet legges det vekt på studentaktive undervisnings- og læringsformer, *blended learning* og *flipped classroom*. Deler av undervisningen organiseres i form av webinarer. Bruk av skjermvideo til feedback og videoforelesning er arbeidskrav i studiet. Læringsplattformen Canvas er det digitale navet i studiet der all informasjon og alt fagstoff samles og der kommunikasjonen mellom deltakerne benyttes mellom samlinger. Vurderingsordning i studiet er mappebidrag der det ene mappebidraget er dokumentasjon av et digitalt, pedagogisk utviklingsprosjekt. Dette er samlet sett tiltak som skal øke ansattes digitale undervisningskompetanse. Studieåret 2018/2019 deltok 21 studenter.

Fagdag om god undervisning

I november arrangerte det sentrale utvalget for utdanningskvalitet (UKU) en fagdag om god undervisning. PULS hadde en sentral rolle i planlegging og gjennomføring av fagdagen. Her presenterte fire av høgsolens faglærere sine erfaringer med undervisningsopplegg knyttet til

bruk av digitale verktøy. Tema som ble presentert var bruk av bilder i undervisning, *blended learning* ved fagene anatomi og fysiologi, fleksibilisering av undervisning, veiledning og oppfølging og bruk av video (Arc) i Canvas. Etter en plenumsdel ble det arrangert workshops for kollegaer som ønsket å øve seg i denne måten å undervise på. Gjennom å høre kollegaers erfaringer og senere prøve ut de digitale læringsformene selv, var hensikten å øke deltakernes motivasjon for å endre egen undervisning i mer digital retning.

Implementering av Canvas, opplæring og utvikling av en forvaltningsmodell for læringsplattformen

Studieåret 2017-2018 var ca. 100 emner inkludert i pilotprosjektet for innføring av ny læringsplattform ved Høgskolen i Østfold. Våren 2018 arrangerte prosjektgruppa erfaringsutvekslingsseminar der i overkant av 20 fagpersoner deltok. Framleggene på seminaret inkluderte konkrete eksempler på hvordan Canvas ble brukt ved de ulike avdelingene.

På bakgrunn av erfaringer fra pilotprosjektene deltok alle faglærere våren 2018 på et tre timers introduksjonskurs. I opplæringen ble det lagt vekt på grunnleggende innføring i programmet og hvordan læringsplattformen kan bidra til å understøtte viktige prinsipper om god læring, slik som studentaktiv og varierende undervisning, *blended learning* og prinsipper om *det omvendte klasserom*. I tillegg ble det tilbudt i overkant av 20 workshops ved studiestart, der lærere kunne få hjelp til å klargjøre sine emner i Canvas. I løpet av høsten har det også vært tilbudt tre temakurs i Canvas om henholdsvis god feedback på studentbesvarelser, bruk og produksjon av skjermvideoer og bruk av tester i undervisning. Det er etablert 1. og 2. linjetjeneste-support for Canvas, samt en ressursgruppe med faglærere fra alle avdelinger som koordinerer bruk av Canvas ved HiØ og initierer bruk av Canvas ved den enkelte avdeling.

Etablering av læringsstøttesenter

Våren 2018 utredet en arbeidsgruppe behovet for å etablere et læringsstøttesenter ved HiØ og konkluderte med at høgskolen bør etablere et slikt senter der ansatte kan få råd, veiledning og opplæring i pedagogisk bruk av digitale verktøy og medier i undervisning. Læringsstøttesenteret skal også bidra til produksjon av digitale læringsressurser og organisere møteplasser og motivasjonstiltak som omhandler teknologi og læring. Etableringsprosjektet er i gang, og læringsstøttesenteret skal være i drift fra studiestart 2019.

Digitalisering av vurderingsformer

Høgskolen i Østfold har gjennom 2018 fortsatt arbeidet med overgang fra papirbaserte til elektroniske vurderingsformer. Fra å være et prosjekt som i pilotperioden først og fremst rettet seg mot teknisk-administrative prosesser og løsninger, har arbeidet i 2018 vært konsentrert rundt tiltak mot primærgruppene, især undervisnings- og forskningspersonalet – men også studentene - ved institusjonen.

Prosjektets mål har vært at digital eksamen ved utgangen av 2018 er normen og ikke unntaket, med en viktig presisering at implementeringen bare gjelder de emner det både er faglig hensiktsmessig og teknisk mulig pr. dags dato. I tråd med føringene i Kunnskapsdepartementets digitaliseringsstrategi (2017-2021) og høgskolens egen aktivitetsplan, er det nå i større grad enn tidligere lagt et press på fagavdelingene for å realisere høgskolens mål.

Tabellen under viser utviklingen i antall digitale eksamener og skriftlige innleveringer fra pilotprosjekts begynnelse i 2015 og ut 2018.

Tabell 13. Utvikling i omfang av digital eksamen 2015-2018

Eksamen/innlevering	Høst 2015	Vår 2016	Høst 2016	Vår 2017	Høst 2017	Vår 2018	Høst 2018
Prosentandel digital eksamen	8 %	13 %	16 %	28 %	29 %	47 %	51 %
Prosentandel digitale innleveringer	25 %	37 %	49 %	57 %	86 %	73 %	92 %

Oppsummeringen av prosjektet så langt viser at:

- Digital eksamen er nå normen og ikke unntaket ved HiØ, og prosjektgruppen har med det nådd hovedmålet.
- Digital eksamen krever tett samhandling mellom de faglig ansatte, administrasjonene og IT-drift. Nye samarbeidsformer og rutiner som sikrer en enda mer smidig og forutsigbar gjennomføring for alle parter har blitt videreutviklet i løpet av perioden.
- Den eneste fagavdelingen som enda ikke er kommet over 50 % i prosentandel digital eksamen er Avdeling for ingeniørfag. Majoriteten av eksamener i de ulike emnene på avdelingen krever i større grad fleksible tekniske løsninger (f.eks. integrasjon eksamensverktøy og ulike tredjepartsverktøy) som enten enda ikke eksisterer pr. dags dato eller som vanskeliggjør prosessen med å implementere en heldigitalisert eksamensavvikling. Denne utfordringen finner man igjen i hele sektoren. HiØ har gått til innkjøp av to spesialskantere som i større grad vil kunne bidra til å digitalisere eksamener som kombinerer tekst med håndtegning. Antallet eksamener som tar i bruk denne muligheten er forventet å øke i 2019.
- Ulike studentgrupper har individuelle behov for opplæring og support, og ved bruk av egen bærbar PC på eksamen, kreves mye forarbeid med å gjennomgå og klargjøre disse maskinene for eksamen. Studentene har varierende utstyr og IT-kunnskaper. En dedikert internettressurs og kontinuerlig opplæringstilbud for studenter kom på plass i løpet av 2018.

2.4 Virksomhetsmål 1.4

Virksomhetsmål 1.4

Våre studier gir studentene internasjonal kompetanse og forbereder studentene på yrkesutøvelse i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked.

Tabell 14. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Antall utvekslingsstudenter					
- Totalt	156	135	199	155	202
- Inn	90	72	99	92	111
- Ut	66	63	100	63	91
Herav Erasmus +					
- utreisende	0	4	10	3	13
- innreisende	41	54	80	86	105
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)		0,08	0,18	0,05	0,20
Ansattmobilitet					
- Totalt	73	77	95	83	-
- Inn	16	36	42	32	-
- Ut	57	41	53	51	-

Kilder: DBH samt intern registrering av ansattmobilitet

2.4.1 Studentmobilitet

Utreisende

Flere studenter dro på utveksling i 2018 enn i 2017, økningen var på rundt 30 %. Omtrent alle avdelinger hadde en økning i antall utreisende sammenlignet med året før. Gjennom tiltak for å styrke internasjonalisering i utdanning arbeider vi for at dette skal bli en positiv trend som holder seg. Et av innsatsområdene i aktivitetsplanen for 2019 er blant annet å «vurdere og foreslå relevante tiltak for å øke internasjonalisering i utdanningen på institusjonsnivå, herunder fullføre tiltaksplan for å øke antall utvekslingsstudenter med særlig fokus på Erasmus+».

De mest populære reisemålene for HiØ-studentene var i synkende rekkefølge USA, Afrika (Namibia og Sør-Afrika), Australia og Europa. Flere studenter utvekslet innenfor Erasmus+ programmet i 2018, i alt 13 mot 3 året før, noe som utgjør 14 % av totalt antall utreisende i 2018.

Innreisende

Andelen innreisende økte også, med i alt 17 %. Flesteparten av de innreisende studentene kommer fra våre europeiske samarbeidspartnere. I 2018 var andelen europeiske studenter om lag 86 %, sammenlignet med 93 % året før. Over halvparten kommer fra Frankrike (36), Tyskland (17) og Spania (14). De øvrige fordeler seg på 14 nasjonaliteter. Alle kom gjennom vårt partnernetverk, med unntak av en student.

Mobilitet av kortere opphold

Også i 2018 har studenter ved høgsolen hatt utenlandsopphold av kortere varighet. Gjennom *European Nursing Module* har 15 sykepleierstudenter hatt to uker observasjonspraksis i enten Romania, Belgia, Danmark, England, Sveits eller Spania. 13 lærerstudenter gjennomførte fem uker praksis ved lokale skoler i Lilongwe, Malawi, mens to PPU-studenter hadde seks uker praksis ved en øvingsskole i Bangkok. I tillegg har en rekke HiØ-studenter vært på studieturer av en ukes varighet, og flere språkstudenter har hatt opphold ved Det norske studiesenteret i York. Scenografi- og skuespillerstudenter har hatt flere opphold og opptredener i utlandet.

Vi har også mottatt studenter på kortere opphold. To sykepleierstudenter fra Belgia og en fra Østerrike har vært på to måneders Erasmus+ praksisopphold ved sykehuset Østfold, alle oppholdene organisert gjennom HiØ. Tre studenter fra Kina hadde et opphold av en måneds varighet ved Avdeling for ingeniørfag innenfor rammen av et UTFORSK-prosjekt. Ved lærerutdanningen mottok de også i år 25 studenter fra Nederland og Østerrike til en internasjonal utvekslingsuke. Og gjennom *European Nursing Module* har fire studenter fra henholdsvis Nederland, Sveits, Frankrike og Tyskland hatt et opphold ved HiØ.

2.4.2 Fremmedspråklige emner og grader

En satsing på flere engelskspråklige emner, blant annet ved avdelingene for lærerutdanning, informasjonsteknologi og ingeniørfag har ført til en økning i antall innreisende studenter. Det er kun Avdeling for helse og velferd som nå ikke har minimum 30 studiepoeng på engelsk. Avdelingen forventer å ha dette på plass i forbindelse med nye studieplaner for bachelorutdanningene.

Høgsolen tilbyr som tidligere engelskspråklige bachelor- og masterutdanninger i skuespill og scenografi og en mastergrad i anvendt informatikk.

Gradsutdanningene ved Akademi for scenekunst har i flere år rekruttert internasjonale studenter. Ved Masterstudium i anvendt informatikk ble det tatt opp flere internasjonale studenter enn året før, en utvikling vi venter vil fortsette særlig etter at vi fra studieåret 2019/2020 tilbyr en engelskspråklig mastergrad i grønn energiteknologi.

Vi tilbyr fortsatt en mastergrad i fremmedspråk i skolen i samarbeid med Linnéuniversitetet og Göteborgs Universitet, og våre språkstudier innen spansk, fransk og tysk rekrutterer godt. Disse er imidlertid nettbaserte og egner seg dermed ikke like godt for innreisende studenter.

2.4.3 Internasjonalisering hjemme

Bruk av internasjonale gjesteforelesere er en måte å tilføre utdanningene en internasjonal dimensjon på. Fortsatt er det Akademi for scenekunst som utmerker seg ved å motta mange gjesteforelesere.

Flere av avdelingene inngår i internasjonalt utdanningssamarbeid som involverer studentdeltakelse og –prosjekter. Mange utdanninger bruker internasjonal litteratur, og arrangerer internasjonale uker med fokus på utveksling og interkulturell kompetanse.

Både fagansatte og studenter med utenlandsk bakgrunn bidrar til et mer internasjonalt studentmiljø. Høgskolen og Studentparlamentet arbeider for bedre integrering av de internasjonale utvekslings- og helgradsstudentene gjennom blant annet fadderordninger og felles studentprosjekter.

2.4.4 Andel utreisende studenter på Erasmus+ (nasjonal styringsparameter) og deltakelse i annen Erasmus+-aktivitet

Tabell 15. Andel utreisende studenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)

Parameter	2015	2016	2017	2018
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	0,08	0,18	0,05	0,20

Vi hadde i 2018 en økning både i antall inn- og utreisende studenter innenfor Erasmus+ programmet. Når det gjelder innreisende var nesten alle innenfor Erasmus+ programmet, hvorav 11 kom gjennom Erasmus+ Global (fra Georgia og Vestbredden).

Høgskolen har innenfor Erasmus+ Global en aktiv kontrakt med Georgia ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. I tillegg har vi innenfor lærerutdanning og drama inngått i et Erasmus+-konsortium som koordineres av Universitet i Stavanger og som involverer et universitet på Vestbredden.

Deltakelsen som partner i Erasmus+ strategiske partnerskap og kapasitetsbyggingsprosjekter er videreført. Det er fortsatt avdelingene for helse- og velferd, lærerutdanning og informasjonsteknologi som er involvert i denne type samarbeid.

Rapportene som vi får gjennom Mobility Tool Portal fra studenter og ansatte som har deltatt i Erasmus+ programmet viser at de stort sett er veldig fornøyd med oppholdet sitt. Dette bekreftes av de rapportene som vi får fra studenter som har utvekslet gjennom våre øvrige avtaler. Også innkommende studenter rapporterer at de er fornøyd med det tilbudet og den oppfølgingen de får ved HiØ.

2.4.5 Ansattmobilitet

Vi har i alt brukt 35 stipend til ansatte som har hatt faglige opphold i utlandet gjennom Erasmus+-programmet. Dette er en økning i forhold til året før. I tillegg har vi mottatt flere ansatte på Erasmus+ gjesteopphold ved HiØ.

Ser vi på den øvrige ansattmobiliteten, utenfor Erasmus+ programmet, så er den på omtrent samme nivå som i 2017. Akademi for scenekunst har for eksempel mottatt over 20 gjesteforelesere på alt fra en til åtte ukers opphold.

2.4.6 Internasjonale prosjekter

I tillegg til Erasmus+ deltar HiØ i enkelte Nordplus-nettverk og en rekke fagspesifikke internasjonale nettverk.

Innenfor rammen av BRIKS-landene er det fortsatt Brasil, Kina og Sør-Afrika vi har samarbeid med.

HiØ deltok i departementets delegasjonsbesøk til Kina, og har i etterkant fått midler til to UTFORSK-prosjekter – et i regi av Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og et i regi av Avdeling for ingeniørfag.

Fra *InternAbroad* har Avdeling for ingeniørfag fått støtte til et praksisprosjekt i Kina, mens Avdeling for helse og velferd har fått midler til et praksisprosjekt i Brasil.

Akademi for scenekunst ble i 2018 med som partner i prosjektet «Emergence» som koordineres av en tsjekkisk institusjon og som har deltakere fra flere europeiske institusjoner. Prosjektet er støttet av EUs kulturprogram (Kreativt Europa). I tillegg fikk de støtte til prosjektet «Material Strategies» fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, i samarbeid med en kanadisk institusjon.

Samarbeidet med Högskolan Väst og Högskolan i Borås er videreført og omfatter både utdannings- og forskningssamarbeid, herunder prosjekter finansiert gjennom Interreg.

3. FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

3.1 Virksomhetsmål 2.1

Virksomhetsmål 2.1

Vi har et dynamisk FoU/KU-miljø preget av stor aktivitet og høy vitenskapelig og kunstnerisk kvalitet som bidrar til forskningsbasert undervisning og utvikling av samfunnet

Tabell 16. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen 6 år	-	-	-	-	
Antall publiseringspoeng	126,6	97,7	137,2	176,3	
Forholdet mellom nivå 1 og 2 (% av antall publikasjoner)	90/10	88/12	83/17	87/13	
Antall publiseringspoeng pr UF-stilling	0,44	0,33	0,44	0,54	
Sum inntekter fra EU, NFR og RFF (1000 kr)		5 043	8 047	9 316	9 318

Kilde: DBH/intern registrering

På grunn av at frist for rapportering til CRISTin er 1.4.2019, foreligger det ikke tall for vitenskapelig publisering. Foreløpige tall tilsier imidlertid at den positive utviklingen fortsetter, blant annet en økning i antall tidsskriftsartikler. Særlig gledelig er det at det er økning i lærerutdanningene.

3.1.1. FoU/KU-aktivitet, utfordringer og prioriteringer

Aktiviteten innen FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) utvikles stadig ved høgskolen. En viktig målsetting for å lykkes med dette er å øke eksternt finansiering av våre FoU- og KU-prosjekter, noe det jobbes systematisk med både fra sentral administrasjon og ved fagavdelingene. Virkemiddelapparatet setter høye krav til samfunnsnyttene av prosjektene de tildeler midler til, noe som øker fokuset på vår rolle innen samfunnsutvikling. Det legges også vekt på at FoU- og KU-prosjektene våre skal være relevante for læringsutbyttene i studieporteføljen vår, noe som bidrar til at forskningen enklere kan trekkes inn i undervisningen.

Akademi for scenekunst har hatt svært god uttelling på sine søknader om eksternt finansiering med bl.a. tilslag på de tre seneste søknadene til Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). De har også lyktes i å hente midler utenfor det norske virkemiddelapparatet. *Spectral collaborations*, et toårig prosjekt finansiert av Svenska Vetenskapsrådet, ledes av HiØs professor Karmenlara Ely. Samarbeidsprosjektet *EMERGENCE* fikk tre års finansiering gjennom EU/Creative Europa sammen med en rekke internasjonale partnere. Prosjektet er utviklet og ledes av HiØs professor Serge von Arx som planlegger workshops på tre ulike kulturarvsteder i Europa og ett symposium i september 2019 på Oscarsborg ved Drøbak, samt en internasjonal vandreutstilling.

Høgskolen fikk innvilget fire søknader om regional kvalifiseringsstøtte høsten 2018. Søknadene hadde en bred tematisk spredning og var godt faglig begrunnet, ifølge styret i

Oslofjordfondet. Dette er den beste tilslagsraten HIØ har hatt på denne typen utlysning noensinne.

To søknader til Ekstrastiftelsen har resultert i stipendiatmidler for Avdeling for helse og velferd med mål om å realisere forskning som fremmer fysisk og psykisk helse, mestring og livskvalitet.

Andre strategiske grep for å styrke forskningsaktiviteten er Avdeling for ingeniørfags tilrettelegging med faglige støttestillinger og avlastning av administrative oppgaver for enkelte professorer, og Avdeling for lærerutdannings ansettelse av en professor II som skal veilede i søknadsarbeid.

Høgskolen har ikke økt det totale antall søknader om eksternfinansiering med 20 % i 2018, slik målsettingen var. En årsak kan være det store spranget i antall søknader fra 2016 til 2017. Flere av søknadsprosessene i 2018 har derimot vært mer preget av et fokus på kvalitet fremfor kvantitet. Dette gjelder eksempelvis for NFRs FINNUT-program der flere av søknadene fikk gode evalueringer, men likevel ikke kom igjennom nåløyet.

Høgskolen har nok en gang lyktes med deltakelse i et ECSEL-prosjekt som ble innstilt til finansiering fra EU i 2018. Prosjektet *Arrowhead Tools* som er en videreføring av arbeidet i *Productive 4.0* innen cyber-fysiske systemer, har en totalramme på ca. 100M EUR og planlegger for 88 partnere i en periode på tre år. HIØ er tiltenkt en funksjon som arbeidspakkeleder i dette EU-prosjektet.

Høgskolen mottar en begrenset sum PES-midler sammenliknet med andre større institusjoner i UH-sektoren, noe som er rimelig tatt vår deltakelse i EU-program i betraktning. I 2018 mottok vi en rammebevilgning på kr 600 000, noe vi benyttet til å finansiere direkte kostnader for aktiviteter relatert til H2020-søknader, posisjoneringsaktiviteter og kompetanseheving av både forskere og forskningsrådgivere.

For å styrke vår posisjon som en FoU-institusjon jobbes det for å etablere en ph.d.-utdanning ved HIØ. Høgskolestyret bestemte i 2018 at ph.d.-utdanningen skal ha en tverrfaglig tematikk innen «Det digitale samfunn». For å lykkes med dette må HIØ bl.a. øke relevant vitenskapelig produksjon og heve kompetansen innen veiledning på ph.d.-nivå. Det gjøres i denne sammenheng en rekke strategiske tiltak som avdelingsovergripende seminarer, dialogmøter med NOKUT og strategisk finansiering av et antall stipendiatløp. Høgskolens forskningsadministrative enhet har blitt styrket med en seniorrådgiver som jobber dedikert med dette prosjektet.

Professor Ricardo Colomo-Palacios fra Avdeling for informasjonsteknologi mottok høgskolens forskningspris i 2018 bl.a. for sin særdeles høye vitenskapelige produksjon.

3.1.2 Andel ph.d-kandidater som gjennomfører innen seks år

Høgskolen i Østfold har per i dag ikke utdanningsprogram på tredje syklus i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (ph.d.). Derfor gjelder denne parameteren kun for stipendiater i Stipendprogrammet i regi av PKU som høgskolen er knyttet til. Høgskolen hadde i 2018 fire stipendiater knyttet til Stipendiatprogrammet. Disse startet utdanningen henholdsvis 1.

oktober 2014, 2. oktober 2015 og de to siste 1. oktober 2017. Alle har hatt tilfredsstillende progresjon i 2018 og forventes å fullføre innen seks år.

3.1.3 Andelen forskningsinnsats i MNT-fag (nasjonal styringsparameter)

Tabell 17. Andel forskningsinnsats i MNT-fag

Parameter	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	21	-	24	-	19	-

Data innsamles hvert oddetalls år, og det foreligger derfor ikke tall for 2018.

3.1.4 Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr FoU-årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 18. Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr FoU-årsverk

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr FoU-årsverk	-	-	2 753,63	2 753,63	-

Det er ikke registrert resultat her i 2018, men prosjektet «Productive 4.0» er et ECSEL-prosjekt samfinansiert med NFR.

3.1.5 Bidragsinntekter fra NFR per faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 19. Bidragsinntekter fra NFR per faglig årsverk (1000 kr)

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Bidragsinntekter fra NFR pr faglig årsverk	1,53	14,34	22,54	22,48	17,66

Tallene inkluderer ikke midler fra regionale forskningsfond.

Etter en betydelig økning fra 2014 til 2016/2017, viser tallene igjen en nedgang. Det skyldes blant annet at prosjektet «Mikrokapsler i betong» som er knyttet til Avdeling for ingeniørfag og det faglige satsingsområdet *Teknologi – energi – samfunn*, nå er inne i sin slutfase uten at man har fått tilslag på nye større prosjekter.

3.1.6 Antall publiseringspoeng pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Når det gjelder vitenskapelig publisering, er frist for rapportering til CRISTin først 1. april, og det pågår fortsatt et arbeid med kvalitetssikring av dataene. Den nasjonale styringsparameteren *Antall publiseringspoeng pr faglig årsverk* kan derfor ikke kommenteres i årsrapporten. Foreløpige oversikter viser imidlertid at antall poster ligger over antallet i 2017.

3.2 Virksomhetsmål 2.2

Virksomhetsmål 2.2

Vår FoU/KU inspirerer og bidrar til samarbeid over disiplin- og avdelingsgrenser samt omfattende samhandling med regionale og andre relevante aktører.

3.2.1 Tverrfaglig samarbeid over disiplin-, avdeling og institusjonsgrenser

I 2018 ble det utført en evaluering av aktivitet og produksjon i høgskolens forskningsgrupper, samt samarbeid mellom disse. Forskningsgruppene ved Avdeling for informasjonsteknologi (IT) blir i denne evalueringen hyppigst oppgitt som samhandlingsparter av de andre forskningsgruppene på høgskolen. Dette skyldes trolig digitaliseringens innpass i de andre disiplinene, noe som gjør informasjonsteknologi til en attraktiv og tverrfaglig kompetanse. Forskningsgrupper ved Avdeling for lærerutdanning (LU) og ved Avdeling for økonomi-, språk og samfunnsfag (ØSS) kan også vise til en betydelig samhandling med andre grupper, både over disiplin- og avdelingsgrenser. Disse avdelingene har sammenfallende interesser bl.a. innen språk. Ellers oppgis det relativt hyppig at enkeltmedlemmer i forskningsgruppene også er medlemmer i andre interne eller eksterne forskningsgrupper.

Funksjonsbeskrivelsen for forskningsgrupper/forskningsgruppelederne ble revidert i 2018. Her presiseres det at forskningsgruppene bør styrke intern og ekstern samhandling, og at leder av gruppene skal bidra til nettverksbygging for å fremme samhandling både internt og eksternt. Funksjonsbeskrivelsen for avdelingenes FoU-ledere ble også revidert i 2018, og FoU-lederne blir her bedt om å bidra aktivt til utvikling av tverrfaglig samarbeid både nasjonalt og internasjonalt, samt stimulere til økt nettverksbygging.

For å lykkes med eksterntfinansiering er det viktig å kunne vise til tverrfaglig samarbeid og et godt nettverk av eksterne aktører. Dette er en pådriver for samhandling mellom disipliner og fagavdelinger og det er flere eksempler på NFR-søknader i 2018 der ulike avdelinger har samarbeidet eksempelvis innen områdene pedagogikk (LU og IT), matematikk og teknologi (LU og IT) og språk (LU, ØSS og Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen).

3.2.2 Tverrfaglige utviklings- og satsingsområder innen FoU

Satsingen på «Det digitale samfunn» som forskningsfelt, og en ph.d.-utdanning basert på denne satsingen, er avhengig av at vi lykkes med å skape robuste, tverrfaglige fagmiljøer. Det har blitt utført en grundig kartlegging av hvilke fagpersoner og miljøer ved høgskolen som kan kobles sammen, og dette jobbes det nå videre med. De avdelingsovergripende seminarer som har blitt avholdt i denne sammenheng har bl.a. hatt som formål å inspirere til å se faglige koblinger og knytte faglige nettverk. Det har vært god oppslutning på disse seminarer, og disse vil dermed bli videreført.

I sammenheng med ph.d.-etableringsarbeidet har høgskolen også etterspurt prosjektbeskrivelser for strategisk finansierte stipendiatløp fra de fagansatte. For å stimulere til ekstern samhandling ble det bedt om at mulige samarbeidspartnere fra f.eks. næringsliv, skole, sykehus, andre UH-institusjoner, offentlig forvaltning o.l. skulle oppgis i

prosjektbeskrivelsen, samt hvordan disse konkret skal bidra i prosjektet. Høgskolens ledelse mottok hele 23 prosjektbeskrivelser hvorav flere hadde et tydelig tverrfaglig og avdelingsovergripende tilsnitt. Av disse er nå de syv beste prosjektbeskrivelsene godkjent og tildelt midler til stipendiathjemler.

3.2.3 Målrettet satsing for å øke omfanget av forskning relevant for grunnskolelærerutdanning

I utviklingsavtalen har høgskolen forpliktet seg til å jobbe målrettet for å øke omfanget av forskning relevant for grunnskolelærerutdanning. Dette gjøres bl.a. ved å tilsette flere stipendiater. Et eksempel er en stipendiat som startet i november 2018 og som skal forske på norsk som andrespråk i en grunnskolekontekst ved å kartlegge andrespråkelevers språk- og skriveutvikling, og parallelt undervise i norsk i grunnskolelærerutdanningen. Det er videre utlyst to stipendiatstillinger i begynneropplæring, noe som vil bidra til å øke omfanget av relevant vitenskapelig publisering.

Flere ansatte ved lærerutdanningen, og spesielt de som er involvert i MA-utdanningene, har blitt tildelt ekstra FoU-tid både som et ledd i en strategisk kompetansehevsingsplan og for å øke relevant forskningsproduksjon. Tre antologiprojekter, hvor anslagsvis halvparten av artiklene vil være direkte relevante for grunnskolelærerutdanningen, er igangsatt. Satsingsområdet *SKul – skole, kunnskap og lærerutdanning* (september 2015 – september 2019) kan vise til høy aktivitet og står sentralt i arbeidet med å styrke forskning relevant for grunnskolelærerutdanninga.

Det jobbes systematisk med søknader om ekstern finansiering relevant for grunnskolelærerutdanningen, og det er en merkbar forbedring i både søknadsaktivitet og kvaliteten på søknadene. I 2018 fikk forskere ved lærerutdanningen avslag på tre NFR-søknader i FINNUT-programmet til tross for gode tilbakemeldinger i evalueringene. Det legges ned et betydelig arbeid for å forbedre disse søknadene slik at disse kan sendes inn på ny i 2019. Dette gjelder LALEMUC-prosjektet om flerspråklighet, pARTiciPED-prosjektet om den kulturelle skolesekken og et prosjekt som omhandler matematikklærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse der Halden kommune er hovedsøker.

Det arbeides også med en SFU-søknad innenfor språk i opplæringen i samarbeid med NTNU.

3.2.4 Sluttevaluering av faglige satsingsområder

Høgskolen har hatt tre faglige satsingsområder med virkningstid fra 2015 til 2018. To av disse, *Arbeidslivs-, profesjon og tjenesteforskning (APT)* og *Teknologi, energi og samfunn (TES)*, ble avsluttet ved årsskiftet og har blitt sluttevaluert. Det tredje satsingsområdet, *Skole, kunnskap og lærerutdanning (SKul)* avsluttes 1. september 2019 og sluttevalueres deretter.

Avdelingene for informasjonsteknologi og ingeniørfag har i all hovedsak vært bidragsyterne i satsingsområdet TES hvor man har forsket på utnyttelse av material- og informasjonsteknologi for å bygge energieffektive og brukervennlige hus. Prosjektleder for

TES rapporterer at fagmiljøene ved de involverte avdelingene innledningsvis la ned en iherdig innsats for å bli bedre kjent med hverandre og finne tverrfaglige koblinger mellom IT-teknologi og energisparing.

Deltakerne har hatt god måloppnåelse hva gjelder publisering og veiledning, og den institusjonelle støtten har gitt rom for møteaktiviteter og utstyr innen teknologibasert forskning. Fagmiljøene har opprettholdt høy produksjon innen hver arbeidspakke og stipendiatene tilknyttet satsingsområdet har vært svært viktige. Likevel vurderes det slik at de konkrete tverrfaglige resultatene ikke er tilfredsstillende. Dette kan bl.a. skyldes at de ulike fagmiljøene retter seg i større grad mot eksterne og mer relevante samarbeidspartnere enn mot hverandre og på tvers av fagdisiplin.

Miljøene har samarbeidet om å skaffe eksternfinansiering gjennom bl.a. en FORREGION-søknad som omhandlet digitalisering i og av Østfold. Høgskolens tildelte EU-midler i tidsrommet 2015 til 2018 faller i stor grad inn under dette satsingsområdet. ECSEL-prosjektene «Productive 4.0» og «Arrowhead Tools» inneholder midler til flere ph.d.-stillinger som treffer svært godt innenfor fagområdet for teknologi og samfunn, dog med et fokus på industriell IT.

Det konkluderes med at samarbeidet har blitt oppfattet som generelt gunstig for å få klarere forståelse av hverandres fagfelt og fagmiljøer, men at prosjektene burde hatt mer tydelige fellespunkter for å nyttiggjøre seg av ulikhetene. Store deler av aktiviteten i dette satsingsområdet vil få et sentralt virke i høgskolens videre satsing innen «Det digitale samfunn». De svært produktive fagmiljøene i TES har erfart at tverrfaglig arbeid kan være utfordrende, men også at det gir bedre innsikt og flere muligheter for å lykkes med f.eks. eksternfinansiering.

Fagmiljø fra Avdeling for helse og velferd (HV) og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag (ØSS) har utgjort satsingsområdet *Arbeidslivs-, profesjon og tjenestelivsforskning* (APT) hvor sammenhenger mellom introduksjon av nye styringsformer i offentlig sektor og konsekvenser av dette har blitt studert.

Satsingsområdet har bidratt til å etablere og forsterke samarbeid internt på Avdeling for helse og velferd, mellom avdelingene og med eksterne nasjonale og internasjonale institusjoner. Fagseminarer og arbeid med prosjektsøknader har vært sentrale aktiviteter, og bl.a. viktige elementer for tilslaget på ROPIT-prosjektet som ble tildelt kr 11,5 mill. fra NFR/HELSEVEL i 2017.

Fagmiljøet har blitt styrket med flere stillinger og publiseringsraten har økt betraktelig i perioden. Det samme gjelder erfaring med søknader som eksternfinansiering. Kompetansen innen internasjonal publisering, prosjektledelse og veiledning på ph.d.-nivå har også blitt styrket, noe som har gitt gode forutsetninger for bl.a. professoropprykk.

Flere av prosjektene i satsningsområdet innebefatter innovasjon, organisasjon, arbeid og digitaliserte løsninger. Det forventes at fagmiljøene på begge avdelinger vil bidra i stor grad i høgskolens satsing på en ph.d.-utdanning i «Det digitale samfunn».

3.2.4 Andre bidrags- og oppdragsinntekter pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 20. Andre bidrags- og oppdragsinntekter (BOA) pr faglig årsverk

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Andre bidrags- og oppdragsinntekter pr faglig årsverk	86,09	100,67	91,09	89,70	86,19

BOA-inntektene utenom NFR og EU økte fra kr 28,3 mill. i 2016 til kr 29 mill. i 2017. I 2018 er beløpet kr 29,5 mill., det vil si stabilt i forhold til 2017. Hovedtyngden av virksomheten utgjøres fortsatt av etter- og videreutdanning. Nedgangen i inntekt pr faglig årsverk skyldes dermed at antall årsverk er økt.

3.3 Virksomhetsmål 2.3

Virksomhetsmål 2.3

Vår FoU/KU benyttes i undervisningen, og studentene trekkes aktivt inn i FoU/KU-prosjekter.

Aktiviteten i 2018 viser at alle avdelingene har høy fokus på koplingen mellom FoU og undervisning. Kanskje mest tydelig er dette i Akademi for scenekunst som kopler undervisning og kunstnerisk utviklingsarbeid tett sammen ved bl.a. å benytte stipendiatene og deres prosjekter i undervisning på BA- og MA-nivå. Undervisningen er forskningsbasert og praktiseres ofte i form av workshops. Et eksempel er stipendiat og koreograf Etienne Guilloteau som inkluderte BA- og MA-studenter i sin workshop i forbindelse med prosjektet «Blind Spot» i Berlin. Stipendiatene ved Akademiet fungerer også som veiledere for BA og MA-studenter.

I tillegg inkluderes studenter i alle Akademiets eksternt finansierte prosjekter, og de kunstneriske lederne benytter studenter aktivt i sitt kunstneriske utviklingsarbeid. En BA-student i scenografi assisterte en kunstnerisk leder på Dramaten i Stockholm foregående år som en del av sin BA-oppgave. Studenten ble deretter engasjert som scenografiassistent ved Det Norske Teater.

Ved Avdeling for helse og velferd er det flere konkrete eksempler på studentoppgaver som er tett knyttet til ansattes forskningsprosjekter bl.a. innen personsentrert omsorg og vold i nære relasjoner. Det er også etablert såkalte «studentaktive laboratoriegrupper» der studentene er medforskere i ansattes FoU-prosjekter og inkluderes som medforfattere på vitenskapelige artikler og konferansebidrag.

Avdeling for lærerutdanning har aktualisert samspillet mellom utdanning og forskning i sin nye FoU-strategi som et ledd i å stimulere fagansatte til å bruke egen forskning i undervisningen. Avdelingen legger også vekt på at de fagansatte er representert med relevant faglitteratur i studentenes pensum for å forsterke denne koblingen. Forskningsprosjekter ved avdelingen knyttet til overgangen fra barneskole til ungdomsskole, digital læring over grenser og flerspråklige barn kan vise til eksempler på relevante BA- og MA-oppgaver.

Studenter sørger for en stor del av datainnsamlingen i et avdelingsovergripende forskningsprosjekt i et eget emne som betegnende kalles Feltforskning. Her drifter studentene ulikt forskningsutstyr i såkalte *Science Camps*. Dette prosjektet er et samarbeid mellom av Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for informasjonsteknologi. Disse avdelingene kan i tillegg vise til mange studentoppgaver som er koblet til ansattes forskning siste år. Eksempler er studentprosjekter som omhandler grønn energi, biovitenskap, kunstig intelligens, interaksjonsdesign og *Cyber Physical Systems*.

Resultatene fra masterprosjektene ved Avdeling for informasjonsteknologi blir i stor grad presentert på konferanser og i publikasjonsform, noe som har resultert i en kultur der masterstudentene anses som en del av forskningsmiljøet ved avdelingen. Et eksempel er Marius Geilte som leverte en masteroppgave innen maskinlæring som resulterte i to NVI-

registrerte publikasjoner. Geitle er nå tilsatt hos oss som stipendiat og er ph.d.-student ved Institutt for informatikk, UiO.

For å legge enda bedre til rette for denne typen aktivitet har FoU-gruppene ved Avdeling for informasjonsteknologi fått en sentral rolle i revisjon av avdelingens BA-studier, og vil få tilsvarende rolle i revisjon av MA-studier. I dette ligger at egen forskning og erfaring trekkes inn i studieprogrammer og emner, og at studentene blir involvert i avdelingens forskningsaktivitet.

Et direkte resultat av forskningsprosjektet «Helsefremmende lokalsamfunn», finansiert av helsedirektoratet, er det planlagte videreutdanningstilbudet «Byutvikling og folkehelse» (30 studiepoeng, planlagt oppstart august 2019). Forskningsprosjektet som ble utført i samarbeid med Østfold fylkeskommune og fire Østfoldkommuner avdekket et stort kunnskapsbehov innenfor folkehelse, samfunnsplanlegging og by- og stedsutvikling i Østfold. Dette førte til at Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, i samarbeid med HiØ VIDERE, har tatt initiativ til opprettelsen av denne videreutdanningen.

Synliggjøring av gode eksempler på forskningsbasert undervisning og studenters deltakelse i ansattes FoU-prosjekter var et tiltak i høgskolens aktivitetsplan for 2018 med mål om å stimulere til økt samspill mellom forskning og utdanning.

Et slikt eksempel er studenter ved Masterstudiet i avansert sykepleie ved kronisk sykdom som deltok på et intensivkurs i Antwerpen for å lære om intervjueteknikk og kvalitativ forskningsmetode. Dette er en del av et stort internasjonalt forskningsprosjekt og meningen er at studentene vil bringe denne kunnskapen med inn i egen masterutdanning. En artikkel om denne koblingen mellom forskning og utdanning ble publisert på høgskolens nettsider bl.a. med intensjonen om å motivere flere fagansatte til å inkludere studenter i egne forskningsprosjekt.

Tilsvarende publisitet ble gitt prosjektet «Mestring og mening» som inkluderer fire masterstudenter, to fra Masterstudium i samordning av helse og velferdstjenester og to fra Masterstudium i psykososialt arbeid. Studentene opplever det som mer meningsfylt å jobbe med masteroppgaven i tilknytning til et prosjekt fordi resultatene kommer flere til nytte. Arbeidsmåten og resultater fra prosjektet blir presentert og diskutert i undervisningen på de to nevnte mastergradsløpene og på et etter- og videreutdanningskurs innen psykososialt arbeid.

4. Formidling og samfunnskontakt

4.1 Virksomhetsmål 3.1

Virksomhetsmål 3.1

Vi er regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.

4.1.1 Høyere utdanning

Høgskolen i Østfold har tradisjonelt vært et lærested med stor Østfolddominans både i søker- og studentmassen. For ungdom i Østfold som ønsker høyere utdanning, er HiØ et naturlig førstevalg.

I 2018 hadde fortsatt flertallet av søkerne bostedsadresse i Østfold, men andelen fra andre regioner var økt til 36 % mot 32 % i 2017. Dette viser at høgskolen har studier som også er attraktive for søkere fra andre deler av landet.

Flest primærsøkere fra andre regioner finner vi i årsstudiene i fremmedspråk med en andel på omkring 90 % og masterstudiet i fremmedspråk i skolen med 82 %. Også Bioingeniørutdanningen har en høy andel søkere utenfor Østfold.

Som i tidligere år er søkerlekkasjen størst til studier høgskolen ikke tilbyr slik som rettsvitenskap og politiutdanning. 35 % av alle Østfoldinger som søkte i samordna opptak søkte seg til HiØ med institusjoner i Oslo som nummer to med 28 %.

På oversikten over de mest populære studiene for søkere fra Østfold finner vi som i 2017, fire helse- og sosialfagutdanninger ved HiØ med sykepleierutdanning på en suveren førsteplass. Dette harmonerer godt med etterspørselen i arbeidsmarkedet etter sykepleiere i Østfold. NAV sin bedriftsundersøkelse for Østfold for 2018, viser at sykepleiere toppe statistikken over etterspurt arbeidskraft.

Vi ser også en positiv utvikling når det gjelder søkningen til barnehagelærerutdanning.

4.1.2 Etter- og videreutdanning

Tabell 21. Antall studenter i etter- og videreutdanning

	2014	2015	2016	2017	2018
Omfang av betalt etter- og videreutd.					
- Videreutdanning (sum vår/høst)	1 374	1 643	1 155	1 020	1 262
- Etterutdanning	933	726	639	887	1 150

Kilde: DBH samt intern registrering av etterutdanning

Høgskolen er en betydelig aktør innen etter- og videreutdanning. Antallet studenter i videreutdanning er noe høyere i 2018 enn i 2017, og antallet deltakere i etterutdanning øker fra høsten 2018. Totalomsetningen er opprettholdt på samme nivå i perioden.

Tabell 22. Omsetning etter- og videreutdanning

	2014	2015	2016	2017	2018
Omsetning (1000 kr)	24 785	30 698	27 618	27 808	27 177

Kilde: Regnskap

Betalingsstudier utgjorde kr 4,5 mill., og inntektene er kun marginalt høyere enn i 2017 til tross for stadig økende statlig finansiering av videreutdanning for ansatte i utdanningssektoren (barnehage og skole).

Det har også vært en liten økning i bidragsinntektene fra kr 18,1 mill. i 2017 til kr 18,4 mill. i 2018. Stor aktivitet på området skyldes i hovedsak at høgskolen står som ansvarlig for et stort antall studier innenfor *Kompetanse for kvalitet, yrkesfaglærerløftet og Kompetanse for fremtidens barnehager*, finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Av inntektene i 2018 utgjorde oppdrag kr 4,2 mill. Det er en nedgang fra 2017 på ca. 14 % som skyldes nedtrappingen av samarbeidsstudier med andre eksterne aktører. Alle samarbeidsstudier med eksterne aktører vil etter studieåret 2019-2020 være avviklet.

Fra og med høsten 2018 øker oppdragsmengden for nye etterutdanninger knyttet til Stortingsmelding 21 betydelig. Dette relateres til myndighetenes satsing på opplæring av lærere i barneskolen med tanke på tidlig innsats overfor elever i barneskolen (desentralisert kompetanseutvikling - Dekomp). Inntektene fra dette blir primært synliggjort fra og med 2019.

4.1.3 Synlighet og formidling

HiØ er opptatt av å være en synlig kompetanseinstitusjon i vår region, og vi har en rekke fora både på avdelingsnivå og institusjonsnivå der høgskolen er i tett dialog med samfunnet rundt om utvikling, innovasjon, forskning og utdanningsmuligheter. Alle avdelingene har eksempelvis Advisory Board eller andre formelle organer for samarbeid med arbeidslivet, se avsnitt 2.1.4.2.

Formidling til allmenheten

Det er et mål at HiØ sine fagansatte skal formidle sin kompetanse til et allment publikum. Høgskolen legger derfor til rette for at ansatte kan formidle på Litteraturhuset i Fredrikstad, Litteraturhuset i Oslo og folkebibliotekene. HiØ har en fast avtale med Litteraturhuset i Fredrikstad om åtte foredragskvelder i året. Arrangementene er gratis og tiltrekker seg et bredt publikum som viser at det er behov og interesse for den forskningen som presenteres. Det legges opp til mest mulig synlighet og samfunnsdebatt rundt slike foredrag blant annet gjennom kronikker i media om det aktuelle temaet i forkant av foredragene.

For å oppnå større synlighet og tilgjengelighet, er et av virkemidlene å kurse forskerne i formidling. I 2018 startet høgskolen opp 4. runde med Program for fremragende forskningsformidling. Målet er at flere forskere skal formidle mer av egen forskning og sette større preg på samfunnsdebatten. Gjennom programmet tilbyr HiØ et utvalg forskere et treningsopplegg med anerkjente kursholdere og tett oppfølging. I 2018 deltok 14 forskere, og samlet siden starten har nå 50 forskere fullført programmet.

Programmet evalueres årlig, og deltakerne melder at programmet motiverer dem til å formidle mer og gjør dem tryggere på å formidle. Formidlingsaktivitetene som øker er kronikker, leserinnlegg, intervjuer, debatt og formidling i sosiale medier.

For å få bedre oversikt over ansattes bruk av tid på formidling, hva slags formidling de gjør og hva de mener er viktige faktorer for å kunne formidle, gjennomførte høgskolen høsten 2018 en kartleggingsundersøkelse blant undervisnings- og forskningstilsatte.

Undersøkelsen ble distribuert til 262 ansatte, og besvart av 233. Svarene gir dermed et godt grunnlag for å arbeide videre med tiltak innenfor forskningsformidling ved høgskolen.

Et av spørsmålene var om de hadde formidlet forskningsresultater til et allment publikum på en eller annen måte i løpet av 2017/2018, og der svarte 65 % ja. Omlag halvparten opplever at formidling er en oppgave ledelsen ved deres avdeling ønsker at de skal prioritere. Det betyr likevel at så mange som halvparten ikke tror eller ikke vet om ledelsen mener de skal prioritere dette. Nesten halvparten er heller ikke klar over at aktører som finansierer forskning, ofte krever at det fremlegges en plan for formidling av resultatene.

Hovedmotivasjonen for å formidle forskning er engasjementet for den enkeltes fag, ønsker om oppmerksomhet kommer som nr. 2 og på 3. plass er samfunnsplikten en vesentlig motivasjonsfaktor. Tid til å formidle og anerkjennelse fra andre er også nevnt som viktige motivasjonsfaktorer.

Mer praktisk støtte, større aksept for å bruke tid på å formidle og ikke minst tid på arbeidsplanen er faktorer som løftes frem som vesentlige om ansatte skal formidle mer av sin forskning.

HiØ deler hvert år ut en formidlingspris. Prisen skal stimulere forskere og kunstnere til å formidle sin viten utover eget fagmiljø. Prisen i 2018 gikk til førsteamanuensis Kjersti Lien Holte ved Avdeling for helse og velferd, som er en godt etablert ekspertkommentator i media innenfor sitt fagområde. Hun har evnet å vekke interesse og formidlet sin viten utover eget fagmiljø, gjennom allsidig bruk av kommunikasjonskanaler.

De endelige resultatene av registrering av publiserings- og formidlingsaktivitet i CRISTin vil ikke være klare før i april, men et foreløpig søk viser at HiØ-ansatte har bidratt med vel 650 konferansebidrag og faglige presentasjoner i 2018, mot 600 i 2017. Her finner vi en kombinasjon av formidling til allmennheten og til et mer fagrelatert publikum. Resultatene gir et innblikk i den store mengden og variasjonen i formidlingsoppgaver høgskolens fagansatte gjennomfører.

Forskningsdagene

HiØ benytter de årlige Forskningsdagene til å øke synligheten til høgskolens studier og forskning. Det nasjonale tema for dagene i 2018 var «oppvekst».

Høgskolen i Østfold hadde et tilbud til bedrifter og organisasjoner om en lunsjmeny bestående av forskere/fagansatte fra høgskolen. I alt stod seks foredragstemaer på menyen som kunne bestilles av et eksternt publikum. Hensikten var å bidra med et hyggelig tilbud samtidig som vi ønsket å bidra med mer innsikt og stimulere nysgjerrigheten for et tema.

I tillegg samlet Avdeling for ingeniørfag forskere, studenter, elever og næringsliv i Fredrikstad til en felles workshop om «Redesign». Workshopen var et samarbeid med Østfoldforskning,

Drivhuset Østfold, Ungt Entreprenørskap Østfold og Torvbyen kjøpesenter. Resultatene av arbeidet ble stilt ut for publikum i Torvbyen.

Andre arrangementer omfattet et frokostmøte sammen med Tekna Østfold om virkningene, kildene og løsningene for å redusere mikroplastforurensningen og flere åpne foredrag på Litteraturhuset i Fredrikstad blant annet med temaene «Fritiden er viktig for barn og unges oppvekst» og «Girl Power i politikken?». I likhet med tidligere år ble det også arrangert et eget folkemøte på Litteraturhuset, denne gang med tema: «Hvordan kan skolen være en arena for å fremme god psykisk helse?» Ny forskning fra HiØ ble presentert for et stort publikum og belyst av inviterte, aktuelle foredragsholdere.

Høgskolen i Østfold inviterte også elever fra videregående skoler til besøk på høgskolens Avdeling for informasjonsteknologi. Dette var et samarbeid med Institutt for energiteknikk, E-Smart, Smart Innovation Norway og Nordic Media Lab. Elevene fikk et innblikk i hvilken rolle ny, digital teknologi kommer til å spille i framtidens smarte samfunn.

Flere av arrangementene ble synliggjort med artikler eller kronikker i media.

4.2 Virksomhetsmål 3.2

Virksomhetsmål 3.2

Vi er en nytenkende, modig og samarbeidsvillig aktør som spiller en tydelig rolle i samfunnsutviklingen.

4.2.1 Aktivitet

Tabell 23. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

	2014	2015	2016	2017	2018
Resultat publisering/formidling					
- Antall registrerte poster	1 136	1 197	1 193	1 066	1 066
Antall medieoppslag	914	1 223	1 712	1 782	1 446

Kilde: CRISTin med intern beregning av poeng samt Retriever mht medieoppslag

Når det gjelder registrering av formidlingsaktivitet, ble det i 2018 foretatt en gjennomgang av høgskolens interne tellekantsystem som også benyttes i budsjettfordelingsmodellen. Endringer ble vedtatt med virkning fra 2019, og dette har medført en omlegging av registreringen som gjør at tallene for 2018 ikke er fullt ut sammenliknbare med tidligere år.

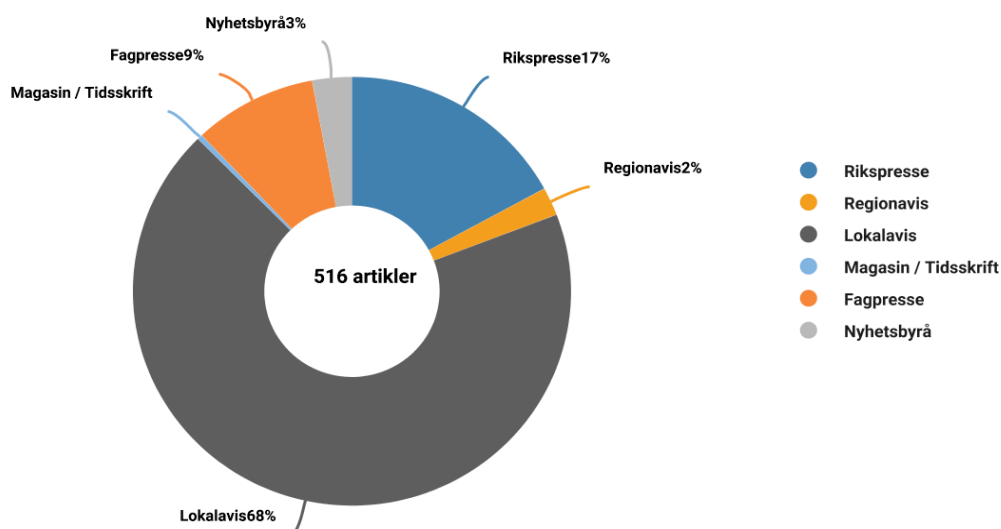
HiØ jobber aktivt med å øke synligheten i lokale, regionale og nasjonale medier. Spesielt har det vært fokus på å øke synligheten i riks- og regionmediene de siste årene.

Gjennom kronikk- og leserinnleggskurs gjennomført i 2018, legger høgskolen til rette for å dyktiggjøre forskere i populærvitenskapelig formidling. Dette har resultert i at flere forskere bygger en faglig identitet på nett og i større grad deltar i samfunnsdebatten. I alt 13 forskere deltok på skrivekurs i regi av Forskning.no i 2018. De fleste av forskerne fikk kronikkene publisert på Forskning.no og i andre medier i etterkant.

HiØ benytter medieovervåkingsbyrået Retriever for å få statistikk over tilstedeværelse av høgskolen i både trykte og elektroniske medier samt etermedier. For studieåret 2018 viser statistikken at høgskolen hadde 1 446 omtaler, noe som er en nedgang fra 2017, der statistikken viste 1 782 omtaler i media. Dette inkluderer artikler i webutgaver, trykte medier, etermedier samt papirutgaver.

Diagram 1 nedenfor, som kun inkluderer papirartikler, viser at HiØ i 2018 hadde størst mediedekning i lokalavisene (68 %), og en dekning i riks- og regionpresse på 19 %. Sistnevnte er en liten nedgang på 2 prosentpoeng fra 2017.

Mediedekning per kildekategori (kun papir) var totalt på 516 artikler i 2018, en nedgang fra 637 artikler i 2017:

Figur 2. Mediedekning på papir i 2018

Etter en kraftig økning i antall kronikker i media fra 2013 (21) til 79 i 2014, har antall kronikker i trykte- og webbaserte medier stabilisert seg på et høyt nivå de siste årene. I følge Retriever hadde HiØ 88 kronikker på trykk i media i 2018.

Gjennom Formidling- og samfunnskontaktutvalget ved høgskolen er det over flere år jobbet systematisk med å øke formidling fra forskere selv gjennom kronikkskriving, og nå også gjennom å satse på formidling gjennom bloggplattformen. Mer bruk av blogg til forskningsformidling bidrar til å gjøre HiØ sin forskning mer synlig og legger grunnlag for at flere forskere skriver om sin forskning. Den økte formidlingsaktiviteten gjorde det videre aktuelt for våre forskere å kunne formidle sin fagkunnskap på Forskning.no for å nå lettere ut nasjonalt og internasjonalt, og HiØ har vært medlem i Forskning.no siden 2017.

Forskning.no er en kunnskapsbank, der artiklene søkes opp i lang tid etter publisering. Vi opplever at synlighet her fører til at vi blir kontaktet av andre medier, da Forskning.no er en kanal som blir sitert 4-500 ganger per måned. Vi får også større spredning via sosiale medier, og vi ser en positiv effekt av at Forskning.no samarbeider med andre medier om deling av stoff.

Totalt hadde HiØ 15 saker i Forskning.no i 2018 (kilde: Retriever.no). En av høgskolens forskere, førsteamanuensis Camilla Hardeland, Avdeling for helse og velferd, hadde den femte mest leste kronikken på Forskning.no i 2018.

4.2.2 Faglige samarbeidsprosjekter med eksterne aktører

Høgskolen har et utstrakt samarbeid både med og utenfor regionen, både knyttet til utdanning og FoU. Dette er med på å styrke relevans og samfunnsnytte i høgskolens studietilbud og forskning.

I regionen har høgskolen et utstrakt samarbeid med Østfold fylkeskommune, blant annet gjennom Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfags deltakelse i det fireårige prosjektet «Helsefremmende lokalsamfunn» i regi av Helsedirektoratet der Østfold var ett av åtte deltakende fylker. Avdeling for helse og velferd arbeider tett med så vel kommunene i fylket som Sykehuset i Østfold og NAV Østfold i en rekke prosjekter slik som «Personsentrert omsorg- fra ide til realitet. En intervensjonsstudie», «Implementering av personsentret palliativ omsorg i spesialist- og kommunehelsetjenesten» og «Digitale interaksjoner i organisasjoner- en studie av digitalisering og kommunikasjon i NAV».

Også Avdeling for informasjonsteknologi er involvert i flere prosjekter knyttet til helse og velferd. Det dreier seg blant annet om maskinlæring med fokus på kunstig intelligens i helsesektoren i samarbeid med Sykehuset Østfold og prosjektet "Virtuell korttidsavdeling", et oppdrag gjennomført for Halden kommune i 2018. Her er også Avdeling for helse og velferd involvert. Prosjektet fokuserer på velferdsteknologiske løsninger for hjemmeboende pasienter med behov for tett oppfølging den første tiden etter utskrivelse fra sykehus. Formålet er at pasientene skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, og oppleve dette som et trygt alternativ til innleggelse på kommunale korttidsplasser som det er knapphet på.

På nasjonalt nivå er det verdt å merke seg at Høgskolen i Østfold, Nord Universitet og Universitetet i Stavanger fikk prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket til å lage en serie podcaster om akademisk skriving. Det er til nå produsert 12 podcaster som omhandler flere temaer innen akademisk skriving, blant annet «Hvordan unngå plagiering?», «Slik bygger du opp en akademisk oppgave», «Hva er den gode oppgaven?» og «Kildekritikk».

Høgskolen fikk for øvrig betydelig oppmerksomhet i media i 2018 knyttet til et samarbeidsprosjekt mellom Avdeling for ingeniørfag og European Space Agency (ESA). Fokus for dette prosjektet er utvikling av geopolymerbetong som kan brukes til en planlagt utbygging av så vel bygninger som landingsplattformer på månen.

Avdelingen er også involvert i et internasjonalt samarbeidsprosjekt støttet av Oslofjordfondet som skal inspisere broer og trygge sikkerheten ved hjelp av droneteknologi.

Akademi for scenekunst har markert seg både nasjonalt og internasjonalt gjennom flere prosjekter i 2018. Prosjektet *Material Strategies* er et ettårig prosjekt i samarbeid med Concordia University i Canada og finansiert av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Emergence er et treårig program finansiert gjennom EU/Creative Europe. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med en rekke internasjonale partnere og bringer sammen tre ulike steder i Europa: Håøya i Oslofjorden, Nicosia og Famagusta på Kypros og Daugavgriva fort i Riga, Latvia. Akademiet fikk også midler fra Svenska Vetenskapsrådet til prosjektet *Spectral collaborations: Performative entanglement in the archives of Nordic participation in Trans-Atlantic slavery*.

Studentprosjekter

HiØ har flere relevante studentprosjekter som viser at høgskolen tar en tydelig rolle i samfunnsutviklingen.

I samarbeid mellom Avdeling for lærerutdanning og Ungt Entreprenørskap Østfold har HiØ som den eneste grunnskolelærerutdanningen innført entreprenørskapsprosjekt som et obligatorisk prosjekt i GLU/MAGLU. Avdelingen gjennomfører også skoleovertakelse som et

obligatorisk prosjekt i grunnskolelærerutdanningene der studentene på 4. trinn overtar en barneskole og en ungdomsskole i en hel uke. Begge disse prosjektene får omtale i media og bidrar til å utvikle utdanningene og styrke samarbeidet mellom HiØ og praksisfeltet.

Under samferdselsministerens besøk ved høgsolen i april 2018 presenterte masterstudenter fra Avdeling for informasjonsteknologi noen av sine prosjekter:

- «Effektivisering av vogntogskontroll»
- «Analyse og optimalisering av avfallshåndtering i Halden kommune»
- «Sentiment Analysis»

Høgsolen deler hvert år ut prisen Laurbærbladet til årets beste bachelorprosjekt. I 2018 var det hele 12 nominerte prosjekter av høy kvalitet, og det ble delt ut to priser:

- «Studie om undervisning av datasikkerhet blant barn og unge» utført av tre studenter ved Avdeling for informasjonsteknologi
- «Vil biofilmdannelse hos *Escherichia Coli* ha innvirkning på desinfeksjonsmidler i fjørfeindustrien?» utført av fire studenter ved Avdeling for ingeniørfag

Prosjektet «Blind Spot 2018» ved Akademi for scenekunst involverte bachelorstudenter gjennom undervisningsworkshop i Fredrikstad og avslutning i Paris med framvisning for 400 publikummere. Prosjektet arrangerte også et seminar kalt «Elders» i november der det ble satt fokus på hvordan progressive eldre kunstnere kan dele sin kunstpraksis med unge. Her deltok alle BA studentene og de fleste MA studentene samt tre av akademiets stipendiater.

Akademiet har for øvrig videreført sitt samarbeid med Teknisk Museum og planlegger nå en utstilling som åpnes på Teknisk Museum i mai 2019. I 2018 innledet man også et samarbeid med Halden kommune om byutvikling og vern av gamle kulturminner som involverer studentene fra Masterstudium i scenografi.

Drivhuset Østfold AS - Østfolds ledende coworking space for studenter

HiØ har videreført sitt engasjement i Drivhuset AS som arbeider for å hjelpe studenter og andre ved høgsolen som ønsker å utvikle seg som gründer eller lære mer om entreprenørskap.

Ved utgangen av 2018 var det 2 fulltidsansatte ved Drivhuset Østfold, begge med praktisk og eller faglig bakgrunn innen entreprenørskap. I tillegg var det en person med 40 % stilling på arbeidstrening fra NAV. Drivhuset hadde 95 forhåndsbestilte veiledningstimer med påfølgende oppfølging i 2019. I tillegg ligger det inne en stor andel rådgivning i det daglige arbeidet.

Det ble gjennomført 20 egne workshops med fokus på utvikling av idéer eller andre oppstartsrelevante områder som markedsføring og regnskap.

Drivhuset har flere samarbeidsprosjekter for å skape synergier for entreprenører. Med *Blender Collective* er tre studentbedrifter sendt inn i Agera Venture sitt akseleratorprogram på 6 måneder. En bedrift er knyttet til Smart Innovation Norway sitt akseleratorprogram med oppstart i 2019. Med *Blender Collective* og Ungt Entreprenørskap er det startet et arbeid med å bygge et godt økosystem for entreprenører og synliggjøre prosessen. Sammen med Østfold fylkeskommune er det etablert et prosjekt som vil skape flere vekstkraftige

nyetableringer drevet av unge personer. Prosjektet varer ut 2019 og vil kartlegge utfordringer og erfaringer fra unge entreprenører som har oppnådd suksess og/eller gått konkurs/blitt lagt ned. Fra Sparebank 1 Stiftelsen Østfold Akershus har Drivhuset fått tilskudd til å heve kvaliteten på kursene og gjennomføre flere arrangementer. I samarbeid med AJ Produkter har Drivhuset sine lokaler blitt oppgradert for å skape et dynamisk arbeidsmiljø. Det vil bidra til kompetansedeling mellom medlemmene og lavere terskel for å stille spørsmål, samt mer effektivt arbeid.

I Østfold Nyskappingsnettverk, som fremmer informasjon om innovative prosjekter og bedrifter i Østfold, har Drivhuset vært sekretariat. Drivhuset har også inngått flere strategiske partnerskap for å gjøre oppstarten enklere for studenter, eksempelvis The Pitch, AJ Produkter, Nxtech, Juss 24, Quality Hotel Fredrikstad, Visma og Styreakademiet Østfold.

4.2.3 Utadrettede arrangementer

Høgskolen legger vekt på å øke antall utadrettede arrangementer. Dette bidrar til faglig utvikling, engasjement og samarbeid internt og mellom høgskolen og eksterne aktører i og utenfor regionen. Samtidig gir det økt synlighet og er med å styrke høgskolens omdømme som en tydelig samfunnsaktør og kunnskapsleverandør.

HiØ var i januar 2018 for sjette gang vertskap for en egen utdanningsmesse i fylket. Messen trakk omlag 4 000 elever fra videregående skoler i fylket samt andre interesserte til høgskolens lokaler.

Under Avdeling for ingeniørfags årlige utstilling EXPO i juni 2018, ble studentprosjekter (bacheloroppgaver) presentert med foredrag og utstilling. De fleste prosjektene har temaer knyttet til næringslivet. Mange av oppdragsgiverne var innom EXPO for å få med seg studentenes presentasjoner, og flere av prosjektene resulterte i medieoppslag i riks- og regionmedia samt i aktuelle fagblader.

Hvert år arrangerer flere av avdelingene fagspesifikke karrieredager med både stands og foredrag. Flere studenter etablerer nyttige kontakter med næringslivet disse dagene.

Avdeling for helse og velferd arrangerte konferansen *Psychosocial Work in the Digital Society*. Det digitale samfunn er noe vi alle lever i og må forholde oss til. Årets konferanse tok for seg ulike aspekter ved psykososialt arbeid i det digitale samfunn, og hadde både nasjonal og internasjonal deltakelse.

I tillegg arrangerte Avdeling for helse og velferd «Fag- og tjenesteutviklingskonferansen 2018: Forbedringsarbeid, pasientsikkerhet, innovasjon og velferdsteknologi» med ca 115 interne og eksterne deltakere. Avdelingen var også ansvarlig for et to dagers seminar om inkluderende forskning sammen med personer med utviklingshemming og en konferanse om brukervedvirkning i forskning og fagutvikling.

Avdeling for lærerutdanning arrangerte «Nasjonal konferanse for pedagogikk-lærere i barnehagelærerutdanningene» med tema *kooperative læringsprosesser*.

Akademi for scenekunst gjennomførte i 2018 totalt 26 forestillinger/utstillinger som var åpne for publikum, fordelt på 13 på våren og 13 på høsten med totalt 916 publikummere.

Akademi for scenekunst var også arrangør for det årlige nettverksmøtet i Norteas (Nettverk av nordiske og baltiske teaterutdanninger).

Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen var medarrangør i to nasjonale språkkonferanser i 2018:

- «Frankrikekonferansen» i samarbeid med SiU på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Konferansen ble åpnet av Forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø.
- Språkdagskonferansen 2018 i samarbeid med Universitetet i Agder

5. Organisasjon og ressurser

5.1 Virksomhetsmål 4.1

Virksomhetsmål 4.1

Vi samarbeider med utvalgte institusjoner i Norge og Sverige for å sikre faglige og administrative gevinster.

Økt vekt på samarbeid med andre UH-institusjoner er viktig for høgskolens utvikling. Samarbeid er derfor et av tre utviklingsområder i høgskolens utviklingsavtale.

I avtalen er følgende mål formulert: *Høgskolen i Østfold vil utvikle et konkret utdanningssamarbeid med institusjoner i Oslo/Akershus- regionen som også gir grunnlag for arbeidsdeling.*

Det vises til avsnitt 1 for en nærmere redegjørelse for oppfølgingen av Utviklingsavtalen.

Rapportene fra høgskolens avdelinger viser at samarbeidet med andre utdanningsinstitusjoner er økende.

I 2018 har det som del av oppfølgingen av Utviklingsavtalen, vært særlig fokus på samarbeid innenfor lærerutdanning, og det er inngått intensjonsavtaler med OsloMet og NMBU. Det arbeides videre med konkrete samarbeidstiltak som både skal omfatte utveksling av emner og smidige overganger med særlig fokus på grunnskolelærerutdanningene, men også innen fordypningsemner i femte semester i barnehagelærerutdanningen.

Utviklingsavtalen har bidratt til en økt aktivitet også innen andre fagområder. Avdeling for helse og velferd har begynt samtaler med OsloMet og NMBU med sikte på å inngå samarbeidsavtaler med begge institusjoner.

Avdeling for ingeniørfag er involvert i flere samarbeidsprosjekter med de to nevnte institusjoner, og det er nedfelt konkrete forventninger til faglige gevinster for alle prosjektene. Erfaringene så langt viser at manglende dualisme (krav til begge institusjoner om samarbeid) har vært en utfordring. Avdelingen påpeker samtidig at en positiv bieffekt av Utviklingsavtalen har vært det uformelle kontaktnettet som er etablert på ledelsesnivå. Blant annet har diskusjoner om utvikling av studieporteføljen og bistand/råd ved akutt bemanningsbehov kommet i stand som følge av dette. I tillegg er det en rekke eksempler på samarbeid på individnivå om gjesteforelesninger, sensurarbeid og delstillinger.

Akademi for scenekunst sitt samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo (KhiO) og Norges Musikkhøgskole (NMH) er videreført og forsterket i 2018, og det er inngått samarbeidsavtale med NMH om høgskolens nye Master in Performance. Det er i tillegg startet samtaler med KhiO om samarbeid knyttet til kunstnerisk ph.d.-utdanning. To masterprosjekter innen biokunst ble gjennomført i samarbeid med Vitenparken Campus Ås. Dette samarbeidet er planlagt utviklet videre sammen med NMBU.

Avdeling for helse og velferd har samarbeid Lovisenberg diakonale høgskole (LDS) og Høgskolen Innlandet (INN) der det langsiktige målet er i fellesskap å bidra til kvalitetsheving, harmonisering og utvikling av et mer omfattende faglig og faglig-administrativt samarbeid.

Foreløpig har det vært aktivitet knyttet til området Læringsmetoder innen profesjonsutdanning og høyere utdanning med særlig vekt på ferdighetslæring og simulering. Samarbeidet innen simulering og ferdighetstrening med LDS og INN har medført felles fagdager for utvikling av simulering. Det er opprettet en egen gruppe for dette samarbeidet.

I 2018 inngikk høgskolen en avtale med NMBU om felles studentombud. Vedkommende ble ansatt i november og deler tiden med 60 % ved HiØ og 40 % ved NMBU. Høgskolen har for øvrig også vært i kontakt med NMBU om et framtidig samarbeid når det gjelder enkelte deler av den nye meritteringsordningen for undervisning.

Innen det administrative området har høgskolen i 2018 hatt et tett samarbeid med Universitetet i Oslo når det gjelder timeplanløsning og i utviklingen av høgskolens nye nettsider. Høgskolen benytter i begge tilfeller UiOs plattformer.

Samarbeidet med svenske institusjoner er i stor grad konsentrert om FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid og Interreg-prosjekter og retter seg særlig mot Högskolan Väst, Högskolan i Borås og Göteborgs Universitet. Alle høgskolens avdelinger er i større eller mindre grad involvert i ulike samarbeidsprosjekter.

Høgskolen har i 2018 vært involvert i tre sentrale Interreg-prosjekter i samarbeid med Högskolan Väst og andre partnere i Fyrbodal/Østfold-regionen:

- Prosjektet «Scandinavian Science Cluster» leverte sin sluttrapport i november 2018. Her konkluderte man med at man hadde oppnådd mer enn forutsatt i søknaden til Interreg gjennom å bidra til å styrke forståelsen og øke innsikten om de felles forutsetningene, mulighetene og utfordringene som finnes i grenseregionen. Fra høgskolen har Avdeling for ingeniørfag vært involvert.
- «FRAMFOR – framgångsrika företag i gränsregionen» involverer forskere, studenter og bedrifter og har som hensikt å utvikle nye modeller som kan styrke konkurransekraften i små og mellomstore bedrifter i grenseregionen. Fra høgskolen er det Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag som er involvert. Prosjektet avsluttes i 2019.
- «eTeam for velferdsteknologi» handler om organisering, innføring og anvendelse av velferdsteknologi i kommunehelsetjenesten og er et nytt tre-årig prosjekt der Avdeling for helse og velferd sammen med forskere ved Högskolan Väst og kommuner i regionen skal bidra til å styrke de ulike aktørenes innovasjonsevne innen velferdsteknologi.

Samarbeidet med Göteborgs Universitet og Linné-universitetet om Masterstudium i fremmedspråk i opplæringen er videreført. Det samme gjelder samundervisning innen kraftelektronikk med Karlstads Universitet og NTNU-Gjøvik. Avdeling for ingeniørfag utreder for øvrig samundervisning i flere emner med Högskolan Väst.

5.2 Virksomhetsmål 4.2

Virksomhetsmål 4.2

Vi er en innovativ og lærende organisasjon der utvikling av de menneskelige ressursene har prioritet, ansvar og myndighet er avklart og effektive prosesser er i fokus.

Tabell 24. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2014	2015	2016	2017	2018
Andel førstestillinger	53,4 %	56,0 %	58,4 %	59,2 %	58,2 %
Andel kvinner i 1.stillinger					
- Førstestillinger*	44,9 %	45,4 %	46,7 %	50,2 %	54,4 %
- Professor	40,2 %	38,1 %	44,7 %	49,7 %	54,7 %
- Dosent	32,3 %	24,6 %	24,6 %	23,4 %	24,6 %
Andel midlertidig tilsatte i UF-stillinger	10,4 %	9,5 %	14,0 %	10,7 %	12,7 %
Antall doktorgradsdisputaser	5	4	6	4	7
Studiepoeng pr faglig årsverk**	742,92	712,37	737,49	734,15	717,71
Publiseringspoeng pr UF-ansatt***	0,44	0,33	0,44	0,54	

* Basert på uttrekk fra DBH, Tilsatte (Professor, dosent, professor II, førstelektor, førsteamanuensis)

** DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

*** På grunn av at frist for rapportering til CRISTin først er 1.4.2019 er tallene for 2018 ikke klare.

5.2.1 Solide fagmiljøer

5.2.1.1 Kompetansesammensetning

Samlet sett har høyskolen en god balanse hva gjelder kompetansesammensetningen blant undervisnings- og forskerpersonalet. 58 % av høyskolens fagmiljø har førstekompetanse, hvorav 15 % har toppkompetanse.

I løpet av 2018 ansatte høyskolen totalt 31 medarbeidere i undervisnings- og forskerstillinger gjennom ordinære utlysninger. I hovedsak prioriteres ansettelse av førstekompetente fremfor høyskolelektorer der søkere ellers stiller likt.

Avdeling for informasjonsteknologi har i løpet av 2018 utlyst over 10 stillinger som førsteamanuensis/professor innenfor avdelingens satsingsområder. Avdelingen har bevisst rettet seg mot det internasjonale markedet, og lyst ut alle sine stillinger gjennom EURAXESS. De har opplevd god søkning til stillingene og mottatt søknader fra godt kvalifisert kandidater. Majoriteten av søkerne kommer fra land utenfor Skandinavia. Ansettelsesprosessen var ikke fullført på rapporteringstidspunktet.

Selv om høyskolen har en god balanse i kompetansesammensetningen generelt, er fortsatt enkelte fagmiljøer sårbare når det gjelder faglig sammensetning og robusthet.

Generelt er det krevende å rekruttere førstekompetanse til profesjonsfagene, og da særlig første- og toppkompetanse innenfor de didaktiske fagene. Avdeling for lærerutdanning anser det særlig krevende å rekruttere førstekompetente som innehar både realkompetanse, pedagogisk kompetanse og relevant forskningskompetanse innen fagområder som matematikk, norsk, begynneropplæring, barnehagerettet kompetanse og IKT. Ved Avdeling

for helse og velferd ser man tilsvarende utfordringer med å rekruttere førstekompetanse og toppkompetanse innen helse- og velferdsfag.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag rapporterer fortsatt utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig førstekompetanse til fagområder som bedriftsøkonomi, metode, regnskap og markedsføring. Også her rapporterer de utfordringer med å rekruttere nødvendig førstekompetanse innen de språkdidaktiske fagene.

Avdeling for ingeniørfag rapporterer utfordringer med å rekruttere ingeniørfaglig kompetanse til de fleste bachelorprogrammene.

Lønn anses fremdeles som et viktig virkemiddel for å kunne rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere. Likevel ser vi at vi ikke kan konkurrere på lønn innenfor flere fagområder sammenlignet med privat sektor. Det samme gjelder kommunal-/fylkeskommunal sektor når det gjelder rekruttering av høyskolelektorer til lærerutdanningen.

5.2.1.2 Alderssammensetning

Høgskolen har, som øvrige i sektoren, en forholdsvis høy gjennomsnittsalder på ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. 22 % av høgskolens ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er over 62 år. Andel ansatte over 67 år har økt med 2 % siste år. Totalt 5 % er 67 år eller eldre.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Avdeling for informasjonsteknologi har høyest andel eldre arbeidstakere med henholdsvis 26 og 25 % over 62 år.

Gjennomsnittsalderen for ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er på 50 år. For gruppen teknisk- administrativt ansatte er gjennomsnittsalderen på 47 år. Andel over 62 år er her på 9 %.

Tabell 25. Aldersfordeling 2018 fordelt på avdelinger (undervisnings- og forskerstillinger)

Avdeling	Alle		Over 62 år		Over 67 år	
	Antall	Snittalder	Antall	%	Antall	%
ASC	11	47	0	0 %		0 %
HV	103	52	22	21 %	3	3 %
IR	45	51	10	22 %	1	2 %
IT	32	47	8	25 %	2	6 %
LU	126	50	28	22 %	8	6 %
ØSS	66	51	17	26 %	5	8 %
Totalsum	388	50	86	22 %	19	5 %

Kilde: Sap per 1.10.2018

Høy alder med stor forventet avgang gir imidlertid avdelingene et handlingsrom som det er viktig å utnytte strategisk. Ved Avdeling for informasjonsteknologi har de brukt dette handlingsrommet aktivt og har nå lyst ut mange nye stillinger innenfor avdelingens satsingsområder.

5.2.1.3 Bruk av toppkompetanse på tvers av utdanninger og nivåer

En av høgskolens vedtatte strategier er å «bruke professor-/dosentkompetansen på tvers av utdanninger og nivåer».

Ved Avdeling for lærerutdanning benyttes toppkompetansen i stor grad på tvers av avdelingens studietilbud. De har som en vedtatt målsetting å benytte toppkompetanse inn i alle program og på alle nivå i studiene.

Ved Avdeling for ingeniørfag møter studentene toppkompetanse på alle studier med unntak av bioingeniørutdanningen. Avdelingen har lyst ut en toppstilling innen fagområdet, men denne stillingen står fremdeles ubesatt. Flere av professorene på avdelingen underviser på tvers av utdanningene.

Toppkompetansen brukes på tvers av master- og bachelorstudiene ved Avdeling for helse og velferd. Unntaket er Bachelorstudium i sosialt arbeid, der toppkompetansen innen fagområdet er noe mer begrenset.

Per i dag benyttes toppkompetansen ved Avdeling for informasjonsteknologi i liten grad på tvers av utdanningene. I tillegg må toppkompetansen styrkes innenfor noen av avdelingens satsingsområder. Avdelingen er nå i prosess med å rekruttere til disse fagområdene.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag bruker professorkompetansen på tvers av utdanningene, med unntak av Bachelorstudium i internasjonal kommunikasjon. De samarbeider også med Avdeling for lærerutdanning om å tilby emner i engelsk for lærerutdanningen.

Akademi for scenekunst benytter sin toppkompetanse på alle nivå i sine studier.

5.2.1.4 Charter & Code

Det ble fortsatt jobbet med gjennomgang og analyse av virksomheten med utgangspunkt i de 40 prinsippene i Charter & Code i løpet av året. Analysen var ment å skulle ligge til grunn for prosessen for eventuelt å søke om godkjenning, og å implementere HRS4R.

Arbeidsgruppen gjennomførte besøk og erfaringsutveksling hos OsloMet i oktober, og innhentet informasjon fra andre institusjoner om deres erfaringer og prosess for implementering av Charter & Code. Styringsgruppen møttes i slutten av oktober for å fastsette videre prosess. Der ble det konkludert med at videre arbeid med Charter & Code ikke er riktig ressursbruk for høgskolen nå. Ressursene bør brukes innenfor andre områder som kan gi mer umiddelbar gevinst enn innføring av Charter & Code.

5.2.2 Andel kvinner i dosent – og professorstillinger (nasjonal styringsparameter)

Tabell 26. Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

	2014	2015	2016	2017	2018
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	38,2	33,4	39,2	41,6	46,7

Toppstillinger utgjør i dag over 15 % av det samlede fagmiljøet innenfor undervisnings- og forskerstillinger. Det har vært en svak oppgang de siste årene. Andel kvinner i toppstillinger har også vist en positiv utvikling, og kvinner utgjør nå nær 47 % av toppkompetansen.

36,6 årsverk er knyttet til stillingskoden professor, hvorav 54 % av disse er kvinner. Høgskolen har et høyt antall kvinner i professorstillinger sammenlignet med sektoren for øvrig, som ligger på om lag 30 %, jf. DBH.

Totalt har 58 % av undervisnings- og forskerpersonalet kompetanse på førstestillingsnivå, av disse er 51 % kvinner.

5.2.3 Andel midlertidige stillinger (nasjonal styringsparameter)

Andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger var i 2018 på 12,2 %. Dette er en økning på 1,5 prosentpoeng sammenlignet med 2017. Åremålsstillinger som stipendiat og bistillinger er da holdt utenfor.

Tabell 27. Andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger

	2014	2015	2016	2017	2018
Andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger	10,4 %	9,5 %	14,0 %	10,7 %	12,2 %

Samlet sett har midlertidigheten ved høgskolen vært stabil på rundt 20 % de siste fire årene. Åremålsstillinger, som dekan, studieleder, stipendiat, professor II mfl., er da inkludert i dette tallgrunnlaget. Dersom man ser bort fra åremålsstillingene, er den reelle midlertidigheten ved høgskolen på rundt 12 % i 2018.

Avdeling for lærerutdanning har fremdeles en del midlertidighet knyttet til overgangen fra 4-årig lærerutdanning til masterutdanning samt frikjøp av ressurser i forbindelse med DigiLU-prosjektet. Midlertidigheten er forventet å avta noe kommende år.

Ved Akademi for scenekunst er en stor andel av fagmiljøet ansatt på åremål (kunstnerisk kompetanse). De er nå i prosess med å konvertere en del av åremålsstillingene til faste stillinger.

På samtlige avdelinger vil det alltid være behov for å foreta midlertidige ansettelser for å dekke opp ansattes fravær. Dette kan være vikariater knyttet til permisjoner, lengre sykefravær og ansatte i kompetanseløp eller FoU-prosjekter.

En del midlertidighet er, og vil fortsatt være, knyttet opp mot spesialkompetanse og ubesatte stillinger, som må dekkes opp midlertidig av en lavere kompetanse enn ønskelig.

Tabell 28. Midlertidige stillinger 2014 – 2018

Avdeling	2014		2015		2016		2017		2018	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot	Midl.	Tot	Midl.	Tot	Midl.
Administrasjonen (tekn./adm.)	182,0	26,3	177,6	22,3	183,3	18,7	184,2	16,2	188,3	19,7
Akademi for scenekunst	11,9	8,2	15,9	11,9	12,4	6,7	14,7	8,7	14,5	8,5
Helse og velferd	90,1	9,9	89,6	15,4	89,5	18,3	91,0	14,9	99,8	19,3
Informasjonsteknologi	26,3	7,1	24,0	5,0	24,2	7,0	28,3	9,0	34,2	14,2
Ingeniørfag	44,6	5,1	49,2	9,4	52,9	12,9	49,2	10,6	48,2	9,3
Lærerutdanning	86,1	18,2	93,3	14,5	103,7	29,3	105,3	26,3	117,0	26,1
Økonomi, språk og samfunnsfag	57,5	12,3	58,8	10,0	57,1	10,3	65,3	11,1	62,1	9,4
Fremmedspråksenter	11,2	7,2	9,1	4,5	8,4	2,7	7,8	1,5	6,4	1,0
Sum	509,7	94,3	517,3	92,9	531,4	106,0	545,7	98,3	570,5	107,5

Kilde: DBH – inkl. åremålsstillinger og bistillinger

5.2.4 Kompetanseutvikling

Ved utgangen av 2018 var totalt 75 av høgskolens undervisnings- og forskerpersonale registrert i ulike kompetanseløp. Av disse var 30 medarbeidere i kvalifiseringsløp til professor/dosent.

I løpet av året har 18 av våre medarbeidere fått opprykk til en høyere stilling. Dette er en økning sammenlignet med fjoråret.

For tiden har høgskolen 33 medarbeidere i doktorgradsløp og 24 av disse er knyttet til høgskolens 19 tildelte hjemler for rekrutteringsstipendiater. To midlertidige hjemler er ved årsskiftet ubesatt.

Gjennomstrømningen i doktorgradsstudier er generelt for lav og mange klarer ikke å fullføre på normert tid. Gjennomsnittlig gjennomstrømning for kandidater som disputerte i 2018 var på 5,5 år. 11 av rekrutteringsstipendiatene i doktorgradsløp er på overtid i forhold til normert tid på fire år. Årsakene til forsinkelsen skyldes i stor grad sykdom og svangerskapspermisjoner, men kan også skyldes at stipendiatene blir benyttet til annet arbeid i perioden slik som undervisning og veiledning.

Av sju doktorgradsdisputaser i 2018, er fem avlagt ved norske institusjoner.

Tabell 29. Kompetanseløp og opprykk 2018

Kompetanseløp	I kompetanseløp			Opprykk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Dr.grad program:	22	11	33	3	4	7
Rekrutteringsstipendiater	16	8	24	0	2	2
Andre doktorgradsprogram	6	3	9	3	2	5

	I kompetanseløp			Opprykk		
Kompetanseløp	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Andre kvalifiseringsløp:	24	18	42	9	2	11
Professor	12	11	23	4	0	4
Dosent	5	2	7	2	0	2
Førstelektor	7	5	12	3	2	5
Totalt	46	29	75	12	6	18

5.2.5 Inkluderende arbeidsliv

Høgskolen har som IA-bedrift en nasjonal målsetting om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %, og ligger i 2018 godt innenfor den nasjonale målsettingen med et sykefravær på 3,4 %. Sykefraværet har vært stabilt de siste årene, og legemeldt fravær (2,7 %) ligger lavt i forhold til sammenlignbar næring (5,3 %).

Tabell 30. Sykefravær 2011 - 2018

Sykefraværsprosent	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Egenmeldt og legemeldt fravær	4,60 %	4,70 %	3,90 %	3,80 %	4,58 %	3,71 %	3,76 %	3,42 %

Kvinner har et samlet sykefravær på 3,97 % og menn har et fravær på 2,09 %. Kvinner står for 73 % av totalt antall fraværsdager som skyldes sykdom. Når man ser på sammensetningen av menn og kvinner i virksomheten, har kvinner om lag 15 % mer sykefravær enn menn.

Renholdere har tradisjonelt sett hatt et høyt sykefravær ved institusjonen. Sykefraværet for denne gruppen har de siste årene blitt redusert, og ligger nå kun 0,9 prosentpoeng over det nasjonale målet i IA-avtalen.

Tabell 31. Fordeling sykefravær og fravær grunnet omsorg for barn, 2018

Stillings-kategori	Foreldrepermisjon		Fravær sykt barn		Sykefravær-egenmeldt		Sykefravær-legemeldt	
	ant. fraværsdager		ant. fraværsdager		(fraværsprosent)		(fraværsprosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	1575	747	238	105	0,8	0,6	3,15	1,51
Adm. Stillinger	848	49	180	58	1,4	1,0	2,35	2,57
UFF-stillinger	677	456	45	19	0,3	0,2	3,62	1,46
Drift og vedlikehold	50	242	13	28	1,6	1,8	3,54	0,36

Barn eller barnepassers sykdom utgjorde 0,25 % av de ansattes fravær i 2018, og 1,71 % av fraværet er relatert til foreldre- og omsorgspermisjoner.

Ved HiØ, som i samfunnet generelt, tar kvinner den største byrden når det gjelder fravær på grunn av omsorg for barn. Kvinner tar ut 68 % av fraværsdagene knyttet til foreldrepermisjoner og 69 % av fraværsdagene knyttet syke barn.

5.2.6 Effektivisering av administrative arbeidsprosesser

Høgskolen startet i 2016/2017 et arbeid med effektivisering av arbeidsprosesser ved hjelp av LEAN-metodikken. Arbeidet er videreført i 2018.

Rundt 50 ansatte har vært involvert i arbeidet med forbedringsprosesser for mottak av nytilsatte, refusjon av utlegg og skranketjenesten i biblioteket. I tillegg har flere ansatte bidratt til gjennomføring av tiltak etter forbedringsprosessene som hadde oppstart i 2017: Timeplan og digital eksamen.

Etter forbedringsprosessene ble det gjennomført evalueringer blant deltagerne. Prosessen i Bibliotekets skranketjeneste hadde som hovedmål at de ansatte skulle lære metode og verktøy for kontinuerlig forbedring. Evalueringen fra skranketjenesten inngår derfor ikke i denne rapporteringen hvor vi ønsker å presentere konkrete og målbare resultater.

I den kvantitative spørreundersøkelsen som ble gjort blant deltagerne i forbedringsprosessene for mottak av nytilsatte og refusjon av utlegg svarte 81 % at prosessen som helhet har vært god eller svært god (de øvrige 19 % var nøytrale). Hele 92,5 % opplever at de gjennom arbeidet har fått bedre innsikt i brukernes behov. En like stor andel mener at den nye prosessen vil dekke brukernes behov på en bedre måte enn dagens løsning. I tillegg mener over 80 % at tiltakene som skal gjennomføres er realistiske.

Forbedringsprosessene som ble gjennomført høsten 2018 har potensiale for å gi relativt rask gevinstrealisering. Tiltakene er på flere områder godt i gang, men det gjenstår ennå en del arbeid før de nye prosesskartene er implementert fullt ut i organisasjonen. Det er også identifisert større endringer som vil kreve mer tid, men som også potensielt vil kunne gi enda større effekter.

Konkrete resultater fra prosessen for mottak av nytilsatte

Prosjektet har identifisert - og delvis gjennomført følgende tiltak:

1. Innhentet og dokumentert fakta om brukernes opplevelse av nåsituasjonen. Noe som er avgjørende for å drive kunnskapsbasert forbedringsarbeid
2. Tegnet en enhetlig og tydelig prosessbeskrivelse som sikrer at den nyansatte ivaretas fra dag 1 og frem til vedkommende er selvgående i jobben
3. Identifisert mangler i prosessen og utformet opplæring/verktøy for at lederne skal kunne ivareta den nytilsatte på en god måte
4. Utviklet rutiner for informasjonsflyt som er i tråd med prinsippet «riktig informasjon til riktig tid»
5. Utarbeidet plan for etablering av kompetanseportal for nytilsatte hvor all nødvendig informasjon om kurstilbud og verktøy for kompetanseutvikling er samlet
6. Utarbeidet standardiserte maler for oppfølging og informasjon til nytilsatte: Informasjonsmateriell, velkomstpakke på nett, rutiner for faddere etc.
7. Etablert en fadderordning for nytilsatte som inkluderer opplæringsrutiner for faddere, planlagt ressursbruk og nødvendig materiell
8. Digitalisert konkrete steg i prosessen der dette er hensiktsmessig

Konkrete resultater fra prosessen for refusjon av utlegg

Prosjektet har identifisert - og delvis gjennomført følgende tiltak:

1. Utviklet en enhetlig, brukervennlig og ressurseffektiv løsning for refusjon av utlegg
2. Tatt i bruk en digital løsning som kan sikre realisering av det overnevnte formålet
3. Etablert en ressurside for brukere som gir samlet informasjon og brukerveiledninger
4. Utarbeidet en plan for digitalt opplæringsmaterieil for å sikre lojalitet til løsningen

Lean-arbeidet har også omfattet videre forbedring av pilotene som ble igangsatt i 2017 om forbedring av timeplanprosessen og digitalisering av eksamen.

I sistnevnte prosess var målet både å ta i bruk digitale verktøy gjennom hele prosessen og å øke antallet digitale eksamener ved høgskolen. Fra oppstart av prosjektet våren 2017 til høst 2018 økte prosentandelen digitale eksamener fra 28 % til 51 % og skriftlige innleveringer fra 57 % til 92 %. Se også avsnitt 2.3.3. I samme periode er digitaliseringsmulighetene som ligger i Inspira, Fagpersonweb og Studentweb tatt i bruk gjennom hele prosessen. Digitale skjema for de delene av prosessen som ikke dekkes gjennom andre systemer er planlagt tatt i bruk fra våren 2019.

I timeplanprosessen har Lean-prosjektet resultert i at HiØ har tatt i bruk et nytt timeplansystem. Innføringen gjør at vi nå kan dokumentere - og derigjennom utnytte - romkapasiteten bedre enn tidligere. Ved innføring av Min side høsten 2019 vil studentene også få bedre informasjon om timeplanen sin enn tidligere. Vi har fortsatt en vei å gå da forbedringsarbeid på ett område ofte avdekker utfordringer på et annet. Det er blant annet synliggjort at enkelte studier har en timeplan som trolig er unødvendig kompleks. Tiltak for å forenkle dette vil bli gjennomført i 2019.

Før jul ble det utpekt en prosjektleder for Lean-prosjektet ved HiØ. I starten av 2019 etableres prosjektet formelt, og det utarbeides et tydelig mandat og milepælsplan for arbeidet. En systematisk metode for valg av videre forbedringsprosesser vil også bli utarbeidet. I tillegg vil det lages en plan for implementering av metode og verktøy for kontinuerlig forbedring.

5.3 Virksomhetsmål 4.3

Virksomhetsmål 4.3

Vi har en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av vår virksomhet og finansieringen av denne.

5.3.1 Utvikling i fri kapital

I den langsiktige styringen av høgskolens økonomi, har høgskolen lagt vekt på å følge utviklingen i strategisk kapital. Det har vært viktig å presentere høgskolens virksomhetskapital og ubundne avsetninger for å illustrere utviklingen i det økonomiske handlingsrommet. I styringsdialogen med departementet våren 2018 ble det gitt et klart styringssignal om at nivået på høgskolens avsetninger var for høye. Styringssignalet ble gjentatt ved flere anledninger gjennom året. Høgskolens fokus nå er derfor å redusere omfanget av ubundne midler forholdsvis raskt, men på en måte som er god for staten og som ikke svekker høgskolens evne til å gjennomføre de planlagte langsiktige satsingene. Høgskolens ubundne midler er således forholdsvis betydelig redusert i 2018. De viktigste faktorene har vært:

- I annen halvdel av 2018 gjennomførte høgskolen et offensivt investeringsprogram. Dette ga fagavdelingene rom for å øke investeringene betydelig i laboratorieutstyr og annen faglig infrastruktur.
- Satsingen på de 5-årige grunnskolelærerstudiene har som forventet begynt å kreve betydelige ressurser.
- De administrative budsjetter er kuttet for å sikre unødvendig opphopning av kapital på grunn av administrativt mindreforbruk.
- BFV-avsetningens sammensetning har endret noe karakter. Utsatt aktivitet er økt som følge av styring av stipendiatmidler mot ph.d.-satsingen. Midler bundet til fremtidige investeringer er også økt noe som følge av det offensive investeringsfokus.

Høgskolen forventer at utgiftene til ph.d.-satsingen vil øke fra og med andre halvår 2019. Høgskolen planlegger også å få bygget et nytt simulerings- og ferdighetssenter til de helse- og velferdsfaglige utdanningene innen 2020. Samtidig påbegynner høgskolen et Campus-utviklingsprosjekt ved studiestedet i Halden og dialogen med huseier om fremtidig utvikling av bygningsmassen ved studiestedet i Fredrikstad starter. Høgskolens utfordring blir å balansere kapitalbehovet disse prosjektene innebærer på noe sikt opp mot departementets sterke fokus på status avsetninger/overføringer per utgangen av 2019.

Departementet synes å ha fokus på å klargjøre retningslinjene for hvordan avsetningene/overføringene skal presenteres i regnskapet fremover. Dette vil kunne påvirke presentasjonen av balansen mellom bundne og ubundne midler. Det virker derfor fornuftig å ikke operere med offisielle tallberegninger på dette området før ny praksis har satt seg gjennom regnskapsåret 2019.

5.3.2 Bygg og miljø

I 2018 har fokuset på å tilrettelegge for en mer fleksibel bruk av høgskolens arealer økt. Det har vært gjennomført flere prosjekter for å utvikle attraktive sosiale soner hvor studentene kan jobbe sammen i en uformell setting. Dette er etterspurt av studentene og gode supplement til bruk av tradisjonelle grupperom. Også for de ansatte har det blitt investert i de sosiale soner for å legge til rette for en mer aktiv bruk av fellesarealene. Det er også utviklet enkelte fleksible landskapsområder for ansatte for å øke kontorplasskapasitet og sikre gode tilbud til personer som jobber i brøk-stillinger ved høgskolen. Høgskolen ser for seg at denne trenden med å tilrettelegge for en mer fleksibel bruk av arealene vil fortsette.

Høgskolen har også gjennomført mange mindre prosjekter der fokus har vært å oppgradere undervisningsarealer.

Allerede omtalte campus-utviklingsprosjekter vil være viktige når fremtidige byggeprosjekter skal prioriteres. Eldre bygningsmasse må fornyes, og prosjektene må sikre at byggene understøtter fremtidens undervisnings- og læringsprosesser.

Høgskolen har i 2018 gjennomført et større prosjekt innenfor kildesortering. Ved begge studiesteder er det etablert et betydelig antall miljøstasjoner. Prosjektet har vært vellykket og høgskolens sorteringsgrad har økt fra 33,5 % i 2017 til rundt 49 % høsten 2018, det vil si en økning på 15,5 prosentpoeng.

5.3.3 Studiepoeng pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 32. Studiepoeng per faglig årsverk og studiepoeng pr student

	2014	2015	2016	2017	2018
Studiepoeng pr faglig årsverk	742,92	712,37	737,49	734,15	717,71
Studiepoeng pr student	43,5	43,2	43,8	42,0	41,0

Kilde: DBH nasjonal styringsparameter og studiepoeng pr student hele året

Etter et fall i antall studiepoeng pr faglig årsverk i 2015 økte produksjonen i 2016, og resultatet i 2017 lå på tilnærmet samme nivå. I rapporten for 2017 ble det likevel konstatert at studiepoengproduksjonen hadde vært lavere enn det økningen både i antall studenter og antall faglige årsverk skulle tilsi. Resultatet i 2018 forsterker dette inntrykket.

6. Midler tildelt over kap. 281, kap. 260 og kap. 226

6.1 Midler tildelt over kap. 281

Høgskolen har mottatt følgende midler over kap. 281 i 2018:

1. Kr 2 106 000 til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene, endelig tildelingsbrev av 21.12.2017.

Prosjekt Lærerutdanningsskoler 2025 (LUS2025) er etablert i 2018 med egen prosjektleder og en arbeidsgruppe bestående av studieledere 1-7 og 5-10, en professor i pedagogikk og prosjektleder LUS2025. Arbeidsgruppen har bl.a. diskutert følgende temaer:

- Utvidet praksisplan/-modell med inntil 30 nye dager praksis
- Planlegge og gjennomføre «mastertorg»/FoU-torg for studenter og LUS2025 på HiØ
- Opprettelse av delte stillinger mellom HiØ og praksisfeltet
- Stimulere til økt samarbeid og forskningssamarbeid mellom LUS2025 og Lærerutdanningen
- Bruke prosjektressurser som insentiv til å fremme felles opplegg med LUS2025 og HiØ-studenter
- Lage en oversikt over HiØ-lærere sin realkompetanse som LUS2025 kan bruke til å finne lærere som kan være med i mindre prosjekter

HiØ har, med bakgrunn i tre kvalifiseringskriterier, skrevet samarbeidsavtale med fire skoleeiere med til sammen seks skoler i Østfold som Lærerutdanningsskoler. Det er tre ungdomsskoler og tre barneskoler.

• Haugeåsen ungdomsskole	Fredrikstad kommune
• Rakkestad ungdomsskole	Rakkestad kommune
• Kruseløkka ungdomsskole	Sarpsborg kommune
• Os barneskole	Halden kommune
• Gimle barneskole	Halden kommune
• Hjortsberg barneskole	Halden kommune

I oktober 2018 ble det arrangert et felles oppstartseminar i høgskolens lokaler med alle deltakere i LUS2025 tilstede, faglærere fra de fleste fagseksjonene ved HiØ og foredragsholder fra Universitet i Tromsø. Hver LUS2025 hadde et framlegg hvor de presenterte seg selv og hvilke satsningsområder de har dette skoleåret.

Alle de seks lærerutdanningsskolene v/ rektor deltok sammen med faglærere fra HiØ på NOKUT sin samling for MAGLU 1.-2.11.18 i Sandvika.

Arbeidsgruppen samarbeider med Avdeling for informasjonsteknologi ved HiØ om DigiLU-prosjektet, se nedenfor, og ser på muligheter for utprøving av MOSO-programmet ifm. veiledning av studenter på LUS2025.

Arbeidsgruppen jobber med å prioritere nettverksgrupper og hvordan disse best kan organiseres.

2. Kr 3 310 000 til digitalisering av grunnskolelærerutdanningene, prosjekt Digitalisering i lærerutdanningen (DigiLU). I tillegg er kr 2 710 000 tildelt over kap. 226. Brev av 26.2.2018.

Målet med DigiLU er å heve den profesjonsfaglige digitale kompetansen til lærerutdannere, praksislærere og lærerstudentene ved Høgskolen i Østfold.

65 lærerutdannere (MAGLU, GLU, Etter- og Videreutdanning) har gjennomført to kompetansehevingsløp og deltatt i konferanser og delingsarenaer i samsvar med planen. Også lærere fra tre samarbeidsskoler (Os skole, Hjortsberg skole og Rødsberg ungdomsskole i Halden) går gjennom den samme kompetansehevingen. I hvert kompetansehevingsløp samarbeider lærerutdannere fra høgskolen med praksislærere om undervisningsopplegg for lærerstudentene.

Emneplanrevisjon er en pågående prosess. Digitale arbeidsmåter forankres tydeligere i tråd med kompetanseheving og at pedagogisk-didaktiske diskusjoner pågår i fagseksjonene.

Det bekreftes at midlene er benyttet i samsvar med budsjett til kompetanseheving og faglig utviklingsarbeid, reiser, prosjektledelse og evaluering og formidling.

Se også prosjektets nettside <https://www.hiof.no/lu/om/prosjekter/digilu/>

3. Kr 600 000 til dekning av kostnader ved gjennomføring av forkurs for opptak til lærerutdanning, brev av 22.11.2018.

Midlene er benyttet til gjennomføring av forkurset.

6.2 Midler tildelt over kap. 260

Høgskolen har mottatt følgende midler over kap. 260 i 2018:

1. Kr 365 000 til 10 nye studieplasser til sykepleierutdanning, brev av 26.6.2018.

Høgskolen fikk i brev av 26.6.2018 10 nye studieplasser til sykepleierutdanning. Opptaks målet for opptaket høsten 2018 var opprinnelig satt til 190 studenter. Opptak/møtt høsten 2018 viste et opptak på hele 252 studenter.

6.3 Midler tildelt over kap. 226

Høgskolen har mottatt følgende midler over kap. 226 i 2018:

1. Kr 400 000 til rekrutteringstiltak til GLU 1-7 for 2018, brev av 20.12.2017.

Det er satt inn en rekke tiltak og aktiviteter for å øke markedsføringen av studiene Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 og Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10. For å få en best mulig arbeidsflyt og å trekke inn de ulike områdene fra studiene er det satt ned en egen profileringsgruppe bestående av faglærere, studenter, studiekonsulent, lærere fra praksisfeltet samt en representant fra Markeds- og kommunikasjonsenheten.

Målgruppen er nøye definert samt at det er valgt aktiviteter i kanaler der målgruppen befinner seg. Dette er kanaler hvor vi ønsker å skape en relasjon og en direkte kommunikasjon med målgruppen, være tilgjengelig der målgruppen befinner seg samt være relevant i en tidlig fase av informasjonsinnhenting. Kanaler som er brukt er sosiale medier, digitale kanaler der målgruppen befinner seg, skolebesøk, informasjonsmøte, utdanningsmesser og åpen dag samt økt synlighet i søkemotorer som Google. Utover dette har vi også hatt utendørs reklame på relevante steder i Oslo slik som Oslo Sentralbanestasjon, Oslo City, T-banestasjoner og Nydalen.

Aktiviteter som er gjennomført er digitale annonser, betalte annonser via sosiale medier og økt synlighet på relevante søkeord til studiene slik at man har en høy synlighet på søkemotorer som Google. Det er satt opp studentintervjuer som vi bruker i markedsføringen, det er oppdatert en video om studiene som er brukt i markedsføringen, samt at det er produsert nye studiespesifikke brosjyrer og rollups til skolebesøk, åpen dag og utdanningsmesser.

Vi jobber nå videre med profileringsgruppen hvor vi har økt fokus på å trekke inn praksislærere og skoleeiere og å vise hvordan det er å være lærerstudent ved Høgskolen i Østfold i relevante kanaler.

Høgskolen fikk i brev av 07.12.2018 ytterligere kr 400 000 til studentrekruttering innen GLU 1-7. Bruken av midlene rapporteres i Årsrapport (2019-2020).

I tillegg har høgskolen mottatt midler over kap. 226 til prosjektet DigiLU, se avsnitt 6.1.

IV Styring og kontroll i virksomheten

1. Overordnet vurdering - styring og kontroll

Høgskolens styringsmodell er basert på målstyring, med basis i sektormål fastsatt av overordnet departement. Høgskolens planarbeid er gjennom dette godt forankret i føringer fra departementet. Risikovurderinger er en integrert del av høgskolens planprosess. I forbindelse med høgskolens årlige planarbeid gjennomføres det således risikovurderinger både på institusjonelt nivå og i de enkelte fagavdelinger.

Høgskolens interne budsjettmodell er i stor grad insentivbasert. Denne, sammen med en detaljert budsjettprosess på enhetsnivå, sikrer en mest mulig effektiv fordeling og bruk av høgskolens ressurser.

Høgskolen har nødvendige ressurser og en velfungerende organisering på økonomiområdet. Dette, sammen med etablerte rutiner og retningslinjer, sikrer pålitelig regnskapsinformasjon. Høgskolen har nødvendig utredningskapasitet og kompetanse som sikrer ledelsen og styret tilfredsstillende beslutningsunderlag.

Høgskolen har en egen policy for informasjonssikkerhet og vedtok i desember 2014 Styringssystem for informasjonssikkerhet. Ansettelsen av en rådgiver for sikkerhet og beredskap og etableringen av et IRT i samarbeid med Uninett har bidratt til å styrke arbeidet innenfor informasjonssikkerhet.

Selv om høgskolen per i dag ikke har et helhetlig dokument som beskriver høgskolens styring og kontroll som en samlet strategi, har den sterk og god fokus på de viktige elementene som inngår i et system for styring og kontroll. Internkontrollen er innebygd i virksomhetens interne styring og vurderes som tilfredsstillende. Kontrollmiljøet vurderes som godt. Høgskolen bekrefter således at den tilfredsstiller de krav som fremkommer i Bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 2.4 og de krav som stilles i Reglement for økonomistyring i staten § 4 og §14.

Riksrevisjonens revisjonsberetning for regnskapsåret 2017 var som for tidligere år uten merknader. Per årsslutt foreligger det ingen anmerkninger fra tilsynsorgan høgskolen forholder seg til. Høgskolens system for kvalitetssikring av utdanningen ble reakkreditert av NOKUT i 2012.

Høgskolen har etablert internrevisjon som en innkjøpt tjeneste. Mot slutten av 2018 gjennomførte KPMG internrevisjon av anskaffelsesområdet. Revisjonsrapporten ble avlagt i januar 2019 og avdekket et klart potensiale for forbedring både hva gjelder organisering og gjennomføring av anskaffelsesprosesser.

I første del av 2018 avla granskningskommisjonen, som ble nedsatt for å granske hendelsen med forskningsjuks i 2017, sin rapport. I granskningskommisjonens rapport ble det konstatert at høgskolen må forbedre sitt arbeid med institusjonelle kontrollsystemer og etterlevelse av regelverk om informasjonssikkerhet. Dette har vært og er således fokusområder for høgskolen. Med basis i denne hendelsen har høgskolen også oppdatert de forskningsetiske retningslinjer slik at disse med sikkerhet tilfredsstiller lovverket. Det er også vedtatt reglement for redelighetsutvalg for å sikre profesjonelle og uavhengige vurderinger av mulige brudd på god vitenskapelig praksis.

Det har i 2018 ikke forekommet spesielle hendelser som har krevd iverksettelse av særskilte tiltak eller endringer i rutiner og prosedyrer på området styring og kontroll. Det er høgskolens vurdering at den har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet.

2. Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Rapporteringen følger i vedlegg 2.

3. Oppfølging av delegasjonsbesøk til Kina

Det vises til rapporteringskrav i brev av 23. november 2018.

Høgskolen deltok i Kunnskapsdepartementets delegasjonsbesøk til Kina i april 2018. Høgskolen har fra tidligere samarbeid med to institusjoner i Kina: Hebei Geo University (HGU) og Beijing Jiatong University (BJU), og representanter fra de to institusjonene deltok i forbindelse med delegasjonsbesøket. Det ble også gjennomført egne møter mellom høgskolen og de to institusjonene for å utvikle samarbeidet videre.

I etterkant av delegasjonsbesøket til Kina har Høgskolen i Østfold videreført samarbeidet med de to universitetene. Ved HGU er det etablert samarbeid med både Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. HiØ underskrev nylig revidert samarbeidsavtale med BJU, der Avdeling for ingeniørfag har et SIU-støttet samarbeidsprosjekt med fakultet for maskin, elektro og styringsteknikk. Basert på oppstartsmøte med ledelsen ved BJU ble samarbeidsavtalen i etterkant av delegasjonsbesøket utvidet til å inkludere Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfags samarbeid med Fakultet for økonomi og ledelse ved BJU. Samarbeidsavtalen inkluderer student- og ansattmobilitet, samt samarbeid om forskning. HiØ har fått finansiert UTFORSK-prosjekt via DiKu. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Østfold fylkeskommune (Østfoldhelsa), CN-Hebei GEO University, School of Economy and Trade og CN-Shijiazhuang Committee of Development and Reform. Tittel: «Combining course attendance and student participation in research: Understanding public health inequity through research». Det er videre etablert en forskergruppe ved HiØ. Forskergruppa har medlemmer både fra HiØ, BJU og HGU og er et fast medlem i Kinesisk - Norsk handelskammer. Det er også sendt felles søknad om finansiering av student -og ansattmobilitet Erasmus+ Global til DiKu.

4. Samfunnssikkerhet og beredskap

Institusjonen oppdaterte sin helhetlige ROS-analyse i april 2018. Det er identifisert et antall potensielle uønskede hendelser. Med tilhørende tiltak havner alle hendelser innenfor

akseptabel risiko. I 2018 har institusjonen hatt hovedfokus på tiltak innenfor brannsikkerhet og informasjonssikkerhet inkludert personvern.

Våren 2018 ble det gjennomført ROS-analyser for alle områder innenfor IT-driftsavdelingen. Flere tiltak er allerede gjennomført for å styrke den digitale sikkerheten, og det kan spesielt nevnes at høgsolen har anskaffet og tatt i bruk Tjenester for Sensitive Data (TSD). TSD gir forskere ved HiØ en forskningsplattform som oppfyller lovens strenge krav til behandling og lagring av sensitive forskningsdata. Det er også anskaffet system for å sikre digitale nettskjema. Digitale nettskjema vil øke informasjonssikkerheten betydelig i det administrative arbeidet. Der det i dag innhentes opplysninger på papirskjema og e-post vil digitale skjema erstatte dette og lagre informasjonen sikkert i institusjonens saksbehandlingssystem.

I arbeidet knyttet til personvern er nye rutiner etablert og et langsiktig arbeid med å forbedre sikkerhetskulturen knyttet til informasjonssikkerhet gjennom informasjon og opplæring er satt i gang.

I 2018 har HiØ tatt i bruk flere funksjonaliteter i KunnskapsCIM. ROS-analyser og CIM-mobil er benyttet. To personer med funksjon som loggfører i kriseledelsen har gjennomført loggførerkurs hos leverandøren av KunnskapsCIM.

Høgskolen gjennomførte i 2018 en kriseøvelse for kriseledelsen. Den fant sted i juni og temaene for øvelsen var:

- Gjennomføring av førstemøte
- Bruk av KunnskapsCIM og CIM-mobil i kriseledelsen
- Gjennomgang av varslingsrutiner
- Gjennomføring av *table-top* med scenario: Uønsket hendelse studiestartdagen

Øvelsen ble igangsatt ved å benytte varslingssystemet i KunnskapsCIM. Evalueringen og tiltakene som kom ut av øvelsen er benyttet i det videre arbeidet med sikkerhet og beredskap gjennom 2018.

Ledelsessystem for informasjonssikkerhet ble etablert ved høgskolen i 2014, og er basert på veileder fra UH-sektorens sikkerhetssekretariat hos Uninett. Høgskolen har et forbedringspotensial i å bevisstgjøre ansatte om innholdet beskrevet i ledelsessystemet fullt ut. Ledelsessystem for informasjonssikkerhet skal i 2019 oppdateres/revideres i henhold til ny veileder fra Uninett, og forbedringspotensialet skal følges opp i etterkant av denne oppdateringen. Oppdateringen/revideringen er planlagt gjennomført internt. Per i dag foreligger det ingen planer for en uavhengig kvalitetssikring av ledelsessystemet i form av intern eller ekstern revisjon. I tillegg til ledelsessystem for informasjonssikkerhet har høgskolen et godt IT-regelverk og en policy for informasjonssikkerhet.

I 2018 ble ledelsens gjennomgang gjennomført i desember. Evaluering av informasjonssikkerhetsarbeidet for 2018 og godkjenning av fokus/plan for 2019 ble gjennomgått.

Det er høgskolens vurdering at organisasjonen besitter høy kompetanse på området IT-sikkerhet og at ansatte og studenter gjennom 2018 har fått et økt fokus på informasjonssikkerhet og personvern i sitt daglige arbeid. Dette gjenspeiler seg i flere henvendelser knyttet til GDPR. Det er likevel høgskolens erkjennelse at arbeidet med å øke

sikkerhetskulturen knyttet til informasjonssikkerhet hos ansatte og studenter er en stor oppgave som krever mer opplæring, informasjon og gode systemer. Dette blir et hovedfokus for informasjonssikkerhetsarbeidet i 2019.

For å oppnå en effektiv og god opplæring har høgsolen tatt i bruk Sikresiden.no og e-læringsplattformen *Junglemap*. En bredere bruk og tilpasning av disse systemene vil være med på å løfte sikkerhetskulturen og opplæringen.

Høgsolen har også vært representert på flere sikkerhetssamlinger i løpet av 2018. Dette er viktige møteplasser for å oppdatere seg på kunnskap og for å dele erfaringer med andre i UH-sektoren. Rådgiver for sikkerhet og beredskap representerer høgsolen i Råd for samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren, og har også flere roller i utviklingen av Sikresiden.no.

5. Inkluderingsdugnad

Høgsolen i Østfold er en IA-bedrift og vi følger opp regjeringens inkluderingsdugnad som ble iverksatt fra 1.juli 2018. Vi informerer i alle publiserte stillingsutlysninger om at vi ønsker velkommen kvalifiserte søkere med redusert funksjonsevne, ulik nasjonal eller etnisk bakgrunn, og kandidater som av ulike årsaker ikke kan dokumentere en sammenhengende yrkeskarriere.

Det skal rapporteres om søkere med «hull i CV» fra 1. juli og ut året. I dette tidsrommet er det ikke registrert eller rapportert at søkere som ikke kan dokumentere en sammenhengende yrkeskarriere har søkt stilling ved HiØ.

11 søkere har registrert i sin søknad at de har funksjonshemming, én er ansatt i 50 % stilling.

123 søkere, 11 % av totalt antall søkere, har registrert at de har innvandrerbakgrunn, ingen av de registrerte er ansatt i 2018. Når det gjelder søkere med innvandrerbakgrunn eller annen etnisk bakgrunn, erfarer vi at på langt nær alle registrerer det i søknaden. Avdelingene har stor bevissthet rundt dette og har innkalt flere kandidater med annen etnisk bakgrunn til intervju. Åtte av disse er ansatt.

6. Arbeidslivskriminalitet

Høgsolen er opptatt av å gjøre gode anskaffelser fra seriøse leverandører. Dette kommer til uttrykk både i høgsolens anskaffelsesstrategi og standard avtalevilkår og vektlegges også under intern opplæring av ledere med budsjettansvar. Samtidig er det slik at høgsolen i liten grad gjennomfører anskaffelser i egen regi hvor risikoen for arbeidslivskriminalitet vurderes som spesielt høy. Når det gjelder spesielt utsatte bransjer gjelder følgende for høgsolens virksomhet:

- Bygg og anlegg: De større bygningsmessige prosjekter gjennomføres vanligvis i regi av seriøse aktører som Statsbygg eller Værste AS/Hemfosa AS.

- Renhold: Høgskolen drifter renhold selv med egne ansatte.
- Bevertning: I all hovedsak benytter høgskolen Studentsamskipnaden i Østfold som leverandør av catering-tjenester

For øvrig gjøres mange av de større anskaffelsene av fast utstyr på rammeavtaler med veletablerte bransjeaktører.

Det er høgskolens vurdering at det i 2018 ikke ble foretatt anskaffelser der det er et konkret behov for å etterprøve om det kan foreligge arbeidslivskriminalitet hos leverandør eller underleverandør. Det er likevel slik at høgskolen, spesielt ved anskaffelser av elektronikk/teknologisk utstyr, har relativt begrenset oversikt over underleverandørenes vilkår og arbeidsforholdene hos disse. Ved inngåelse av nye rammeavtaler og ved større engangsanskaffelser, er det naturlig å øke bevisstheten rundt å stille krav til leverandørene på dette området. Med forankring i den foretatte internrevisjon av anskaffelsesområdet er det naturlig at også fokuset på arbeidslivskriminalitet tas inn med noe større tyngde når det gjennomføres et opplærings- og forbedringsarbeid på området.

Etter høgskolens vurdering er det også noe risiko for å bli involvert i manglende innrapportering av utbetalinger til selvstendige næringsdrivende. Høgskolen benytter et høyt antall selvstendig næringsdrivende. I denne sammenhengen påhviler det høgskolen et ansvar for å innberette disse mellomværende på en korrekt måte. Høgskolen har derfor etablert robuste rutiner for innrapportering av selvstendig næringsdrivende. Også høy fokus på kontroll av inngående faktura bidrar til å redusere risiko på dette området. Selve innrapporteringen til Skatteetaten fungerer også som en god kvalitetskontroll av det arbeid som gjøres gjennom året.

V Vurdering av framtidsutsikter

1. Planer

1.1 Strategisk plan med virksomhetsmål og styringsparametere

Høgskolestyret vedtok prosess for utarbeidelse av strategisk plan for 2019 – 2022 i desember 2017. Arbeidet startet i januar 2018, og Strategisk plan 2019 – 2022 ble vedtatt av høgskolestyret i juni 2018.

Arbeidet ble ledet av en styringsgruppe bestående av rektoratet, høgskoledirektør, tre styrerepresentanter, to eksterne representanter og en hovedtillitsvalgt. Styringsgruppen utpekte et eget arbeidsutvalg og et sekretariat som fikk ansvar for å gjennomføre prosessen og bidra med planutkast underveis. Faglig ledergruppe ble løpende involvert i prosessen, og det ble gjennomført dialogmøter med ansatte på høgskolens to studiesteder samt med Studentparlamentet. Råd for samarbeid med arbeidslivet ble invitert til å komme med innspill til utkast til plan, herunder også innspill om hva HiØ betyr for egen virksomhet i dag og i hvilken retning HiØ bør utvikle seg de neste fem årene for å kunne ivareta virksomhetens behov enda bedre enn i dag.

For å legge grunnlag for en robust plan med evne til å møte ulike utviklingsscenarier, ble det innledningsvis i planarbeidet gjennomført en scenarioprosess ledet av en ekstern prosessleder. Det ble gjennomført to workshops, og et 30-tall personer var involvert i prosessen. Det ble trukket inn eksterne innledere til den ene workshopen. [Scenariorapporten](#) presenterte tre scenarier for UH-sektoren i år 2030. Rapporten ble gjort tilgjengelig for ansatte og studenter på høgskolens nettsider og gjennomgått i møter i faglig ledergruppe og styringsgruppen, i dialogmøter med ansatte og Studentparlamentet samt i styreseminar.

Utkast til ny strategisk plan ble i mai sendt på høring til høgskolens organisatoriske enheter, faste utvalg på institusjonsnivå, hovedtillitsvalgte samt Studentparlamentet og Studentsamskipnaden, og endelig forslag til plan ble lagt fram og vedtatt i høgskolestyrets møte 21. juni 2018.

Den nye strategiske planen er lagt til grunn ved utarbeidelse av Aktivitetsplan for 2019. Samtidig ble de interne styringsparameterne justert og tilpasset den nye planen.

1.2 Utviklingsavtalen

Høgskolen ble i 2015 invitert til å delta i departementets pilotprosjekt knyttet til utprøving av flerårige utviklingsavtaler. I dialog med departementet ble det i løpet av 2016 arbeidet med innholdet i avtalen der det ble konkludert med tre utviklingsområder:

- Samarbeid i UH-sektoren
- Femårig lærerutdanning
- Faglige satsingsområder

Det er utarbeidet mål og målekriterier for de tre områdene. Målene var tett koplet opp til høgskolens daværende strategiske plan. Siden høgskolen i 2018 vedtok ny strategisk plan for perioden 2019 - 2022 er det naturlig at utviklingsavtalen gjennomgås med sikte på å utarbeide en ny avtale fra 2020. For 2019 vil nåværende avtale fortsatt gjelde, og oppfølging

er innarbeidet som tiltak i høgskolens Aktivitetsplan for 2019. Se for øvrig rapportering av status pr 2018 i del III avsnitt 1 og under aktuelle virksomhetsmål.

1.3 Styrets prioriteringer i 2019

Med utgangspunkt i den nye strategiske planen har styret valgt å prioritere følgende områder i 2019:

- Videre utvikling av doktorgradsprogrammet «Det digitale samfunn» - Dette er en av de høyest prioriterte satsingene for høgskolen i 2019. Det er avsatt midler til øremerkede stipendiatstillinger. I tillegg er det avsatt ressurser som skal gjøre det mulig å målrette publiseringsaktivitet og styrke relevant forskningsinnsats.
- Undervisningskvalitet og digitalisering – I 2018 påbegynte høgskolen et arbeid med å utvikle et eget Læringsstøttesenter med basis ved begge studiesteder. Senteret skal bidra til å styrke undervisningspersonalets kompetanse innen digitale undervisningsformer. I 2019 legges det opp til endelig etablering, og det er avsatt strategiske midler til så vel bygningsmessige og infrastrukturelle tiltak som utvikling av verktøy og opplæring.
- Meritteringssystem – Arbeidet med nytt meritteringssystem fullføres og implementeres fra høsten 2019.
- Faglige satsingsområder – To av høgskolens tre faglige satsingsområder ble avsluttet i 2019. Det siste området avsluttes i første halvår 2019. Både i strategisk plan og i høgskolens Utviklingsavtale er språk trukket fram som et vesentlig satsingsområde. Som ledd i dette er det vedtatt å etablere et nytt strategisk forskningsprogram «Språk i opplæringen». Det tas sikte på oppstart av dette programmet høsten 2019. I Aktivitetsplanen følges det i tillegg opp med flere tiltak for å styrke språkmiljøene.
- Femårig lærerutdanning – Arbeidet med implementering vil fortsatt ha høy fokus, og det er avsatt strategiske midler til dette arbeidet. Dette omfatter også kompetanseutvikling.
- Kompetansetiltak – Høgskolen har hatt en positiv utvikling når det gjelder førstekompetanse, men ønsker fortsatt å arbeide for en høyere andel toppkompetanse. Det er derfor også i 2019 avsatt midler til ulike tiltak som kan bidra til dette. Samtidig ønsker man å se nærmere på kompetansebehovet for teknisk/administrativt personale for å sikre at kritisk kompetanse er på plass og i tråd med framtidige behov.
- Åpen vitenskap – Det er avsatt midler til åpen publisering. Samtidig skal det utvikles en institusjonell praksis for åpen vitenskap.

De vedtatte tiltakene i Aktivitetsplanen framkommer i vedlegg 1.

1.4 Overordnet risikovurdering

I det følgende redegjøres det for vesentlige **risikoområder** som kan påvirke høgskolens evne til å oppnå målsetningene i strategisk plan.

Utydelig profil

Høgskolen i Østfold er en av relativt få gjenværende høgskoler som leverer et bredt utvalg av profesjonsutdanninger med hovedfokus på egen region. Både i forhold til å være attraktiv for studenter og ansatte og for faglig samarbeid, medfører denne posisjonen noe risiko. Uten en sterk merkevare eller en tydelig faglig profil, kan høgskolens konkurranseevne svekkes og utviklingsmuligheter begrenses.

Manglende ekstern orientering

Dersom høgskolen er for lukket mot samfunnet rundt vil dette vesentlig påvirke forutsetningene for måloppnåelse. Det er av avgjørende betydning for utviklingen at høgskolens ledelse og ansatte er utadrettede, åpne og søkende etter ny kunnskap og gode samarbeidsløsninger.

Interaksjon med arbeidslivet

Det er av fundamental betydning for høgskolen at utdanninger og forskning er samfunnsrelevant. Dette krever at høgskolen har dyp kunnskap om arbeidslivets behov og evner å tilpasse faglig innretning i tråd med endringer i arbeidslivet.

Regionreform

Med etableringen av region Viken forsvinner Østfold fylkeskommune og dagens fylkesmannsembete som direkte samarbeidspartnere. Beslutningsmyndighet og budsjett-disponeringer i Viken vil flyttes til nye styringsorganer som høgskolen i dag ikke har relasjoner til. Region Viken vil være hjemmemarked for Høgskolen i Østfold, Universitetet i Sør-Øst Norge, NMBU og OsloMet. Det vil bli økt konkurranse om å være en prioritert samarbeidspartner til regionsnivået (tidligere fylkesnivået). Manglende posisjonering inn mot beslutningstakere i Viken kan få negative konsekvenser.

Samarbeid om utdanning og forskning

Samarbeid er svært viktig for at høgskolen skal nå sine faglige målsetninger. Sektorsamarbeid innenfor utdanning er spesielt viktig for å tilby nødvendig bredde og helhetlige løp på en kostnadseffektiv måte. Utvikling i forskningen krever et utstrakt samarbeid med andre aktører i sektoren og arbeidslivet både nasjonalt og internasjonalt.

Internasjonal orientering

Høgskolen må være tydelig i sin internasjonale orientering. Mange studentgrupper forventer internasjonal eksponering i løpet av studiene, det være seg gjennom «internasjonalisering hjemme» eller gjennom tilrettelagt utveksling. En for svak internasjonal orientering, med få sterke internasjonale nettverk, reduserer muligheten for å oppnå målsetningene innenfor både utdanning og forskning.

For svak forskningssatsing

Manglende toppkompetanse

For å nå forskningsmål og fremme en nødvendig styrking av forskningskulturen, må høgsolen øke andelen ansatte med toppkompetanse. Dersom høgsolen taper i kampen om toppkompetansen, vil dette både begrense kraften i forskningssatsingen og øke risikoen rundt akkreditering av høgsolens masterprogram og fremtidige doktorgradsprogram.

For utydelig forskningsprofil

Høgsolen konkurrerer med betydelig større UH-institusjoner innenlands og utenlands. For å skape sterke nok forskningsmiljøer må høgsolen samle forskningsressursene om utvalgte områder som i sum gir høgsolen en tydeligere forskningsprofil. En for svak evne til å styre forskningsressursene vil medføre at viktige målsetninger innenfor forskning ikke kan nås.

Antall stipendiater og deres forskningsfokus er viktig både i forhold til å styrke forskningskulturen og for å øke forskningskapasiteten innenfor høgsolens satsingsområder. Manglende tilgang på og målretting av stipendiater kan begrense mulighetene både til å bygge en forskningskultur som gir gode rammevilkår for toppkompetente og til å dyrke frem en tydelig forskningsprofil.

Sikring og forbedring av utdanningskvalitet

Selv om satsingen på økt forskning er av høyeste prioritet, er det likevel viktig for høgsolens utdanningsvirksomhet at forskningen er relevant og bidrar inn mot utdanningskvaliteten. Utdanningsfeltet er i rivende utvikling og også de gamle universitetene satser enda sterkere på utdanningsiden gitt de økonomiske uttellingene dette gir innenfor dagens finansieringssystem i sektoren. Høgsolen må ha høy utdanningskvalitet for å holde på hjemmemarkedet og for å tiltrekke seg ytterligere studenter fra andre deler av landet.

Manglende helhet i utdannings- og forskningsporteføljen

Høgsolens største faglige satsing er å etablere et doktorgradsprogram med arbeidstittel «Det digitale samfunn». Høgsolen har også besluttet en betydelig satsing på «språk i opplæringen». Spesielt høgsolens satsing på et program på tredje syklus understreker behovet for å se på helheten i utdanningsløpene. Uten god sammenheng i utdanningskjedene, reduseres mulighetene for både akkreditering av og rekruttering til det fremtidige doktorgradsprogrammet vesentlig.

Grunnskolelærerutdanningene

I høgsolens samfunnsoppdrag ligger det å utdanne profesjonsutøvere til regionen. Utdanning av kandidater til grunnskolen er en vesentlig leveranse fra høgsolen. Økt samarbeid er nødvendig for å sikre bredde og attraktivitet. Søkningen til grunnskolelærerutdanningene er i dag for lav, spesielt for 1.-7. klassetrinn. Dersom søkning og opptak til grunnskolelærerutdanningene ikke øker over tid, kan dette påvirke bærekraften i høgsolens utdanninger av nye lærere og videreutdanninger av dagens lærere.

Begrensninger i infrastruktur

Bygningsmessig utvikling

Høgskolens bygg må både tilpasses utviklingen som nå skjer innenfor undervisningsmetoder og tilrettelegge for økt forskning. Uten tilrettelagte bygningsmessige løsninger reduseres sannsynligheten for måloppnåelse innenfor kjernevirksomheten.

Tilgang til teknologisk utstyr

Både nye undervisningsmetoder og økt forskning krever investeringer i ny teknologi. Høgskolen evne til å investere i og ta i bruk riktig teknologi blir viktig. Manglende investeringer eller feilinvesteringer vil begrense høgskolens utviklingsmuligheter.

Manglende endringskraft

Manglende evne til å omsette styringsinformasjon til handling

Tilgangen på styringsinformasjon i UH-sektoren er god. Både DBH-rapporteringen, studiebarometeret og andre interne undersøkelser (f.eks. egne studentevalueringer) gir omfattende informasjon om status for virksomheten. Evnen til å omsette styringsinformasjon til handling er avgjørende for å oppnå målsetningene.

Manglende endringsvilje

Endringstakten i UH-sektoren er høy og stigende. Endringene drives både av samfunnets behov og anvendelse av ny teknologi (digitalisering). Det er en betydelig risiko for at institusjoner som ikke klarer å mobilisere den nødvendige endringsvilje blant ledere og medarbeidere vil sakke akterut i konkurransen.

Fremtidig økonomisk handlingsrom

Høgskolen er i dag finansielt robust og har økonomisk handlingsrom til å gjennomføre utviklingsprosjekter og håndtere risiko. Samtidig representerer de faglige satsinger og nødvendig utvikling av infrastrukturen et betydelig økonomisk løft. For å ivareta evnen til å finansiere satsinger over tid er det viktig at høgskolen fortsetter å levere gode resultater på utdanningsområdet og vesentlig forbedrer sine resultater innenfor forskningsområdet, herunder øker sine forskningsinntekter. I motsatt fall vil høgskolens forutsetninger for å gjennomføre utviklingsprosjekter bli påvirket negativt.

1.5 Plan for tildelt bevilgning

Høgskolen har i henhold til endelig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet fått tildelt en ramme på kr 674 300 000. I tråd med høgskolens budsjettfordelingsmodell fordeles den gitte bevilgningen først etter formål før det foretas en fordeling etter ansvar. I tabellen nedenfor er fordelingen etter formål vist.

Tabell 33. Fordeling av bevilgning 2019 etter formål

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2018
Husleie		112 750 000	16,7	17,1
Veilederutd. ⁵	Overf. Universitetet i Sørøst-Norge	1 352 000	0,2	0,2

⁵ HiØ er knutepunktinstitusjon for utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og barnehagelærere i utdanningsregionen. Det er inngått en samarbeidsavtale med HSN med en fordeling av de tildelte plassene med 18 til HSN. Midlene til disse plassene er øremerket i budsjettet og overføres uavkortet til HSN.

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2018
1. Strategi	Strategiske midler til styrets disp.	17 926 000	2,7	2,3
2. Undervisn.	Øremerking	21 350 000	3,2	3,1
	Utvalg	50 000	0,0	0,0
	Utveksling	1 565 000	0,2	0,3
	Studiepoengproduksjon	130 763 000	19,4	18,6
	Kandidater	27 634 000	4,1	4,0
	Studenttall	82 058 000	12,2	12,9
	Studieportefølje	35 167 000	5,2	5,5
3. FoU	Rekrutteringsstipendiater	13 741 000	2,0	2,2
	Utvalg	390 000	0,1	0,0
	Avlagte doktorgrader	621 000	0,1	0,1
	Eksterne midler	8 760 000	1,3	1,3
	Publisering/formidling	37 294 000	5,5	4,5
	Residual	1 935 000	0,3	1,2
4. Infrastruktur	Administrasjon/fellestjenester	180 944 000	26,8	26,6
SUM		674 300 000	100,0	100,0

I nedenstående tabell framkommer fordelingen fordelt på driftsenheter.

Tabell 34. Oversikt over samlet fordeling i budsjettsaken for 2019 - ansvar

Driftsenhet	Ramme 2019	Andel i %	Ramme 2018	Andel i %
Fagavdelingene				
Akademi for scenekunst	15 143 000		16 183 000	
Avdeling for helse og velferd	90 150 000		88 334 000	
Avdeling for informasjonsteknologi	35 658 000		34 438 000	
Avdeling for ingeniørfag	46 595 000		46 287 000	
Avdeling for lærerutdanning	99 010 000		92 253 000	
Avdeling for økonomi, språk og samf.fag	57 135 000		55 773 000	
Sum fagavdelingene	343 691 000	51,0	333 268 000	51,5
Fellestjenestene				
Sum Støttetjenester inkludert husleie	293 694 000	43,5	283 819 000	43,8
Øvrige midler				
Nasjonalt senter for fremmedspråk	8 335 000		8 100 000	
Strategiske midler	17 926 000		14 784 000	
Faste utvalg	440 000		340 000	
Veilederutdanning andel USN	1 352 000		1 314 000	
Øvrige øremerkede formål/tilskudd	8 063 000		6 871 000	
Ufordelt ny/frigjorte stipendiatstillinger	799 000			
Sum øvrige	36 915 000	5,5	31 409 000	4,7
SUM	674 300 000	100,0	648 496 000	100,0

Driftsenhetene tildeles rammer hovedsakelig bygd på aktivitet og oppnådde resultater, og utarbeider deretter detaljbudsjetter for sin samlede virksomhet.

VI Årsregnskap

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2018 FOR HØGSKOLEN I ØSTFOLD

Høgskolens formål

Høgskolen i Østfold er en statlig høgskole. Høgskolens formål er å drive høyere utdanning, forskning, utvikling og formidling for å utvikle arbeids- og samfunnslivet.

Regnskapsoppsett og revisjon

Regnskapet er avlagt i henhold til reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra overordnet departement og de statlige regnskapsstandarder (SRS) som gjelder for et statlig periodisert regnskap. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmalen for universiteter og høgskoler og gir et dekkende bilde av høgskolens virksomhet i regnskapsåret.

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i regnskapsprinsippene i forhold til regnskapsavleggelsen for 2017.

Høgskolens revisor er Riksrevisjonen.

Institusjonens drift i perioden

Inntektsutviklingen

Sum driftsinntekter utgjorde kr 701,4 mill. og økte med kr 35,2 mill. sammenlignet med 2017, noe som er en økning på 5,3 %.

Bevilgningsinntektene økte fra kr 611,2 mill. til kr 647,0 mill. Dette er en økning på kr 35,8 mill., eller 5,9 %. Høgskolen hadde i 2016 en god resultatutvikling noe som driver den sterke utviklingen i bevilgningsinntektene. Også tildeling av nye studieplasser ved flere anledninger de siste årene bidrar til en positiv utvikling i disse inntektene. For øvrig er det flere forhold utover grunnbevilgningen som bidrar til bevegelse i rapporterte bevilgningsinntekter, men samlet sett blir effekten av disse forhold minimal:

- I november 2017 fikk høgskolen tilsagn om prosjektfinansiering på kr 18 mill. fordelt over 3 år til utvikling av profesjonsfaglig digital kompetanse i lærerutdanningen. Prosjektet er finansiert direkte fra departementet, og bokføres således som bevilgningsinntekter. Isolert sett forklarer dette ca. kr 6,0 mill. i økningen i bevilgningsinntekter i 2018.
- Høgskolens Akademi for scenekunst har oppnådd betydelig prosjektfinansiering innenfor PKU-ordningen. Disse prosjektmidlene bokføres i 2018 som bevilgningsinntekter og bidrar til en vekst i disse på rundt kr 5,5 mill. i 2018.
- Det høye investeringsnivået i 2018 bidrar til reduserte rapporterte bevilgningsinntekter. Et beløp tilsvarende netto investeringer (investeringer - avskrivninger) reduserer de rapporterte bevilgningsinntektene. Netto investeringer i 2018 ligger kr 12,1 mill. høyere enn i samme periode i fjor. Dette reduserer den rapporterte veksten i bevilgningsinntektene tilsvarende.

Fra 2016 til 2017 utviklet høgskolens resultater seg positivt. Høgskolens bevilgning for 2019 er således god. Opptaket for studieåret 2018-2019 var svært godt og studieplassene ble fylt. Grunnlaget for fortsatt god utvikling i grunnbevilgningen er således til stede.

Totale inntekter utover bevilgning utgjorde i perioden kr 54,4 mill. mot kr 55,0 mill. året før. Omsetningen innenfor betalt etter- og videreutdanning utviklet seg tilnærmet flatt. Høgskolen fortsetter å levere svært godt innenfor regjeringens satsing på videreutdanning av lærere. Fagavdelingenes prosjektinntekter ligger også på omtrent samme nivå som i 2017. Inntekter fra EU har økt noe, men NFR-inntektene har falt omtrent tilsvarende.

Kostnadsutviklingen

Sum driftskostnader økte med kr 49,3 mill., noe som er en vekst på 7,5 % sammenlignet med fjoråret.

I løpet av regnskapsåret har høgskolens bemanning økt med 18 årsverk. Ved utgangen av 2018 viser bemanningsoversikten således 569 årsverk. Mye av bemanningsveksten er kommet i andre halvår. Tilnærmet hele bemanningsveksten har kommet innenfor faglige stillinger. Netto lønnskostnader (lønn – refusjoner) økte med kr 32,7 mill. i 2018, noe som er en økning på 7,6 % i forhold til fjoråret. Utover det normale lønnsoppgjøret drives den høye veksten primært av tre faktorer:

- Bemanningsøkningen i 2018 utgjorde 3,3 %
- Premiesatsen til Statens Pensjonskasse økte med 0,85 %-poeng, noe som tilsvarer en økning i netto lønnskostnader på rundt 0,7 %
- Forpliktelsen tilknyttet ikke uttatte, opptjente feriedager økte tilsvarende en lønnsøkning på 0,3%

I tillegg til ovennevnte bidro lavere refusjoner i 2018 til økningen.

Andre driftskostnader økte med kr 14,7 mill. sammenlignet med 2017, noe som utgjør en vekst på betydelige 7,0 %. Kostnader tilknyttet bygg står for i overkant av kr 5,0 mill. av økningen. Økt husleie og økte energikostnader bidro mest til dette. For øvrig bidro høyere praksiskostnader, økte kostnader tilknyttet lisenser/programvare og økte tjenestekjøp mest til kostnadsøkningen.

Avskrivningskostnadene økte fra kr 14,5 mill. i 2017 til kr 16,3 mill. i 2018.

Resultater

Resultatet for bevilgningsfinansiert virksomhet (avregningen) viser et merforbruk på kr 4,3 mill. for 2018. Tilsvarende resultat for 2017 var et mindreforbruk på kr 8,8 mill.

Oppdragsfinansiert aktivitet viser et overskudd på kr 0,8 mill. Tilsvarende tall for 2017 var et overskudd på kr 2,0 mill. Omsetningen for oppdragsvirksomheten utgjorde kr 5,3 mill., noe som er samme oppdragsomsetning som i fjor.

Samlet sett har høgskolen i 2018 redusert sin kapital noe. Dette kommenteres senere.

Vesentlige avvik mellom budsjett og resultatregnskap

Inntekter

Totale driftsinntekter er kr 1,3 mill. høyere enn budsjettet. Bevilgningsinntektene er kr 3,4 mill. lavere enn budsjett, mens øvrige inntekter er kr 4,7 mill. over budsjett.

Avviket for bevilgningsinntektene skyldes hovedsakelig det høye investeringsnivået i 2018. Beløp tilsvarende netto investeringer (investeringer - avskrivninger) trekkes som tidligere nevnt fra bevilgningsinntektene. Netto investeringer i 2018 ligger kr 9,8 mill. høyere enn budsjett, noe som da skaper et negativt budsjettavvik. Samtidig er det slik at bevilgningsinntekter tilknyttet PKU-ordningen i budsjettet er klassifisert som andre inntekter, hvilket gir et positivt budsjettavvik. Samlet sett forklarer de to elementene mesteparten av budsjettavviket for bevilgningsinntektene.

Det favorable avviket innenfor øvrige inntekter skyldes hovedsakelig høyere prosjektinntekter enn budsjettet i fagavdelingene. Budsjettet innenfor dette området fremstår som svært forsiktig.

Kostnader

Lønnskostnadene er bare kr 0,6 mill. høyere enn budsjettet. Andre driftskostnader er kr 5,5 mill. lavere enn budsjettet, mens avskrivningene er kr 2,4 mill. høyere enn budsjettet. Også avviket for avskrivningene er drevet av det høye investeringsnivået i 2018.

Resultater

Forbruk innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er kr 3,7 mill. lavere enn budsjettet. Når det gjelder oppdragsaktiviteten er resultatet kr 0,1 mill. bedre enn budsjettet.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer

Netto investeringer i perioden utgjør kr 31,4 mill. Omtrent halvparten av investeringene knytter seg til IT-infrastruktur og programvare/web. For øvrig er det investert betydelige midler i laboratorieutstyr og inventar.

Det forventes at investeringene i IT og bygg vil ligge på et forholdsvis høyt nivå også i det kommende år.

Høgskolen har inngått en intensjonsavtale med Fredrikstad kommune om utvikling av et nytt ferdighetssenter for helse- og velferdsfaglige studieretninger. Grunnlagsinvesteringene for dette senteret vil komme i perioden 2019-2020.

Høgskolen starter i 2019 sammen med Statsbygg arbeidet med en campusplan for høgskolens studiested i Halden. Det har også vært god dialog med utleier i Fredrikstad, Hemfosa, om utvikling av studiestedet der. De to studiestedene har forskjellige karakteristika og utfordringer, noe som tilsier at utviklingsfokuset i noen grad vil være forskjellige ved de to studiestedene. Det er for tidlig å anslå de økonomiske konsekvensene av disse prosessene, men høgskolen vil fortsette å investere i bygningsmessige prosjekter som fremmer den faglige utviklingen og et godt læringsmiljø.

Virksomhetskapi tal og avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Virksomhetskapi tal

Høgskolens virksomhetskapi tal er i perioden økt med kr 0,8 mill. og utgjør ved utgangen av året kr 17,8 mill. Økningen tilsvarer årets oppdragsresultat.

Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskolens BFV-avsetning er i perioden redusert med kr 4,3 mill. og utgjør ved årets slutt kr 100,8 mill. Bevegelsen tilsvarer årets mindreforbruk.

Avsetning til utsatt aktivitet er i perioden økt fra kr 15,7 mill. til kr 27,4 mill. Midler til rekrutteringsstipendiater bidrar til at denne posten er høyere enn normalt. Av bevilgede midler til rekrutteringsstipendiater er det foreløpig allokert kr 10,0 mill. til satsingen på høgskolens første ph.d.-utdanning. Kr 5,4 mill. av disse var i 2017 presentert under strategiske midler.

Fagavdelingenes strategiske midler er omtrent på samme nivå som i 2018, mens strategiske midler på styrets hånd er redusert med kr 14,3 mill.

Samlet sett er høgskolens ubundne overføringer/avsetninger redusert i perioden.

Halden 12. mars 2019

Lars Petter Jelsness-Jørgensen
Fung. rektor

Björn Brorström
Styremedlem

Berit Kjeldstad
Styremedlem

Ole-Gunnar Sørensen
Styremedlem

Kari Strande
Styremedlem

Karina D. Wauthier
Styremedlem

Fredrik Skjerve
Styremedlem

Hedvig Maria Bergem
Styremedlem

Mona Jerndahl Fineide
Styremedlem

Karine Stjernholm
Styremedlem

Arnstein Hjelde
Styremedlem/møteleder

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Org.nr: 971567376

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	646 973	611 166	RE.1
Inntekt fra gebyrer				RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	33 524	33 073	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	19 139	20 211	RE.5
Andre driftsinntekter	1	1 723	1 751	RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		701 359	666 201	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader				RE.9
Lønnskostnader	2	463 222	430 511	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	16 348	14 487	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler				RE.13
Andre driftskostnader	3	225 228	210 485	RE.10
<i>Sum driftskostnader</i>		704 799	655 484	RE.14
Driftsresultat		-3 440	10 717	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	34	36	RE.16
Finanskostnader	6	59	35	RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-25	2	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-3 465	10 719	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	4256	-8 765	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-792	-1 953	RE.26
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		3 465	-10 719	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen				RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet				RE.30
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning				RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre				RE.33
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	RE.34

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling				AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	4 380	964	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse				AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		4 380	964	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	20 412	19 451	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	14 823	9 691	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	41 742	36 107	AII.03
Anlegg under utførelse	5	221	390	AII.04
Infrastruktureiendeler				AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		77 198	65 640	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	373	373	AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer				AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		373	373	AIII.1
Sum anleggsmidler		81 950	66 977	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	514	381	BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		514	381	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	4 512	4 089	BII.1
Andre fordringer	14	5 285	3 160	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	48	14	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		9 846	7 263	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	244 154	242 404	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	-803	-6	BIV.2
Kontanter og lignende	17	0	4	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		243 352	242 402	BIV.4
Sum omløpsmidler		253 711	250 046	BIV.5
Sum eiendeler		335 660	317 024	BV.1

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapi tal				
Innskutt virksomhetskapi tal				CI.01
Opptjent virksomhetskapi tal	8	17 806	17 015	CI.03
Sum virksomhetskapi tal		17 806	17 015	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	100 759	105 015	CII.02
Sum avregninger		100 759	105 015	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	81 577	66 605	CIII.01
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		81 577	66 605	CIII.1
IV Statens finansiering av særskilte tiltak				
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	6 420	6 350	CIV.01
Sum statens finansiering av særskilte tiltak		6 420	6 350	CIV.1
Sum statens kapital		206 562	194 985	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser				DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		13 786	16 941	DIII.1
Skyldig skattetrekk		16 885	14 730	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		16 707	14 986	DIII.3
Avsatte feriepenger		36 894	35 575	DIII.4
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	15 223	18 349	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	7 505	2 394	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	22 099	19 063	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		129 098	122 039	DIII.7
Sum gjeld		129 098	122 039	DV.1
Sum statens kapital og gjeld		335 660	317 024	SKG.1

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Kontantstrømpoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2018	31.12.2017	Budsjett 2019	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		657 987	621 087	674 300	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0	0	KS.1B
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0	KS.2
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		25 641	20 063	34 700	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer		24 346	35 909	20 915	KS.6
innbetaling av refusjoner		0	0	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0	KS.9A
andre innbetalinger		11 560	5 264	10 223	KS.10
Sum innbetalinger		719 534	682 323	740 138	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		456 822	429 072	495 787	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		229 201	201 318	237 114	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-136	22	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		1 314	0	1 352	KS.15
Sum utbetalinger		687 202	630 412	734 253	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		32 332	51 911	5 885	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-31 357	-17 440	-26 187	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		34	35	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		-59	-35	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-31 382	-17 440	-26 187	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer					
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		950	34 471	-20 302	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		242 402	207 931	243 352	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		243 352	242 402	223 050	KS.BEH

* Avstemming

Note	31.12.2018	31.12.2017	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-4 256	8 765	KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	792	1 953	KS.27B
bokført verdi avhendte anleggsmidler	37	89	KS.28
ordinære avskrivninger	16 348	14 487	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0	0	KS.30
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis nettobudsjetterte virksomheter)	0	0	KS.32
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	0	0	KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-31 357	-17 440	KS.34
resultatandel i datterselskap	0	0	KS.35
resultatandel tilknyttet selskap	0	0	KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	14 972	2 864	KS.37
endring i varelager	-133	165	KS.38
endring i kundefordringer	-423	-1 279	KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	-3 127	14 691	KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	KS.41
endring i leverandørgjeld	-3 155	8 776	KS.42
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0	0	KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0	0	KS.45
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	31 381	17 440	KS.46
endring i andre tidsavgrensningsposter	11 253	1 399	KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	32 332	51 911	KS.AVS

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettbudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettbudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2018 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	Referanse
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	648 861	BRIII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0	BRIII.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0	BRIII.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0	BRIII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	0	BRIII.015
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	6 016	BRIII.016
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0	BRIII.017
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0	BRIII.018
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				654 877	BRIII.01
226	Digitalisering av grunnskolelær. 22			2 710	BRIII.019
226	Studentrekruttering GLU 1-7 21			400	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten			0	BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				657 987	BRIII.01A
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0	BRIII.021
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0	BRIII.021
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0	BRIII.02
Sum utbetalinger i alt				657 987	BRIII.1

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾		Note	30.04.2018	
Oppgjørskonto i Norges Bank				
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		242 404	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)			1 751	BRII.002
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17		244 154	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾				
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)			0	BRII.022
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0	BRII.2

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	31.12.2018	31.12.2017	Endring	
6001/820235	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	244 154	242 404	1 751	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BRI.012
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BRI.015

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	Budsjett 2019	Referanse
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)				N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	648 861	605 109	674 300	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-31 357	-17 440	-26 187	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	16 348	14 487	18 670	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	37	89	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	-1 314	-1 278	-1 352	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	14 398	10 199	12 800	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	646 973	611 166	678 231	N1.10

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0	N1.19

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	646 973	611 166	678 231	N1.20
<i>Gebyrer og lisenser^{1) 2)}</i>				
Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	19 850	22 179	26 555	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	19 850	22 179	26 555	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	4 593	6 349	6 000	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	1 007	925	1 000	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	5 599	7 274	7 000	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	25 449	29 453	33 555	N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	333	76	1 500	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	107	293	0	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	440	370	1 500	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	3 484	738	4 255	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	409	604	400	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	23	5	24	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	440	230	350	N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0	N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	4 356	1 578	5 029	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0	N1.35B

- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0 N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	0 N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	772	0	0 N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	2 507	1 672	2 600 N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0 N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	3 279	1 672	2 600 N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	8 075	3 620	9 129 N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0 N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0 N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0 N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0 N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	33 524	33 073	42 684 N1.44
---	---------------	---------------	---------------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾

Statlige etater	2 362	1 202	1 000 N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 409	822	250 N1.50
Organisasjoner og stiftelser	1 481	1 161	250 N1.51
Næringsliv/privat	15	1 732	0 N1.52
Andre	0	350	0 N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	5 267	5 267	1 500 N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	9 513	10 414	15 590 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	4 359	4 530	3 815 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	13 872	14 944	19 405 N1.59

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	19 139	20 211	20 905 N1.60
---	---------------	---------------	---------------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Øvrige andre inntekter 1	1 723	1 751	2 250 N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0 N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0 N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	1 723	1 751	2 250 N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0 N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	701 359	666 201	744 070 N1.67
----------------------------	----------------	----------------	----------------------

Virksomhet: Høgskolen i Østfold
Note 2 Lønn og sosiale kostnader
DEL I

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Lønninger	330 881	310 746	N2.1
Feriepenger	40 990	38 884	N2.2
Arbeidsgiveravgift	56 940	52 891	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	40 494	35 565	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-9 632	-12 002	N2.5
Andre ytelser	3 550	4 427	N2.6
Sum lønnskostnader	463 222	430 511	N2.7

Antall årsverk: **569** **551** **N2.8**

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,35 prosent for 2018.

DEL II

	Lønn	Andre godtgjørelser	
Lønn og godtgjørelser til ledende personer			
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 294 235	5 004	N2.9
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	-	-	N2.10
Administrerende direktør	1 224 124	8 994	N2.11

I regnskapet er det i tillegg avsatt kroner 1,4 mil. (inkl AGA) for rektors rett til ett års faglig oppdatering etter endt rektorperiode

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	Godtgjørelse pr. møte o 4t	Godtgjørelse 2018	
Styremedlemmer fra egen institusjon	61 400	7 200	10 200	476 000	N2.12
Eksterne styremedlemmer	61 400	7 200	10 200	471 866	N2.13
Styremedlemmer valgt av studentene	61 400	7 200	10 200	156 600	N2.14
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	-	7 200	10 200	-	N2.15
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	-	7 200	10 200	47 400	N2.16
Varamedlemmer for studenter	-	7 200	10 200	10 000	N2.17

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2018. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2018. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Husleie	111 769	108 494	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	3 697	3 180	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	19 526	17 691	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 026	2 160	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	5 399	4 402	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	37	89	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	11 690	8 702	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	28 487	24 004	N3.8
Reiser og diett	14 322	13 465	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	28 276	28 299	N3.10
Sum andre driftskostnader	225 228	210 485	N3.11

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Høgskolen overtok i 2017 et påbygg ved studiestedet i Halden. Den løpende husleie for tilleggskontrakten er beregnet utfra Statsbyggs normale leieperiode på 20 år. Det er samtidig avtalt at dersom høgskolen ikke forlenger leieforholdet med Statsbygg etter hovedkontraktens utløp 31.05.2026, plikter høgskolen å betale ut resterende hovedstol av kapitalinvesteringen som ligger til grunn for den tilløgsleie påbygget representerer. Dette beløpet vil pr. 31.05.2026 utgjøre kr. 22 570 000. Det er høgskolens vurdering at det er klar sannsynlighetsovervekt for at høgskolen ved hovedkontraktens utløp vil forlenge leieforholdet for studiestedet i Halden. Etter SRS 19 er det derfor ikke bokført noen forpliktelse tilknyttet det omtalte forhold, men forholdet er heller omtalt her i denne note.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	2 320	0	0	2 320	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2018 (+)	0	1 742	0	0	1 742	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	-113	0	0	-113	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	2 506	0	0	2 506	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	6 456	0	0	6 456	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	0	-1 355	0	0	-1 355	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	-833	0	0	-833	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	113	0	0	113	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2018	0	4 380	0	0	4 380	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)	Virksomhets- spesifikt	5 år / lineært	
--------------------------------	---------------------------	----------------	--

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	N4.13

Virksomhet: Høgskolen i Østfold
Note 5 Varige driftsmidler
Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidle r	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	0	60 858	390	0	23 360	120 735	205 344	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - internt finansiert (+)	0	0	2 736	4 182	0	7 408	15 289	29 615	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	-90	-1 012	-1 102	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	745	-4 351	0	0	1 100	-2 506	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	0	64 340	221	0	30 678	136 111	231 350	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	0	0	-41 407	0	0	-13 669	-84 628	-139 704	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	-2 521	0	0	-2 276	-10 717	-15 514	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	90	975	1 065	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2018	0	0	20 412	221	0	14 823	41 742	77 198	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	-37	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	-37	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler" .

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader*Beløp i 1000 kroner***31.12.2018** 31.12.2017 Referanse**Finansinntekter**

Renteinntekter	0	0 N6.1
Agio gevinst	34	36 N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0 N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0 N6.2B
Annen finansinntekt	0	0 N6.3
Sum finansinntekter	34	36 N6.4

Finanskostnader

Rentekostnad	3	4 N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0 N6.6
Agio tap	56	31 N6.7
Annen finanskostnad	0	0 N6.8
Sum finanskostnader	59	35 N6.9

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0 N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0 N6.11

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskaper:	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2018	0	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2018	0	N8I.1
Bunden virksomhetskaper:		
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2018	373	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskaper 31.12.2018	373	N8I.2
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2018	373	N8I.sum
Annen opptjent virksomhetskaper:		
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2018	16 642	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	792	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2018	17 434	N8II.1
Sum virksomhetskaper 31.12.2018	17 806	N8.total

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Smart Innovation Norway AS	986258191	2004	5	0,4 %	225	2 515	50	50	N11.010
Drivhuset Østfold AS	998251346	2012	10	33,3 %	-20	446	10	10	N11.010
Østfoldforskning AS	989861751	2013	250	8,3 %	340	6 149	313	313	N11.010
Selskap 4			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
<i>Sum aksjer</i>			265		546	9 110	373	373	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Selskap 1			0		0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0		0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0		0	0	0	0	N11.022
<i>Sum andeler</i>			0		0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2018					546	9 110	373	373	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	514	381	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0	N12.2
Sum anskaffelseskost	514	381	N12.3
Ukurans			
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	514	381	N12.7

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Kundefordringer til pålydende	4 698	4 235	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-186	-146	N13.2
Sum kundefordringer	4 512	4 089	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0	N14.1
Reiseforskudd	250	434	N14.2
Personallån	75	36	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	3 277	1 591	N14.5
Andre fordringer	1 683	1 100	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum	5 285	3 160	N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2018	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2017	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Enhetene og rekrutteringsstipendiater	27 396	0	15 714	11 681	N15I.011
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15I.011
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15I.011
Andre oppgaver ⁰⁾	0	0	0	0	N15I.012
SUM utsatt virksomhet	27 396	0	15 714	11 681	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>					
Styrets strategiske tiltak	27 568	0	41 794	-14 227	N15I.021
Fellestiltak	3 180	0	2 608	571	N15I.021
Fagavdelingenes strategiske midler	14 107	0	14 719	-613	N15I.021
Stipendiatmidler fremtidig PhD	0	0	5 400	-5 400	N15I.022
SUM strategiske formål	44 854	0	64 522	-19 668	N15I.2
<i>Større investeringer</i>					
Planlagte investeringer	10 248	0	3 837	6 411	N15I.031
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15I.031
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15I.031
Andre oppgaver ⁰⁾	0	0	0	0	N15I.032
SUM større investeringer	10 248	0	3 837	6 411	N15I.3
<i>Andre avsetninger</i>					
Øremerkede midler fra KD	5 321	0	2 589	2 732	N15I.041
Fellestjenestene inkl fellesadministrasjonen	10 224	0	16 073	-5 850	N15I.041
HiØ VIDERE	0	0	2 279	-2 279	N15I.041
Andre formål ⁰⁾	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre avsetninger	15 545	0	20 942	-5 397	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	98 042	0	105 015	-6 972	N15I.KD
Andre departementer					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.051
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.052
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.053
Andre oppgaver ⁰⁾	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer	0	0	0	0	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	98 042	0	105 015	-6 972	N15I.5A

0) Vesentlig poster spesifiseres i egen oppstilling

Inntektsførte bidrag⁸⁾:

Andre statlige etater - slike midler fra DIKU	2 716	0	0	2 716	N15I.6
---	-------	---	---	-------	--------

Norges forskningsråd	0	0	0	0 N15l.7
Regionale forskningsfond	0	0	0	0 N15l.8
Andre bidragsytere ³⁾	0	0	0	0 N15l.9
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	100 759	0	105 015	-4 256 N15l.10
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital, se note 8				N15l.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-4 256 N15l.11

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2018	Avsetning pr. 31.12.2017	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet (Kun til bruk ved delårsrapportering)				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål ⁶	0	0	0	N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15II.1
Andre departementer (Kun til bruk ved delårsrapportering)				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål ⁶	0	0	0	N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Diverse prosjekter	10 681	15 675	-4 994	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål ⁶	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR)	10 681	15 675	-4 994	N15II.6
Norges forskningsråd				
Diverse prosjekter	305	-131	435	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål ⁶	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	305	-131	435	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Diverse prosjekter	-17	77	-94	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål ⁶	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-17	77	-94	N15II.4
Andre bidragsytere³⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	4 355	2 068	2 287	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	-361	-92	-269	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	221	244	-23	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	513	372	141	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	-473	137	-611	N15II.051F
Sum andre bidrag¹⁾	4 254	2 728	1 526	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	4 254	2 728	1 526	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	15 223	18 349	-3 127	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	15 223	18 349	-3 127	N15II.BBG

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak⁷⁾ med utsatt inntektsføring

	Forpliktelse pr. 31.12.2018	Forpliktelse pr. 31.12.2017	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Digitalisering av GLU (LU - DigiLU)	6 020	5 950	70	N15III.01
Studentrekruttering GLU 1-7	400	400	0	N15III.01
LU - Partnerskapsutvikling i lærerutdanningen	0	0	0	N15III.01
Sum Kunnskapsdepartementet	6 420	6 350	70	N15III.1
Andre departementer				

<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0 N15III.02
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0 N15III.02
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0 N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0 N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	6 420	6 350	70 N15III.BST

1) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

2) Gjelder bidrag, tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07/13.

3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter.

5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen.

7) Del III gjelder bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til øremerkede tiltak omhandlet i tildelingsbrevet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Eventuelle periodiseringer av ordinære bevilgninger i delårsregnskapene skal (som tidligere) presenteres i del II i noten.

8) Gjelder regnskapsmessig resultat for fullførte prosjekter der resultatet etter forutsetningene skal tilfalle institusjonen.

Generelle merknader:

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til investeringer med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal etter dette spesifiseres i notens del III.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	40	0	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	9	14	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	48	14	N16.1

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	3 681	941	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	3 132	601	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	682	852	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	10	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	7 505	2 394	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	244 154	242 404	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	-803	-6	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	4	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	243 352	242 402	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Skyldig lønn	13 910	11 961	N18.1
Skyldige reiseutgifter	469	671	N18.2
Annen gjeld til ansatte	0	0	N18.3
Påløpte kostnader	5 386	4 179	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	2 334	2 252	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾	0	0	N18.6
Sum	22 099	19 063	N18.7

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Fellesoppgave: Nasjonalt senter for fremmedspråk i utdanningen

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	S1	8 117	7 880	N19.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	75		N19.2
Salgs- og leieinntekter	S1	35	74	N19.3
Andre driftsinntekter	S1	20		N19.4
Sum driftsinntekter		8 246	7 954	N19.5
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	S2	5 852	6 345	N19.6
Varekostnader	S3			N19.7
Andre driftskostnader	S3	2 078	2 323	N19.8
Kostnadsførte investeringer	S3			N19.9
Sum driftskostnader		7 930	8 668	N19.10
Overføringer til andre				
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4			N19.11
Sum videreformidling		0	0	N19.12
Driftsresultat		317	-714	N19.13
Avregninger				
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5			N19.14
Sum avregninger		0	0	N19.15
Periodens resultat		317	-714	N19.16

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2018	31.12.2017	
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	8100	7900	N19.17
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	-35	N19.18
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	17	14	N19.19
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	8117	7880	N19.20
<i>*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<i>**Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0	N19.21
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	N19.22
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0	N19.23
<i>*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>			
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0	N19.24
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0	N19.25
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0	N19.26
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0	N19.27
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0	N19.28
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>			

<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>				
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N19.29	
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	N19.30	
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	N19.31	
Periodens tilskudd/overføring fra andre	75	0	N19.32	
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	75	0	N19.33	
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>				
Salgs- og leieinntekter				
Salgs- og leieinntekter 1	35	74	N19.34	
Salgs- og leieinntekter 2	0	0	N19.35	
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	N19.36	
Sum andre salgs- og leieinntekter	35	74	N19.37	
Andre driftsinntekter				
Øvrige andre inntekter 1	20	0	N19.38	
Øvrige andre inntekter 2	0	0	N19.39	
Øvrige andre inntekter*	0	0	N19.40	
Sum andre driftsinntekter	20	0	N19.41	
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.</i>				
Sum driftsinntekter	8246,29402	7954,08874	N19.42	
Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2018	31.12.2017		
Lønninger	4003	4561	N19.43	
Feriepenger	500	572	N19.44	
Arbeidsgiveravgift	709	780	N19.45	
Pensjonskostnader*	544	546	N19.46	
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-9	-235	N19.47	
Andre ytelser	105	122	N19.48	
Sum lønnskostnader	5852	6345	N19.49	
Antall årsverk:	0	0	N19.50	
<i>*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>				
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,35 prosent for 2018. Premiesatsen for 2017 var 11,5 prosent.</i>				
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2018	31.12.2017		
Husleie	871	848	N19.51	
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N19.52	
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0	N19.53	
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0	N19.54	
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0	N19.55	
Mindre utstyrsanskaffelser	29	3	N19.56	
Leie av maskiner, inventar og lignende	4	0	N19.57	
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	155	172	N19.58	
Reiser og diett	286	370	N19.59	
Øvrige driftskostnader (*)	733	931	N19.60	
Sum andre driftskostnader	2 078	2 323	N19.61	
<i>(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>				

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere		31.12.2018	31.12.2017	
Viderformidlet til virksomhet A		0	0	N19.62
Viderformidlet til virksomhet B		0	0	N19.63
Viderformidlet til virksomhet C		0	0	N19.64
Andre videreformidlinger*		0	0	N19.65
Sum videreformidlinger		0	0	N19.66
(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet				
Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen		31.12.2018	31.12.2017	
Omløpsmidler				
Varebeholdninger og forskudd til leverandører		0	0	N19.67
Kundefordringer		0	0	N19.68
Andre fordringer		0	0	N19.69
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		0	0	N19.70
Kasse og bank		0	0	N19.71
Sum omløpsmidler		0	0	N19.72
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		0	0	N19.73
Skyldig skattetrekk		0	0	N19.74
Skyldige offentlige avgifter		0	0	N19.75
Avsatte feriepenger		0	0	N19.76
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		0	0	N19.77
Annen kortsiktig gjeld		0	0	N19.78
Sum kortsiktig gjeld		0	0	N19.79
Avregning med vertsinstitusjonen		0	0	N19.80

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Viderformidlet til Høgskolen i SørØst Norge	1 314	1 278	N20.01
Viderformidlet til virksomhet B	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet C	0	0	N20.01
Andre videreformidlinger	0	0	N20.02
Sum videreformidlinger	1 314	1 278	N20.1

Merknad: Noten kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
	Erasmus+				45	44,75	nei	EU.011
	Erasmus+ Digital learning Across Boundaries				108	108	nei	EU.011
NAOS	Erasmus+ Professional capacity dealing with diversity				59	59	nei	EU.011
CISOSS	Erasmus+				14	14	nei	EU.011
TG4AU	Erasmus+ Governance for Albanian Universities				256	256	nei	EU.011
	Interreg Scandinavian Science Cluster				456	456	nei	EU.011
	Interreg - FRAMFOR - Framgångsrika føret...				291	291	nei	EU.011
SIRIUS 2.0	Policy Network on Migrant Education				26	26	nei	EU.011
	Erasmus+ SLIPPS				198	198	nei	EU.011
	Emergence (EU)				505	505	nei	EU.011
	Erasmus + EPOS - DeMoPhaC (EU)				18	18	nei	EU.011
	Productive 4.0				692	692	nei	EU.011
Sum	Sum	0	0	0	2668	2668		EU.1

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.12.2018	Regnskap pr 31.12.2018	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2018	Regnskap pr 31.12.2017	Referanse
Driftsinntekter					
Inntekt fra bevilgninger	650 363	646 973	3 389	611 166	N31.1
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0	N31.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	32 369	33 524	-1 155	33 073	N31.3
Salgs- og leieinntekter	15 964	19 139	-3 175	20 211	N31.4
Andre driftsinntekter	1 339	1 723	-384	1 751	N31.5
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>700 034</i>	<i>701 359</i>	<i>-1 324</i>	<i>666 201</i>	N31.6
Driftskostnader					
Varekostnader	0	0	0	0	N31.7
Lønn og sosiale kostnader	462 636	463 222	-586	430 511	N31.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13 973	16 348	-2 375	14 487	N31.9
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	N31.10
Andre driftskostnader	230 768	225 228	5 540	210 485	N31.11
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>707 377</i>	<i>704 799</i>	<i>2 579</i>	<i>655 484</i>	N31.12
Driftsresultat	-7 343	-3 440	-3 903	10 717	N31.13
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter	30	34	-4	36	N31.14
Finanskostnader	31	59	-28	35	N31.15
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-1</i>	<i>-25</i>	<i>23</i>	<i>2</i>	N31.16
Resultat av periodens aktiviteter	-7 345	-3 465	-3 880	10 719	N31.17
Avregninger					
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0	N31.18
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	8 001	4 256	3 745	-8 765	N31.19
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	-656	-792	135	-1 953	N31.20
<i>Sum avregninger</i>	<i>7 345</i>	<i>3 465</i>	<i>3 880</i>	<i>-10 719</i>	N31.21
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten					
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0	N31.22
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0	N31.23
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	N31.24
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten					
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0	N31.25
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0	N31.26
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	N31.27

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet***Beløp i 1000 kroner*

Indikator	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>	3 279	1 672	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	5 599	7 274	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	440	370	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	6 039	7 644	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	4 356	1 578	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	19 850	22 179	N32.12
- oppdragsinntekter	5 267	5 267	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	29 472	29 024	N32.1

VISJON: Med samfunnet – for framtiden

VERDIER

Respektfull: På Høgskolen i Østfold er arbeids- og studiemiljøet preget av toleranse og likeverd uavhengig av meninger, kjønn, tro, kulturell bakgrunn og seksuell legning. Gjennom samarbeid skal vi fremme helse, trivsel og læring for studenter og ansatte. Vi har høy etisk bevissthet og hegner om menneskets iboende verdighet og tar avstand fra alle former for trakassering.

Kritisk: Kritisk tenkning er kjernen i vitenskapen og nødvendig for vårt demokratiske samfunn. Ansatte og studenter deltar derfor med tydelige og uavhengige stemmer i samfunnsdebatten. Høgskolens utdanning, forskning, kunstneriske utviklingsarbeid og formidling bidrar til forståelse, rasjonell tenkning og kritisk debatt.

Samfunnsutviklende: Gjennom utvikling av kunnskap og ferdigheter, og gjennom forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling, setter vi dagsorden og bidrar til en bærekraftig utvikling. Høgskolen bidrar til å forstå og løse samfunns- og arbeidslivsutfordringer gjennom godt samarbeid, og ved å tenke kreativt og tverrfaglig.

MÅL OG VEIVALG

Utdanning

– for kunnskap og utvikling

Mål

- 1) Vi leverer fremragende, samfunnsrelevante og profesjonsrettete utdanninger.
- 2) Studieporteføljen vår er spisset mot bachelor-, master- og ph.d.-utdanninger med høy samfunnsrelevans og der vi er spesielt konkurransedyktige.
- 3) Etter- og videreutdanningstilbudene våre er videreutviklet og har økt i omfang.
- 4) Studiene våre kjennetegnes av studentaktiv undervisning, god oppfølging og hyppige tilbakemeldinger underveis i studiet.
- 5) Studentene våre opplever vår bruk av digitale læringsressurser og digitale undervisningsformer som læringsfremmende.
- 6) Vi har et betydelig utdanningssamarbeid med utvalgte nasjonale og internasjonale utdanningsinstitusjoner.

Veivalg

Vi skal

- styrke kvaliteten på utdanningene våre gjennom kollegabasert veiledning og diskusjon

- bli bedre på å bruke resultatene fra studentevalueringer, studiebarometer og avvikssystem som en integrert del av hvordan vi utvikler studie- og læringsmiljøet vårt
- sørge for at studentene møter høy faglig, didaktisk og digital kompetanse
- ha aktive rådgivende komiteer (advisory boards) eller tilsvarende samarbeidsforumer ved alle avdelinger
- etablere ordninger for at ansatte i profesjonsutdanninger kan ha regelmessig hospitering i yrkesfeltet
- styrke de faglige synergiene gjennom aktivt samarbeid mellom avdelingene våre
- se etablering av nye gradsstudier i tett sammenheng med utviklingen av nytt ph.d.-program
- ta et nasjonalt ansvar for engelsk og fremmedspråk i hele utdanningsløpet og være en sentral tilbyder av fremmedspråk i lærerutdanningen
- styrke etter- og videreutdanningstilbudet vårt i tråd med regionale og nasjonale behov
- gå fra å ha hovedvekt på forelesninger til mer studentaktive læringsformer der det er læringsfremmende
- styrke studentenes digitale læringsmiljø og tilby fleksible studieopplegg
- etablere et godt samarbeid om studier med utdanningsinstitusjoner primært i Oslo- og Akershusregionen, og legge til rette for smidige overganger for studentene mellom institusjonene

Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

– for forandring og innovasjon

Mål

- 1) Forskningen vår er samfunnsrelevant og profesjonsrettet, og bidrar til å styrke utdanningene våre.
- 2) Høgskolens første ph.d.-program med arbeidstittel «Det digitale samfunn» er akkreditert.
- 3) Antall publiseringspoeng er doblet, forskningen blir i økende grad sitert og publisert internasjonalt og i de beste tidsskriftene for våre fagfelt.
- 4) Antall publikasjoner basert på studentarbeid har økt betydelig.
- 5) Forsknings- og utviklingsinntektene fra eksterne kilder er doblet.

Veivalg

Vi skal

- styrke forskningssamarbeidet med regionalt arbeidsliv
- utvikle en institusjonell praksis for åpen vitenskap (open science)
- øke andelen vitenskapelige ansatte som har kombinasjonsstillinger i offentlige og private virksomheter
- øke andelen vitenskapelige ansatte som veileder på ph.d.-nivå
- etablere «Språk i opplæringen» som strategisk forskningsprogram

- bygge en sterk og tydelig forskningsprofil der ph.d.-utdanningen med arbeidstittel «Det digitale samfunn» er sentral
- etablere et tverrfaglig forskningssenter knyttet til ph.d.-satsingen
- styrke kvaliteten på de vitenskapelige publikasjonene gjennom kollegabasert veiledning og diskusjon
- styrke forskningsstøtten
- fordele forskningsressursen til de områdene vi satser på og til prosjekter hvor sannsynligheten for økt publisering og ekstern finansiering er størst
- sørge for at bachelor- og masterstudentene våre inviteres til å delta i forskningen og det kunstneriske utviklingsarbeidet til de fagansatte
- legge til rette for å øke antall samarbeidsprosjekter og sampublisering med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer

Formidling

– for forståelse og debatt

Mål

- 1) Antall kronikker og populærvitenskapelige bidrag på nasjonalt nivå er doblet.
- 2) Ansatte fra alle fagavdelinger er mer synlige som fageksperter i det offentlige rom.
- 3) Studentprosjekter fra alle avdelinger er synlige i det offentlige rom.
- 4) Bruk av digitale og sosiale medier er en naturlig del av fag- og forskningsformidlingen for studenter og fagansatte.

Veivalg

Vi skal

- prioritere nasjonal og internasjonal formidling av forskningsbasert kunnskap og kunstnerisk utviklingsarbeid
- ha en formidlingsstrategi i alle våre forsknings- og utviklingsprosjekter
- synliggjøre forskningsresultater og innovative løsninger for at de raskt skal kunne tas i bruk i arbeids- og profesjonsutøvelse
- løfte fram flere forskere som eksperter i media
- etablere system for nominering av studentprosjekter for ekstern profilering
- heve kompetansen til ansatte i bruk av digitale og sosiale medier i formidlingsarbeidet

Organisasjon, ledelse og forvaltning

– for brukerorientert og fleksibel drift

Mål

- 1) Vi arbeider effektivt og er en lærende og endringsdyktig organisasjon der kompetanse utvikles, rekrutteres og verdsettes.

- 2) Vi har ledere som skaper entusiasme og evner å sette mål som stimulerer til faglig og administrativ utvikling.
- 3) Høgskolens infrastruktur møter behovene til studentene og de ansatte i en tid med raske endringer.
- 4) Virksomheten vår er miljøvennlig og øker engasjementet for miljø og bærekraft blant studenter og ansatte.
- 5) Vi har etablert oss som en kunnskapsaktør for hele region Viken.

Veivalg

Vi skal

- arbeide aktivt for å tiltrekke oss faglig sterke og engasjerte studenter og medarbeidere
- øke andelen av vitenskapelig ansatte med førstekompetanse
- tilpasse den faglige organiseringen til prioriteringene innen forskning og utdanning
- ha utviklingsprogrammer for styrket utdannings- og forskningsledelse
- gjennomføre en målrettet kompetanseutvikling for teknisk-administrativt ansatte basert på en analyse av framtidig kompetansebehov
- la studentevalueringer/studiebarometeret ha en sentral rolle i styring av virksomheten
- ta et brukerperspektiv når vi utvikler administrative støttetjenester
- forenkle, forbedre og fornye arbeidsprosessene våre
- etablere ordninger som sikrer effektiv og godt tilpasset arealbruk
- ta større ansvar for det ytre miljøet
- delta i relevante forum for utvikling av den nye regionen

TILTAK 2019

1. Utdanning

Mål	Tiltak	Tekst
U1	1	Implementere høgskolens meritteringssystem for undervisning, se også U4 og U5
	2	Implementere nytt kvalitetssystem for utdanning, herunder bruk av studentevalueringer, kandidatundersøkelser og arbeidsgiverundersøkelser, Se også U2 og U4
	3	Utrede høgskolens tilnærming til kollegabasert veiledning basert på gode praksiser i sektoren, se også U4, U5 og O1
	4	Gjennomføre en kartlegging av muligheter for at ansatte kan hospitere i arbeidslivet, herunder vurdering av læringsutbytte, se også U2
	5	Utvikle en felles metodikk for måling av frafall og kartlegging av årsaker (videreføres fra 2018), se også U4
U2	6	Foreta en gjennomgang av masterporteføljen med sikte på å avdekke hvilke av våre masterstudier som kvalifiserer til vår fremtidige ph.d. og avklare behov for nye masterutdanninger, herunder også eventuell arbeidsdeling med andre UH-institusjoner, se også U6

Mål	Tiltak	Tekst
	7	Vurdere høgskolens organisering av språkmiljøer med sikte på å styrke evnen til å oppnå den vedtatte satsingen på språk, se også FoU1 og O1
U3	8	Gjennomføre målrettede markedsaktiviteter for å posisjonere høgskolen som EVU-leverandør for Viken-regionen, se også O5
U4	9	Gjennomføre prosjekt Nytt ferdighetssenter for utdanningene ved Avdeling for helse og velferd, se også U1 og U2
U5	10	Sikre god oppstart og drift av Læringsstøttesenter (innhold/funksjon, lokaler, utstyr, organisering/ansvar/rolle, ressurser, teknisk support), se også U1 og U4
	11	Definere behov for digital kompetanse både hos undervisnings- og forskningspersonalet og teknisk administrativt personale, kartlegge status og utvikle og gjennomføre tilbud om kompetansehevende tiltak, se også U1 og O1
U6	12	Utarbeide studiemodeller der fransk, spansk og tysk tilbys som fleksible og nettbaserte studier som kan innpasses i enhver GLU-studiemodell ved andre lærerutdanningsinstitusjoner og inngå forpliktende avtaler med aktuelle institusjoner, se også U2
	13	Vurdere og foreslå relevante tiltak for å øke internasjonalisering i utdanningen på institusjonsnivå, herunder fullføre tiltaksplan for å øke antall utvekslingsstudenter med særlig fokus på Erasmus+, se også U1
	14	Revidere høgskolens tilnærming til samarbeid i Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet, se også U2

2. Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Mål	Tiltak	Tekst
FoU1	15	Etablere Språk i opplæringen som strategisk forskningsprogram, se også U2 og U6
	16	Utvikle en institusjonell praksis for åpen vitenskap, herunder en implementeringsplan for opplæring og informasjon om god praksis, se også FoU3
	17	Utarbeide en strategi for å rekruttere, utvikle og beholde toppkompetanse, se også O1
	18	Gjennomføre et opplæringsprogram i forskningsetikk inkludert håndtering av data og informasjonssikkerhet i forskningsprosjekter, se også FoU3 og O1
	19	Inngå avtale med Kunsthøgskolen i Oslo for stipendiater som skal ta en ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid
FoU2	20	Iverksette satsingen på «Det digitale samfunn» som høgskolens hovedsatsingsområde innen forskning, herunder konkretisering av faglig hovedretning, etablering av faglig og administrativ prosjektorganisering, oppstart av et antall finansierte stipendiatløp, og føringer for forskningsstrategi i fagavdelingene, se også U2 og FoU1
	21	Utarbeide og gjennomføre kurs i veiledning på ph.d.-nivå, Se også FoU1 og O1
FoU4	22	Utarbeide en avdelingsvis strategi for å inkludere studentene i forskning

3. Formidling

Mål	Tiltak	Tekst
FoS2	23	Gjennomføre målrettet medietreningskurs for potensielle fageksperter, se også FoS1 og O1
FoS3	24	Utvikle tilbud om kronikkskrivekurs for studenter, se også U4 og FoU4
FoS4	25	Utarbeide e-læringsmodul for formidling på nett og i sosiale medier, se også U5 og O1

4. Organisasjon, ledelse og forvaltning

Mål	Tiltak	Tekst
O1	26	Utarbeide en analyse og plan for å sikre at kritisk kompetanse innen teknisk- administrativt personale er i tråd med framtidige behov, se også U1 og FoU1
	27	Med basis i arbeidet med kvalitetssystemet og evaluering av faglig organisering ved Avdeling for helse og velferd foretas det en vurdering av operativ utdannings- og forskningsledelse i fagavdelingene, se også U1 og FoU1
	28	Avklare formelle forhold/rammeverk knyttet til økt bruk av kombinasjonsstillinger, se også U1 og U2
	29	Gjennomgå høgskolens administrative organisering med sikte på å sikre effektive administrative prosesser og gode brukeropplevelser, se også U1 og FoU1
O3	30	Gjennomføre prosjekt med sikte på å øke kapasiteten i eksisterende areal, se U1 og F1
	31	Revidere handlingsplan for universell utforming, se U1 og U4
O4	32	Igangsette arbeid med system for overvåking av energibruk, se også O3
O5	33	Justere markedsføringsstrategien slik at den favner Viken som en del av hjemmemarkedet, se også U2

Vedlegg 2: Rapportering av likestillingstilstanden for 2018

Innhold

Personal- og lønnsstatistikk.....	2
Arbeidsforhold.....	5
Kompetanseutvikling undervisnings- og forskerstillinger	7
Rekruttering	9
Sykefravær og foreldrepermisjoner	10
Ledelse og styring	12

Personal- og lønnsstatistikk

Det er en overvekt av kvinner i de fleste stillingsgrupper ved Høgskolen i Østfold. Andelen kvinner er fremdeles lav innen de mannsdominerte fagområdene som ingeniørfag og informasjonsteknologi. Det er størst andel kvinner innen administrative stillinger. Kvinneandelen for denne stillingskategorien har vært stabil de siste 4 år. Innen undervisnings og forskerstillinger ligger helse- og sosialfag på topp med en kvinneandel på 68,3 %.

Lønnsmessig har kvinner i gjennomsnitt 5,7 % lavere månedslønn enn sine mannlige kolleger. Lønnsforskjellen er minst i undervisnings- og forskerstillinger med en differanse på (-) 1,3 %.

Den største differansen mellom kvinner og menns lønn finner vi innen administrative stillinger, hvor differansen er på hele (-) 20,6 %. I denne gruppen er ledere også representert. Dersom vi justerer for ledere, har kvinner fortsatt 11,3 % lavere lønn enn menn.

Ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Akademi for scenekunst har kvinner høyere lønn enn sine mannlige kollegaer. Ved Akademiet for scenekunst har kvinner hele 14 % høyere snittlønn enn menn, dette kan årsaksforklares med at de fleste i toppstillinger ved akademiet besittes av kvinner.

Ved de to største avdelingene (LU og HV) har kvinner i gjennomsnitt 3 % lavere månedslønn enn sine mannlige kollegaer.

Kjønnsfordeling og gjennomsnittslønn på virksomhetsnivå, 2014 – 2018

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		Menn (%)	Kvinner (%)	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
Totalt	2018	41,91 %	58,09 %	570,3	50 194	47 321	94,28 %	48 518
	2017	41,59 %	58,41 %	546,2	50 510	46 269	91,60 %	48 039
	2016	44,00 %	56,00 %	525,1	49 654	45 139	90,90 %	47 143
	2015	44,40 %	55,60 %	512,1	44 044	48 149	91,50 %	45 859
	2014	45,70 %	54,30 %	508,9	47 016	43 477	92,50 %	45 089
Adm. stillinger	2018	26,08 %	73,92 %	166,8	54 939	43 603	79,37 %	46 533
	2017	26,60 %	73,40 %	165,8	54 289	42 485	78,26 %	45 538
	2016	28,90 %	71,10 %	158,8	51 982	42 474	81,70 %	45 134
	2015	28,60 %	71,40 %	159,6	41 408	49 904	83,00 %	43 785
	2014	27,70 %	72,30 %	153,5	47 357	39 340	83,10 %	41 491
UFF-stillinger	2018	46,93 %	53,07 %	342,2	52 102	51 411	98,67 %	51 731
	2017	46,87 %	53,13 %	324,2	52 366	50 607	96,64 %	51 440
	2016	50,70 %	49,30 %	312,2	50 833	49 295	97,00 %	50 091
	2015	52,00 %	48,00 %	301,4	48 106	49 314	97,50 %	48 732
	2014	53,10 %	46,90 %	296,5	49 507	48 767	98,50 %	49 160
Drift og vedlikehold	2018	56,93 %	43,07 %	61,3	34 590	33 991	98,27 %	34 333
	2017	55,36 %	44,64 %	56,2	35 277	33 815	95,86 %	34 608
	2016	49,40 %	50,60 %	54,1	38 257	32 885	86,00 %	35 478
	2015	48,70 %	51,30 %	51,1	37 272	32 226	86,50 %	34 655
	2014	55,00 %	45,00 %	58,2	33 605	32 145	95,70 %	32 933

Kjønnsfordeling og gjennomsnittslønn på avdelingsnivå, 2014 – 2018

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		Menn (%)	Kvinner (%)	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinneres andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
ØSS	2018	47,15 %	52,85 %	61,6	53 007	54 319	102,47 %	53 672
	2017	49,04 %	50,96 %	65,1	52 204	53 254	102,01 %	52 722
	2016	55,00 %	45,00 %	55,6	51 905	52 671	101,50 %	52 226
	2015	59,10 %	40,90 %	58,8	49 909	51 401	103,00 %	50 501
	2014	62,40 %	37,60 %	57,5	49 625	50 510	102,00 %	49 948
IR	2018	66,84 %	33,16 %	48,6	50 316	50 488	100,34 %	50 370
	2017	64,43 %	35,57 %	49,2	49 915	48 934	98,03 %	49 570
	2016	68,20 %	31,80 %	52,9	49 004	48 307	98,60 %	48 788
	2015	65,20 %	34,80 %	49,2	48 072	46 492	96,70 %	47 505
	2014	63,30 %	36,70 %	44,6	48 104	46 988	97,70 %	47 677
IT	2018	80,06 %	19,94 %	34,0	49 162	48 003	97,64 %	48 918
	2017	82,33 %	17,67 %	28,3	54 484	50 587	92,85 %	53 834
	2016	82,70 %	17,30 %	23,2	50 755	53 495	105,40 %	51 193
	2015	82,60 %	17,40 %	23,0	50 181	57 435	114,50 %	51 390
	2014	81,00 %	19,00 %	26,3	46 056	55 357	120,20 %	47 606
HV (tidl. HS)	2018	31,66 %	68,34 %	99,4	53 002	51 568	97,29 %	52 002
	2017	32,49 %	67,51 %	90,8	52 409	50 938	97,19 %	51 428
	2016	35,10 %	64,90 %	89,6	50 811	49 921	98,20 %	50 233
	2015	34,30 %	65,70 %	89,6	49 751	48 854	98,20 %	49 153
	2014	34,40 %	65,60 %	90,1	49 536	48 766	98,40 %	49 030
LU	2018	46,60 %	53,40 %	117,5	53 042	51 296	96,71 %	52 071
	2017	45,92 %	54,08 %	105,3	52 546	50 424	95,96 %	51 395
	2016	50,80 %	49,20 %	104,2	50 108	48 847	97,50 %	49 494
	2015	53,30 %	46,70 %	93,3	48 903	48 263	98,70 %	48 611
	2014	56,90 %	43,10 %	85,1	47 440	48 206	101,60 %	47 774
Akademiet	2018	38,12 %	61,88 %	14,4	43 489	49 987	114,94 %	47 694
	2017	31,79 %	68,21 %	15,7	43 400	48 225	111,12 %	46 884
	2016	32,80 %	67,20 %	12,2	44 738	48 646	108,70 %	47 604
	2015	39,50 %	60,50 %	15,9	42 281	44 153	104,40 %	43 529
	2014	43,60 %	56,40 %	11,9	42 608	45 099	105,80 %	44 165

Høgskolen har en høy andel kvinner i toppstillinger sammenlignet med øvrige i sektoren. Kvinneandelen for professorer, professor II og dosent er på hele 46,7 % ved HiØ, mot 31,2 % i sektoren for øvrig.

Andel kvinner i professorstillinger ligger på 54,4 % ved HiØ og 30,4 % i sektoren.

Kvinner og menns lønn i toppstillinger er tilnærmet lik.

Kjønnsfordeling på førstestillingsnivå, 2018

Stillingskategori Undervisnings- og forskerstillinger	Total		Menn		Kvinner	
	Årsverk	%-andel av UF	Årsverk	Menn (%)	Årsverk	Kvinner (%)
Førsteamanuensis/førstelektor	141,3	74,5 %	68,7	48,6 %	72,6	51,4 %
Professor/dosent/professor II	48,5	25,5 %	25,9	53,4 %	22,6	46,6 %
Førstestilling inkl. toppkompetanse	189,8	55,4 %	94,6	49,8 %	95,2	50,2 %
Undervisnings- og forskerstillinger	342,2		160,6	46,9 %	181,6	53,1 %

Lønnsoppgjøret 2018

Den økonomiske rammen på årets lønnsoppgjør var på 2,8 prosent av gjennomsnittlig årslønnsvekst. Da høgskolen nå forholder seg til to ulike tariffavtaler, ble forhandlingene gjennomført i to parallelle løp.

Kriteriene for de lokale lønnsforhandlingene var like, uavhengig av hvilken avtale man forhandlet under. Ved årets hovedoppgjør ble de ansattes krav målt opp mot høgskolens vedtatte lønnspolitikk. Videre skulle det sikres at likelønn, kompetanse, ansvar, midlertidig ansatte og ansatte i permisjon ble ivaretatt.

Resultat fra mellomoppgjøret – Øvrige (LO, Unio, YS og uorganiserte)

Den lokale rammen for årets hovedoppgjør utgjorde 1,9 % av den totale lønnsmassen, med virkning fra 1. juli 2018. I tillegg fikk alle en sentral justering på minimum 1,25 prosent.

Kvinner fikk totalt 2 prosentpoeng bedre uttelling enn menn ved årets lokale forhandlinger. Størst uttelling fikk kvinner i administrative stillinger. Kvinner i tekniske stillinger, som renholdere, kom dårligst ut ved årets forhandlinger.

	Samlet lønnsmasse per 1.10.18			Fordelt lønnsmasse		
	K	M	K%	K	M	%K
ADM	56 788 919	24 210 151	70 %	1 179 526	202 970	85 %
TEK	7 520 634	4 849 608	61 %	108 850	191 710	36 %
UFF	100 708 658	81 928 946	55 %	1 642 423	1 452 258	53 %
Totalsum	165 018 211	110 988 705	60 %	3 092 499	1 889 338	62 %

Merk! ledelse på nivå 1 og 2 inngår i den samlede lønnsmassen per 31.12.2018. Under de lokale forhandlingene behandles denne gruppen separat.

Resultat fra mellomoppgjøret – Akademikerne (- NITO)

For Akademikerne ble det ikke gitt sentrale tillegg i år, noe som medførte at totalt 2,8 prosent av lønnsmassen skulle fordeles med virkning 1. mai 2018. Da NITO valgte å gå til brudd med arbeidsgiver, ble partene enige om å fullføre forhandlingene for de øvrige Akademikerne. Fordelingen

nedenfor gjenspeiler derfor kun medlemmer som er direkte tilknyttet hovedsammenslutningen for Akademikerne.

For kvinnelige akademikere fikk årets oppgjør en positiv uttelling. Kvinner fikk i snitt 6 % bedre uttelling i årets oppgjør.

	Samlet lønnsmasse			Fordelt lønnsmasse		
	K	M	K%	K	M	%K
ADM	7 712 633	4 671 180	62 %	96 516	52 681	65 %
TEK	3 263 284	9 035 604	27 %	0	32 287	0 %
UFF	10 628 057	18 011 326	37 %	211 669	406 623	34 %
Totalsum	21 603 973	31 718 110	41 %	434 583	491 591	47 %

Merk! ledelse på nivå 1 og 2 inngår i den samlede lønnsmassen per 31.12.2018. Under de lokale forhandlingene behandles denne gruppen separat.

Lederlønnsoppgjør

Det ble avsatt 500 000 til lederlønnjusteringer nivå 2. I tillegg ble det avsatt midler til administrasjonssjefene (nivå 3) på dette lederlønnsoppgjøret.

Det ble i hovedsak gitt like kronetillegg til like stillingsgrupper.

Arbeidsforhold

Midlertidighet

Midlertidigheten ved høyskolen har vært stabil på mellom 18 -20 % de siste årene. Av 570 årsverk utgjør 107 årsverk ansatte midlertidig stillinger.

Om lag 50 årsverk utgjør ansatte i åremålsstillinger. Disse er ansatt i medhold av uh-lovens § 6-4 (dekaner, studieledere, stipendiater og kunstnerisk kompetanse) og § 6-6 (bistillinger).

Trenden med at det er flest kvinner i midlertidige stillinger ser nå ut til å snu. Det er nå færre kvinner i midlertidige stillinger (54,6%) enn kjønns sammensetningen for øvrig i høyskolen (58,1%).

Midlertidigheten innenfor gruppen administrative stillinger har vært relativt stabil det siste året og utgjør 27,3 årsverk. Åremålsstillinger som studieleder og dekan påvirker midlertidigheten for denne gruppen negativt. Disse åremålsstillingene utgjør hele 70 % av midlertidigheten i denne gruppen.

Avdeling for helse og velferd og Avdeling for lærerutdanning har størst andel kvinner i midlertidige stillinger (årsverk). Disse avdelingene har også en overvekt av kvinner innenfor faste stillinger.

Deltidsansatte

På målingstidspunktet hadde 66 medarbeidere deltidsstilling ved høyskolen, 58 % av disse var kvinner.

Bruken av deltidsstillinger er størst innen undervisning og forskning, bistillinger er her ekskludert fra datagrunnlaget. En god del av deltidsbruken innen undervisning og forskning er knyttet til en aldrende arbeidsstokk og bruk av delvis AFP. 18 av 39 deltidsansatte er 62 år eller eldre. Deltidsbruken blant kvinner er noe høyere enn for menn.

I stillingsgruppen drift- og vedlikehold har 8 % av de ansatte deltidsstilling. Tidligere har mange renholdere tradisjonelt hatt deltidsstillinger ved høyskolen. I 2018 var kun to av 20 renholdere ansatt i deltidsstilling, begge i vikariater.

For gruppen administrative stillinger er andel kvinner i deltidsstilling høy (91,7 %). Av 21 ansatte i deltidsstilling har sju redusert stilling som følge av omsorgspermisjoner/fødselspermisjoner. Sju deltidsstillinger (av disse 1 mann) knyttes til Fremmedspråksenteret, der stillingene i hovedsak er basert på eksternfinansierte midler.

Sju av høgskolens deltidsansatte har delvis permisjon for å ta annen stilling utenfor høgskolen. Dette er i tråd med høgskolens målsetting om økt bruk av kombinasjonsstillinger og at våre studietilbud og vår forskning har en relevans for samfunnet. Kombinasjonsstillinger gjør det mulig for våre ansatte og gjensidig utveksle kunnskap og erfaring med praksisfeltet.

Arbeidsforhold på virksomhetsnivå, 2014 – 2018*

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger
Totalt	2018	45,37 %	54,63 %	107,5	42,42 %	57,58 %	66
	2017	34,43 %	60,71 %	98,3	29,17 %	70,83 %	72
	2016	39,90 %	60,10 %	106,0	31,10 %	68,90 %	74
	2015	39,70 %	60,30 %	92,9	29,90 %	70,10 %	77
	2014	45,60 %	54,40 %	94,0	35,40 %	64,60 %	79
Adm. stillinger	2018	53,11 %	46,89 %	27,3	23,81 %	76,19 %	21
	2017	40,00 %	60,00 %	27,5	8,33 %	91,67 %	24
	2016	37,50 %	62,60 %	26,7	14,30 %	85,70 %	21
	2015	31,20 %	68,80 %	33,7	11,50 %	88,50 %	26
	2014	34,50 %	65,50 %	41,0	14,30 %	85,70 %	21
UFF-stillinger	2018	36,87 %	63,13 %	66,4	48,72 %	51,28 %	39
	2017	34,43 %	65,57 %	62,8	42,50 %	57,50 %	40
	2016	37,50 %	62,60 %	70,3	41,50 %	58,50 %	41
	2015	44,40 %	55,60 %	51,9	42,90 %	57,10 %	42
	2014	49,90 %	50,10 %	45,0	46,70 %	53,30 %	45
Drift- og vedlikehold	2018	47,37 %	52,63 %	3,8	60,00 %	40,00 %	5
	2017	0,00 %	0,00 %	0,0	25,00 %	75,00 %	8
	2016	0,00 %	100,00 %	1,0	25,00 %	75,00 %	12
	2015	0,00 %	100,00 %	2,0	22,20 %	77,80 %	9
	2014	0,00 %	0,00 %	0,0	30,80 %	69,20 %	13

**) Midlertidige stillinger inkluderer åremålsstillinger som bistillinger, lederstillinger, stipendiater m.fl. Bistillinger, som professor II, er holdt utenfor deltidsstillingene*

Arbeidsforhold på avdelingsnivå, 2014 – 2018

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger*
Totalt	2018	45,37 %	54,63 %	107,5	42,42 %	57,58 %	66
	2017	39,29 %	60,71 %	98,3	29,17 %	70,83 %	72
	2016	39,90 %	60,10 %	106,0	31,10 %	68,90 %	74
	2015	39,70 %	60,30 %	92,9	29,90 %	0,30 %	77
	2014	45,60 %	54,40 %	94,3	35,40 %	0,40 %	79
Økonomi, språk og samf.	2018	51,38 %	48,62 %	9,4	85,71 %	14,29 %	7
	2017	34,05 %	65,95 %	11,1	57,14 %	42,86 %	7
	2016	27,20 %	72,80 %	10,3	100,00 %	0,00 %	4
	2015	50,00 %	50,00 %	10,0	100,00 %	0,00 %	5
	2014	62,40 %	37,60 %	12,3	83,30 %	16,70 %	6
Ingeniørfag	2018	62,37 %	37,63 %	9,3	71,43 %	28,57 %	7
	2017	57,55 %	42,45 %	10,6	40,00 %	60,00 %	5
	2016	55,20 %	44,80 %	13,0	57,10 %	42,90 %	7
	2015	61,50 %	38,50 %	9,4	60,00 %	40,00 %	5
	2014	63,40 %	36,60 %	5,1	50,00 %	50,00 %	4
Informasjonsteknologi	2018	66,29 %	33,71 %	14,2	60,00 %	40,00 %	5
	2017	66,67 %	33,33 %	9,0	100,00 %	0,00 %	3
	2016	71,40 %	28,60 %	7,0	100,00 %	0,00 %	4
	2015	40,00 %	60,00 %	5,0	100,00 %	0,00 %	3
	2014	57,70 %	42,30 %	7,1	100,00 %	0,00 %	8
Helse og velferd	2018	21,76 %	78,24 %	19,3	40,00 %	60,00 %	5
	2017	29,53 %	70,47 %	14,9	33,33 %	66,67 %	9
	2016	33,90 %	66,10 %	18,3	20,00 %	80,00 %	10
	2015	27,40 %	72,60 %	15,4	11,10 %	88,90 %	9
	2014	24,20 %	75,80 %	9,9	15,40 %	84,60 %	13
Lærerutdanning	2018	31,23 %	68,77 %	26,1	27,27 %	72,73 %	11
	2017	27,19 %	72,81 %	26,3	45,45 %	54,55 %	11
	2016	34,00 %	66,00 %	29,3	27,30 %	72,70 %	11
	2015	38,80 %	61,30 %	14,5	33,30 %	66,70 %	12
	2014	47,20 %	52,80 %	18,2	25,00 %	75,00 %	8
Akademiet	2018	29,31 %	70,69 %	8,5	25,00 %	75,00 %	4
	2017	22,91 %	77,09 %	8,7	0,00 %	100,00 %	4
	2016	14,90 %	85,10 %	6,7	0,00 %	100,00 %	6
	2015	27,70 %	72,30 %	11,9	22,20 %	77,80 %	9
	2014	30,40 %	69,60 %	8,2	25,00 %	75,00 %	8

*) Midlertidige stillinger inkluderer åremålsstillinger som bistillinger, lederstillinger, stipendiater m.fl. Bistillinger, som professor II, er holdt utenfor deltidsstillingene

Kompetanseutvikling undervisnings- og forskerstillinger

I 2018 var totalt 75 av høgskolens undervisnings- og forskerpersonale registrert i et kompetanseløp, av disse er 61 % kvinner.

Dette året har 18 av våre medarbeidere fått opprykk til en høyere stilling, dette er en oppgang sammenlignet med året før. Kvinner utgjør 64 % av de som har fått opprykk i 2018.

Kompetanseløp	År	I kompetanseløp			Opprykk		
		Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Dr.grad program:	2018	22	11	33	3	4	7
	2017	19	15	34	0	4	4
	2016	21	21	42	4	2	6
	2015	15	20	35	3	1	4
	2014	16	21	37	3	2	5
Rekrutterings- stipendiater	2018	16	8	24	0	2	2
	2017	13	10	23	0	1	1
	2016	14	11	25	2	2	4
	2015	8	10	18	2	0	2
	2014	10	11	21	0	0	0
Andre doktorgradsprogram	2018	6	3	9	3	2	5
	2017	6	5	11	0	3	3
	2016	7	10	17	2	0	2
	2015	7	10	17	1	1	2
	2014	6	10	16	3	2	5
Andre kvalifiseringsløp:	2018	24	18	42	9	2	11
	2017	27	19	46	6	4	10
	2016	30	27	57	2	3	5
	2015	25	27	52	4	13	17
	2014	28	34	62	3	5	8
Professor	2018	12	11	23	4		4
	2017	14	12	26	2	1	3
	2016	12	9	21	0	2	2
	2015	7	10	17	1	1	2
	2014	6	11	17	0	1	1
Dosent	2018	5	2	7	2	0	2
	2017	6	2	8	-	1	1
	2016	5	5	10	-	-	-
	2015	5	4	9	1	5	6
	2014	7	9	16	0	1	1
Førstelektor	2018	7	5	12	3	2	5
	2017	7	5	12	4	2	6
	2016	13	13	26	1	2	3
	2015	13	13	26	2	7	9
	2014	15	14	29	3	3	6
Totalt	2018	46	29	75	12	6	18
	2017	46	34	80	6	8	14
	2016	51	48	99	6	5	11
	2015	40	37	87	6	15	22
	2014	44	55	99	6	7	13

Opprykk i teknisk- administrative stillinger

Høgskolen har i løpet av 2018 gjennomført to lokale forhandlinger etter hovedtariffavtalenes punkt 2.5.3. Av ulike årsaker ble høstens 2.5.3 forhandlingene for Akademikerne ble utsatt til 2019. Disse søknadene er derfor ikke tatt med i oversikten nedenfor.

41 personer fikk endret stillingskode som følge av lokale forhandlinger etter HTA 2.5.3, hvorav 78 % av disse var kvinner. Det ble i år gitt en relativt større andel stillingsopprykk sammenlignet med tidligere i år. I hovedsak skyldes dette at stillingskoden «seniorrådgiver», som tidligere var en retrettstilling for ledere, er tatt i bruk også på rådgivernivå. Denne justeringen har medført en glidning av stillingskoder også på lavere nivå.

Opprykk etter HTA punkt 2.5.3					
År	Kvinner		Menn		Totalt (N)
	Antall	% av N	Antall	% av N	
2018	35	76 %	7	15 %	46
2017	14	67 %	7	33 %	21
2016	9	75 %	3	25 %	12
2015	6	67 %	3	33 %	9
2014	11	79 %	3	21 %	14

Rekruttering

I 2018 ansatte høgskolen ut 56 nye medarbeidere ved offentlig kunngjøring av stilling. Totalt 1100 søkere meldte sin interesse for de utlyste stillingene. Kvinner er noe overrepresentert blant søkergruppene, både innenfor teknisk- administrative stillinger og undervisnings- og forskerstillinger.

Søkerne representerer 71 nasjonaliteter, hvorav 30 % av søkerne kommer utenfor Skandinavia. I tråd med regjeringens inkluderingsdugnad og mangfoldperspektiv skal høgskolen påse at søkere med innvandrerbakgrunn innkalles til intervju under forutsetning om at de er kvalifisert til stillingen. I 2018 påberopte 123 søkere seg innvandrerbakgrunn. Flere av disse ble innkalt til intervju, men ingen ble ansatt. Høgskolen har imidlertid ansatt flere med annen nasjonalitet enn norsk i løpet av siste året.

Likeledes har høgskolen forpliktet seg til å innkalle kvalifisert kandidater med funksjonsnedsettelse til intervju. Høgskolen har i løpet av året mottatt søknader fra 11 kandidater som har registrert en funksjonsnedsettelse. En av disse ble innkalt til intervju. Vedkommende ble ikke ansatt i stillingen.

Stillingskategori	År	Antall søkere		Antall nyansatte	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	2018	317	323	29	18
	2017	304	237	31	17
	2016			24	17
	2015			16	13
	2014			17	14

Stillingskategori	År	Antall søkere		Antall nyansatte	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Tekniske og administrative stillinger inkl. lederstillinger	2018	302	158	6	3
	2017	351	196	14	12
	2016			9	9
	2015			14	5
	2014			12	11
Totalt	2018	619	481	35	21
	2017	655	433	45	29
	2016	839	708	33	26
	2015	853	524	30	18
	2014	680	422	29	25

Kilde: Jobbnorge

Sykefravær og foreldrepermisjoner

Uttak av foreldrepermisjoner og fravær pga. syke barn, 2014 - 2018

Barn eller barnepassers sykdom utgjorde 0,25 % av de ansattes fravær i 2018. 1,71 % av fraværet er relatert til foreldre- og omsorgspermisjoner.

Ved HiØ, som i samfunnet generelt, tar kvinner den største byrden når det gjelder fravær på grunn av omsorg for barn. Kvinner tar ut 68 % av fraværsdagene knyttet til foreldrepermisjoner og 69 % av fraværsdagene knyttet syke barn. Ved en jevnere fordeling av uttaket, burde kvinnes fravær vært 10 prosentpoeng lavere enn i dag (58 %).

Sammenlignet med de forutgående årene kan det synes som om foreldrepermisjonene nå er jevnere fordelt enn tidligere. De nye fordelingsnøkklene for uttak av mødre- og fedrepermisjon, som ble innført i juli 2018, antas å gi en jevnere fordeling av uttaket også i fremtiden.

Det er grunn til å anta at fraværsdager for syke barn er noe underrapportert for gruppen undervisnings- og forskerstillinger, da de ofte har en mer fleksibel arbeidshverdag enn øvrige ansatte.

Stillings- kategori	År	Foreldrepermisjon*		Fravær sykt barn		Antall kvinner (%)
		ant. fraværsdager		ant. fraværsdager		
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Totalt	2018	1575	747	238	105	58,5
	2017	2410	495	184	77	58,2
	2016	1715	135	143	49	55,6
	2015	2146	110	109	48	55,3
	2014	2066	493	131	45	54,2
Adm. stillinger	2018	848	49	180	58	73,6
	2017	1505	130	130	60	74,1
	2016	935	97	107	29	72,0
	2015	1046	75	90	42	72,5
	2014	1196	173	93	36	72,3

Stillings- kategori	År	Foreldrepermisjon*		Fravær sykt barn		Antall kvinner (%)
		ant. fraværsdager		ant. fraværsdager		
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
UFF-stillinger	2018	677	456	45	19	54,1
	2017	854	327	39	7	52,6
	2016	756	38	20	14	48,3
	2015	1099	34	12	13	47,6
	2014	870	260	25	5	46,9
Drifts- og vedlikehold	2018	50	242	13	28	41,9
	2017	51	38	15	10	45,8
	2016	22	0	15	6	51,7
	2015	0	0	7	6	49,2
	2014	0	60	12	4	45,0

Kilde: SAP - *Foreldrepermisjon inkl. foreldrepermisjon, omsorgspermisjon samt permisjon ved fødsel og adopsjon.

Sykefraværstatistikk, 2014 - 2018

Høgskolen Østfold har som IA-bedrift en nasjonal målsetting om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %. Høgskolen i Østfold ligger godt innenfor den nasjonale målsettingen med et sykefravær på 3,42 %. Det samlede sykefraværet ved institusjonen er redusert med 0,34 prosentpoeng sammenlignet med 2017.

Kvinner har et samlet sykefravær på 3,97 % og menn har et fravær på 2,09 %. Kvinner står for 73 % av totalt antall fraværsdager som skyldes sykdom. Når man ser på sammensetningen av menn og kvinner i virksomheten, har kvinner om lag 15 % mer sykefravær enn menn.

Renholdere har tradisjonelt sett hatt et høyt sykefravær ved institusjonen. Sykefraværet for denne gruppen har de siste årene blitt redusert, og ligger nå kun 0,9 prosentpoeng over det nasjonale målet i IA avtalen.

Stillings-kategori	År	Sykefravær - egenmeldt				Sykefravær - legemeldt			
		Antall fraværsdager		Fraværspersent		Antall fraværsdager		Fraværspersent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	2018	598	289	0,83	0,57	2269	764	3,15	1,51
	2017	580	218	0,83	0,43	2526	1193	3,62	2,37
	2016	465	198	0,71	0,38	2283	889	3,49	1,70
	2015	477	220	0,74	0,42	2891	1484	4,49	2,85
	2014	382	139	0,63	0,28	2705	1020	4,45	2,01
Adm. stillinger	2018	392	95	1,44	1,01	641	241	2,35	2,57
	2017	376	95	1,40	1,00	994	217	3,69	2,28
	2016	278	105	1,08	1,06	865	351	3,35	3,54
	2015	303	120	1,17	1,19	1264	284	4,89	2,79
	2014	270	80	1,11	0,89	886	361	3,64	4,01

Stillings-kategori	År	Sykefravær - egenmeldt				Sykefravær - legemeldt			
		Antall fraværsdager		Fraværsprosent		Antall fraværsdager		Fraværsprosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
UFF-stillinger	2018	119	67	0,30	0,20	1431	497	3,62	1,46
	2017	121	47	0,33	0,13	1256	867	3,38	2,52
	2016	71	44	0,22	0,13	1354	514	4,04	1,42
	2015	81	52	0,24	0,14	1409	1005	4,25	2,81
	2014	57	21	0,19	0,06	1304	580	4,22	1,66
Drift og vedlikehold	2018	89	128	1,60	1,75	197	27	3,54	0,36
	2017	84	76	1,50	1,15	278	110	4,98	1,66
	2016	117	50	1,90	0,78	88	23	1,44	0,36
	2015	94	48	1,65	0,77	249	195	4,35	3,12
	2014	55	38	0,96	0,56	516	79	9,06	1,15

Ledelse og styring

Høgskolen skal, som et offentlig organ, bestrebe kjønnsbalanse i ulike styrever, råd og utvalg. Dette følger av likestillings- og diskrimineringsloven. Høgskolen har en god balanse når det gjelder kjønns sammensetningen i de fleste lovpålagte styrever, råd og utvalg, med noen unntak.

Styret ved høgskolen i Østfold er virksomhetens øverste organ og består av 11 medlemmer. Her er kjønnsbalansen i tråd med likestillings- og diskrimineringsloven krav om at hvert kjønn skal være representert med minst 40 %.

Toppledelsen på nivå 1 og 2 er for tiden mannsdominert. Kun 26 % av den øverste ledelsen er kvinner. Samtlige stillinger, med unntak av valgt rektor, er ansatt gjennom ordinære utlysning av stilling.

Ansettelsesråd og –utvalg ble i 2018 redusert fra sju til ett ansettelsesutvalg for undervisnings- og forskerstillinger og fra to til ett ansettelsesråd for teknisk- administrative stillinger. Kjønnsbalansen i ansettelsesrådet er i tråd med lovens krav, mens ansettelsesutvalget mangler en kvinne for å kunne være i tråd med lovens krav.

Både arbeidsmiljøutvalget og klagenemda har en skjevbalanse når det gjelder representasjon av kvinner og menn i utvalgene.

Utfordringene for de fleste råd og utvalg er at arbeidsgivers representasjon styres av hvilke roller de innehar. Med en mannsdominert toppledelse, blir det utfordrende å oppnå tilstrekkelig balanse i kjønns sammensetningen, uten å måtte pålegge kun kvinnelig representasjon fra arbeidstakere og studenter.

RÅD / UTVALG	År	Ant. medlemmer	Ant. menn	menn %	Ant. kvinner	kvinner %
Styret	2018	11	5	45 %	6	55 %
	2017	11	5	45 %	6	55 %
	2016	11	5	45 %	6	55 %
	2015	11	5	45 %	6	55 %
	2014	11	5	45 %	6	55 %
Toppledelse: rektorat, dekaner, direktør, avdelingsdirektører samt ledelsen ved Akademiet (fra 2016)	2018	19	14	74 %	5	26 %
	2017	17	12	71 %	5	29 %
	2016	17	11	65 %	6	35 %
	2015	11	6	55 %	5	45 %
	2014	11	6	55 %	5	45 %
Ansettelsesutvalg	2018	6	4	67 %	2	33 %
	2017	17	10	59 %	7	41 %
	2016	17	10	59 %	7	41 %
	2015	18	11	61 %	7	39 %
	2014	18	11	61 %	7	39 %
Ansettelsesråd	2018	5	3	60 %	2	40 %
	2017	7	3	43 %	4	57 %
	2016	7	3	43 %	4	57 %
	2015	7	3	43 %	4	57 %
	2014	7	3	43 %	4	57 %
Læringsmiljøutvalget	2018	6	3	50 %	3	50 %
	2017	6	2	33 %	4	67 %
	2016	8	1	13 %	7	87 %
	2015	6	0	0 %	6	100 %
	2014	6	2	33 %	4	66 %
FoU-utvalget	2018	11	5	45 %	6	55 %
	2017	12	4	33 %	8	67 %
	2016	11	5	45 %	6	55 %
	2015	11	5	45 %	6	55 %
	2014	11	4	36 %	7	64 %
Arbeidsmiljøutvalget	2018	6	4	67 %	2	33 %
	2017	6	4	67 %	2	33 %
	2016	6	3	50 %	3	50 %
	2015	6	3	50 %	3	50 %
	2014	6	3	50 %	3	50 %
Klagenemda	2018	5	1	20 %	4	80 %
	2017	5	1	20 %	4	80 %
	2016	5	2	40 %	3	60 %
	2015	5	3	60 %	2	40 %
	2014	5	2	40 %	3	60 %